Öğretmen Yesi

YENİDEN İNTİŞARA BAŞLIYOR.
Bu ders yılı için abone ücreti elli kuruş. Her nüshada bütün sınıfların haftalara ayrılmış ders plânları bulunacak.
Yeni programa göre yazılan birinci, ikinci, üçüncü sınıflar öğretmen kitablarile (Köy Öğretmeninin kitabı) 100 er, her biri ikişer cild olan dördüncü, beşinci sınıflar Öğretmen kitablarımız 200 er kuruşa abonelerimize verilecek.
Adres: İstanbul. Ankara Cad. No. 50

Cumhuriyet

18 inci yıl sayı: 6179

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı 24299 - 24290

Çarşamba 29 Birinciteşrin 1941

İktısadî Yürüyüş
Mecmuasının «Nafıa Fevkalâde Sayısı» çıktı
BAŞMAKALE:
Gnl. ALİ FUAD CEBESOY
100 sahife, 3 renkli kapak. bol resim, Şimendifer - Su - Yol - İmar ve Elektrik politikaları... Prof. Şükrü Baban, Prof. Muhlis Ete. Aslan Tufan, Selim Cavid'in yazıları.. Alınıp satma ile ticaret mukavelesi esasları... Herkesi cezbedecek müstesna bir eser...

İDARE

Cumhuriyet Bayramı Kutlu Olsun

Rejimimiz 18 yaşında

Bu yıldönümünde fazla düşünceye hiç lüzum görmeksizin vaziyet ve hakikati hepimiz şöyle görüyoruz: Tarihimize sadıkız, icab ederse onu koruyacağız.

Bugün Başvekilimiz Doktor Refik Saydamın veciz nutkile başlayan Cumhuriyet rejimimizin on sekizinci yıldönümü şenliklerini, dünyayı kasıp kavuran yeni dünya buhranının gittikçe genişliyen ve cihanşümul olmak istidadlarile dalgalanıp giden mücadeleleri içinde idrak ediyoruz. Bu buhranı zuhurundan çok evvel sezmiş ve daha o zamandan başlamak üzere kendi vatanımızın selâmeti için millî ve beynelmilel tedbirlerimizi almağa koyulmuştuk. Mücadele başladığındanberi ise hazırlıklarımız arttıkça artarak bugün hemen hemen tamama yakın bir seferberlikle hududlarımızda bekçilik ediyoruz.

Geçen Umumî Harb milletlerin hayatlarında inkılâblar yaratan neticeler doğurmuş, haksız ve mütehakkimane sulh muahedeleri yeni hareket ve hamlelere en kuvvetli vesileler teşkil etmek suretile o inkılâbların teakub ve tevalisine en müsaid bir zemin hazırlayarak meydanı yeni mücadelelere tamamen açık tutmuştu. İnsanların manasını hâlâ iyice kavrayamadıkları yeni mücadelede arazi kavgalarından ileri bir mahiyet ve bütün insanlığa şamil inkılâbcı bir zihniyet ve hareket bulunması ihtimali çok kuvvetlidir. Beşeriyeti asırlarca idare eden rejimlerle gene tarihin tekâmül cereyanlarından hız aldığı sanılan yeni iddialar çarpışıyor. Hakikî maksadı ve iddialarının mahiyeti ne olursa olsun cereyan halinde bulunan muazzam hâdiseler bizim bildiğimiz harblerin en dehşetlileri şeklinde yuvarlanıp yayılıyor, ve daha da yuvarlanıp yayılmak istidadlarını göstererek yürüyor. İnsanlığın önüne katıldığı bu yeni ve büyük macera karşısında ilk vazifemiz vatanımızın selâmet ve istiklâlini korumaktır. Mümasil bir harbde ateşlerin içinden çekip çıkardığımız yeni rejimimizi de aynı kuvvetle onunla birlikte tabiî.

Dünyayı kasıp kavuran kavga ister toprak davası şeklinde fütuhat emellerine dayansın, diler millî ve beynelmilel hayatlara hâkim rejimlerin çarpışmasından ibaret bulunsun, biz onun karşısında her iki bakımdan nöbetini savmış bir millet olarak ateşin hududlarımıza sirayet etmemesi kaygısile ve bütün memleket yekpare bir kaya salâbetile Başbuğunun etrafında sımsıkı kenetlenmiş bir halde vukuatın seyrini azamî uyanıklık ve azamî fedakârlık azim ve kararlarile takib edip gidiyoruz. Bu durumumuz geçen harb sonunda müthiş bir ölüm dirim cidalile dehşetli ihtirasların pençelerinden çekip çıkardığımız millî varlığımızla yeni rejimimizin tarihî bir neticesidir.

Geçen Umumî Harbde bizim zümre mağlûb olmuştur diye galibler memleketimize millî varlığımızı dünya hartasından silecek kadar zalimane bir sulh tatbik etmek istemişlerdi. O harbde vatan selâmeti gibi en aziz emeller uğrunda dört uzun yıl devamınca muhtelif ve müteaddid harb sahnelerinde döktüğümüz kanlara hürmet ederek koca imparatorluğumuz tasfiye olunurken hiç olmazsa millî Türk varlığının devamına muvafakat edilmek lâzımdı. Sözde galibler bunu yapamamak gafletile Türk milletini ayaklandırdılar. Haksız sulhlara ilk isyan bayrağını Türkiye açtı.

Harbdeki mağlûbiyete bakarak bağrımıza taş basmak suretile imparatorluğun hazin tasfiyesine boyun bükecektik. Böylelikle o zamanki vatanımızın yarıdan çok fazlasını kaybediyorduk. Geri kalan millî kısma olsun bir şey denilememek lâzım gelmez miydi?

Beynelmilel huzur ve sükûnun baş şartı olarak beynelmilel adaletin -hatta sözde galibler menfaatine de uygun- en zarurî icabı bu iken Loyd Corc'lar ve Klemanso'lar işte bu hakikatten gaflet ettiler. Biz milletçe bittabi buna tahammül edemiyerek ve dört uzun yılın yıpratıcı harblerinin takatsiz düşürücü yorgunluklarına ve aldatıcı bir mütareke ile bütün silâhlarımızın elimizden alınmış olmasına bakmıyarak canhevlile ayaklandık ve iki yıl daha idame ettiğimiz Kurtuluş ve İstiklâl Savaşımızı başardık. Bunun neticesinde bir taraftan Millî Misak hududlarımızı temin etmiş oluyor, diğer taraftansa aziz Türkiyemizi insanlığın istikbaline örnek olacak bir inkılâblar rejimile dünyanın karşısında parlatıyor ve yükseltiyorduk.

Bu büyük işlerde Önderimiz Ebedî Şef Atatürkün mümasil vaziyetlerde takib olunacak yol için bıraktığı vasiyet hepimizin gönüllerinde ve kafalarında kazılı ve kazılı olarak daima canlı yaşıyor. Biz hiç kimseden bir şey istemediğimiz ve bizden hiç kimsenin istiyebileceği bir şey olmadığı ve olsa da

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 7, sütun 5 te)

ŞENLİKLER

Başvekilin veciz bir nutkile dün 12,50 de başladı

Dr. Refik Saydam dedi ki:

«Dünyanın karışık hali ümid verici olmaktan uzaktır. Yarının getireceği hâdiseleri millî birlik ve yurdseverlikle yeneceğimize inanıyoruz ve ona göre hazırlanıyoruz.»

Ankara 28 (a.a.) — Başvekil Doktor Refik Saydam, bugün saat 12,50 de radyoda söylediği aşağıdaki hitabe ile Cumhuriyet bayramı kutlama törenini açmıştır:

«— Sevgili yurddaşlarım!

Cumhuriyet bayramımızın kutlama törenini açıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti bugün on sekiz yaşını doldurmuş bulunuyor. Arkada bıraktığımız yılların hâdiseleri artık dünya tarihinin malı olmuştur. Bu hâdiseleri yaratan ve yürüten büyük Türk milleti, kendi başarıları karşısında ancak sevinç ve kuvvet duyar. Çünkü Türk inkılâbı harikulâde bir hareket ve 18 yıllık Türk Cumhuriyeti ise daima muvaffak, daima galib büyük ölçüde bir mücadeledir.

Biz, bu sayede eski ve şerefli varlığımızı kurtarmış, içeride hürriyetimizi, dışarıda istiklâlimizi korumak kudretini ispat etmiş bulunuyoruz.

Bu mes'ud anda, varlığı kalblerimizde daima yaşıyan Ebedî Şefimiz Atatürkün manevî huzurunda Türk milleti adına minnet ve saygı ile eğiliyorum ve gene Türk milleti adına, emrinde olmanın verdiği gurur ve haz içinde Millî Şefimiz İsmet İnönüne sarsılmaz bağlılığımızı teyid ediyorum.

Yurddaşlarım!

Dünyanın karanlık ve karışık hali, ümid verici olmaktan hâlâ uzaktır. Avrupada, Asyada, Afrikada, milletler bütün varlıklarile çarpışıyorlar. Hesabsız kan dökülüyor, sayısız medeniyet abideleri yok oluyor. Harb harici kalan milletler de bu koca buhrandan mustarib bulunuyorlar. Bugünün şartlarına karşı, nispetle çok rahat durumda olmakla beraber memleketimiz de bunlar arasındadır. Bütün sıkıntılara göğüs germe kudretini millî birliğimizde buluyoruz, yarının getireceği hâdiseleri, bu birlik ve yurdseverlikle yeneceğimize inanıyoruz ve ona göre hazırlanıyoruz.

Her Türk vatandaşının da tehlikenin var ve geçmemiş olduğunu bilmesini is-

(Arkası sahife 7, sütun 6 da)

Alman harb tebliği

Rusların en büyük tank sanayi şehri

Almanlar dün Kramatorskayı zaptettiler

Macar kıt'aları da mühim endüstri yerlerine girdiler

Berlin 28 (a.a.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Donetz havzasında çekilmekte olan düşmanın takibi devam etmektedir. Alman kıt'aları dün Kramatorskaya'ya girmişlerdir. Bu suretle Sovyetler Birliği tank imal eden en mühim endüstri merkezlerinden mahrum kalmaktadır. Diğer mühim bazı endüştri yerleri de Macar kıt'aları tarafından işgal edilmiştir.

Cephenin diğer kesimlerinde harekât terakki etmektedir.

Alman hava kuvvetleri Kerç limanını çok müessir surette bombalamışlar ve 3 bin tonilâtoluk bir düşman vapurunu batırmışlardır.

Fin cephesinde şiddetli soğuklardan harekât durdu

Helsinki 28 (a.a.) — Finlandiya cep-

(Arkası sahife 7, sütun 7 de)

KRAL BORİS DİYOR Kİ:

«Bulgaristan, Türkiye lehine dostluk ve itimad duygularile mütehassistir»

Bulgaristan Kralı Üçüncü Boris

Sofya 28 (a.a.) — Stefani: Sobranyanın yeni içtima devresinin açılışı münasebetile Bulgaristan Kralı Boris mühim bir nutuk söylemiştir.

Kral, Üçlü Pakta iltihak ve mihver devletlerile dostane işbirliği yapılması sayesinde, Bulgaristanın millî emellerini tahakkuk ettirebilmiş olduğunu kaydettikten sonra, Bulgar milletinin iki şefe ve Alman ve İtalyan milletlerine samimî bir minnet duygusile bağlı

(Arkası sahife 7, sütun 7 de)

ANKARADA YAPILAN MERASİM

Millî Şef İzcilerin törenine şeref verdiler

Bir genclik heyeti Ebedî Şefin manevî huzurunda eğildi

Bu sabah Millî Şef tebrikleri kabul edecek ve büyük geçid resmi yapılacak

Ankara 28 (a.a.) — Cumhuriyetin 18 inci yıldönümü bayramı bugün heyecanlı tezahüratla, Başvekilin radyoda söylediği bir nutukla açılmıştır. Yıldönümünü kutlulamağa hazırlanmakta bulunan başşehir, bugün baştanbaşa millî renklerle süslenmiş ve bu büyük törene başlanmadan biraz önce Ulus meydanına gelen izciler burada Atatürk anıtının etrafında yer almışlardır. Saat tam 12,50 de Ankara radyosunda çalınan İstiklâl marşını, anıtı çevrelemiş olan

(Arkası sahife 7, sütun 3 te)

SENSİN!

Azmin, bir avuç yılda baş iğdirdi muhale:
Sensin bu güneş vurmuş alınlardaki hâle!

Sensin göğü fethetmeğe çıkmış bu kanatlı,
Sensin bu bakır yüzlü, gümüş tulgalı atlı!

Sensin bu kısır toprağı altın dolu tarla,
Sensin bu kuş uçmaz yolun üstünde katarla!

Sensin bu çelik dişli, çelik gövdeli çarklar,
Sensin saçı yıldızları örten dev ocaklar!

Göz nurunu sensin geçiren mermere, tunca,
Taşlar dirilir sen onu cezbeyle tutunca!

Her damla terin incisi hür alnını süsler,
Sensin sıra dağlar gibi saf saf bu göğüsler!

Sensin granit dağları gürziyle oyan hız,
Sensin bu steplerde doğan yepyeni yıldız!

Yusuf Ziya Ortaç

BUGÜN Gazetemiz 10 sahifedir.

Birkaç söz

Millî kabiliyetler millet uğrunda

Cumhuriyetimiz bu gün tam on sekiz yaşında.

Bu büyük bayramın on sekizinci yıldönümünü hep beraber kutlarken, biz on sekiz milyon Türk, kafa kafaya verelim ve bir an düşünelim:

Cihanda harikalar yaratmış kahraman ve ateşli bir ırkın çocuklarıyız. Tarihin mühim dönemeçlerinde her zaman başarıcı bir rol oynamışız. Kölelik nedir, bilmemişiz, yabancı bayrakların soğuk gölgesinde ürpermek felâketine hiç bir zaman katlanmamışız. Bilâkis, tarih boyunca cihana ün salmış, şanlı bayrağımızı ülkeden ülkeye taşırken her gittiğimiz yere efendiliğimizin silinmez izlerini bırakmışız.

Bu yenilmezlik, bu başarıcılık ve bu üstünlük bir tesadüf eseri değildir. Damarlarımızdaki kanın mayası sağlam olduğu için biz her zaman canlı ve her zaman kuvvetli kalmışız.

Ancak, üstün yaradılışta olan milletler, üstünlüklerini muhafazaya dikkat etmelidirler. Hem kendi mevcudiyetleri uğruna, hem de dünyanın ahengi namına bunu başarmaya mecburdurlar. Müsbet bir enerjiden etrafa daima hayat ve hareket yayıldığına göre o enerjiyi boşu boşuna körletmek ancak zararlı olabilir.

Bizim Cumhuriyet anlayışımız, milli kabiliyetlerimizden millet uğruna azamî istifade formülile hulâsa edilebilir. Dün rejimimizi böyle anlıyorduk, bugün böyle anlıyoruz ve yarın başka türlü anlamıyacağız.

Milli kabiliyetlerimizden milletin azamî istifadesi yalnız çalışmakla olur.

Bunu unutmıyalım.

N.

Rejimin bir şaheseri

Türk sanayii, yurdun refahını tamamlıyor

Harb sahalarile çevrilen memleketimizin ihtiyaçlarını millî sanayile istihsallerimiz karşılamağa çalışmaktadır

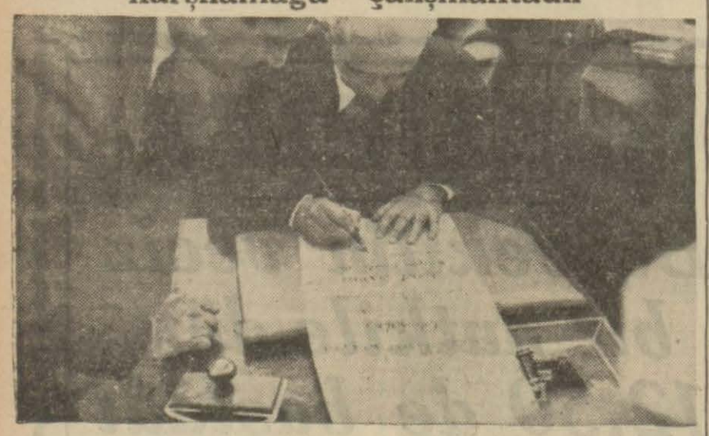

Türk sanayiinin Büyük Banisi İsmet İnönü, Karabük müesseselerinin temeline konulan vesikayı imzalıyor

Cumhuriyet, ilân edildiği zaman Türkiye sanayiden tamamile mahrumdu Her nevi maden ve iptidaî maddemiz bulunmasına rağmen şekerden kumaşa, igneden topa kadar herşeyi dışarıdan alıyorduk. İki Büyük Şef, kuvvetli bir cemiyetin ancak kuvvetli bir sanayie ve tam verimli istihsale dayanabileceğine hükmederek Türk sanayiini yeniden yarattılar. Müteferrik sanayii himaye eden tedbirler ittihaz edilirken, büyük teşebbüsleri devlet kendi üzerine aldı. Aziz İsmet İnönü fabrikalarımızla, çocuk büyütür gibi, bizzat kendisi meşgul oldu. Birinci ve ikinci beş senelik plânların semereleri göz kamaştırıcıdır. Kayseri, Nazilli, Malatya, Ereğli, Bünyan, Bakırköy, Hereke, Feshane bez ve mensucat fabrikaları, Karabük, demir ve çelik fabrikaları, Karabük demir ve çelik fabrikaları, Alpullu, Uşak, Turhal, Eskişehir seker fabrikaları ve Paşabahçe şişe ve Beykoz deri fabrikaları, İzmit kâğıd ve sellüloz fabrikaları, Bursa Merinos, Gemlik sun'i ipek fabrikaları, Keçiburlu kükürt, İsparta gülyağı, İzmit klor ve sudkostik fabrikaları birinci plânda gelenlerdir. Bunlar haricinde yüzlerce hususi müessese de muhtelif nevi eşya imal etmektedir. 1938 de yapılan istatistiklere göre fabrikaların umumî yekûnu 1400 ü, amele miktarı 100 bini geçmiştir. Bütün dünya ile muvasala yollarının hemen tamamen kesildiği şu devirde, millî Türk sanayiine, neler medyun olduğumuzu anlıyoruz.

Cumhuriyet idaresi yurdda maden faaliyetine geniş imkânlar hazırlamış, yeraltı hazinelerimizin işletilmesi için büyük emekler sarfetmiştir. Divrikide bulduğumuz demir ve çelikle muazzam Karabük müesseseleri hayatî ihtiyaclarımızı karşılamağa çalışmaktadır. Türk kömürü devlet elinde en yüksek verim derecesine doğru çıkıyor, Siirdin Raman dağında bulduğumuz petrol damarları yarın için bize büyük ümid kapıları açmıştır. Diğer maden ihracatımızla, bugün dahi mühim miktarda döviz temin etmekteyiz.

Hükûmet Türk mahsullerine esaslı pazarlar ve iyi fiat temini yolunda büyük gayretler sarfetmiştir. Rekolteler yükselmiş, kıymetler artmıştır.

Umumî ziraat seviyemizin vâsıl olduğu dereceyi şu misalle ölçebiliriz ki yirmi sene evvel Türkiye kendi ihtiyacı için buğday ithal eden bir memleketti, son harbden evvel bilûmum hububat bellibaşlı ihrac mallarımız arasına girmişti.

Türk sanayii, ziraat ve ticareti bugün birbirini itmam eden müşterek bir manzume halinde Türkiyenin hayatî ihtiyaclarını karşılamaktadır.

Cumhuriyet nafıası

Cumhuriyet rejiminin en çok çalıştığı ve o nispette de muvaffak olduğu bir saha da nafıa işlerimizdir. Millî Şef İnönü, hükûmet başına geldiği zaman demiryol siyasetini, Türkiyeyi kalkındıracak ana unsurlardan birisi olarak ele almıştı. Bugünkü parlak neticeyi izah değil, işaret için dahi uzun söze lüzum yoktur.

Cumhuriyet ilân edildiği zaman memleketteki bütün demiryollar ecnebi şirketler elinde idi. Bunlar 4088 kilometre tutuyordu. Hükûmet bir taraftan muhtelif istikametlerde yeni demiryollar yaparken, diğer taraftan da mevcud hatları satın alarak millileştiriyordu. Bugün yurdda tek yabancı kumpanya yoktur ve bütün hatlarımızın uzunluğu 8000 küsur kilometreyi geçmiştir. Demiryol programımızla hemen bütün mühim istihsal ve istihlâk mıntakalarımız birbirine bağlandığı gibi Karadenizden Akdenize, garbi Anadoludan Şarka ulaşan müteaddid hatlar da işlemeye açılmıştır. Şimdi yurdumuzu komşu Irak ve İrana bağlıyan demiryollarının ikmaline çalışılmaktadır. Cumhuriyet Nafıası 18 senedenberi takriben 40 bin kilometreyi aşan şose ile bunlar üzerinde 100 den fazla muazzam köprü yapmıştır.

Su işleri sahasında, başta Çubuk barajı olmak üzere bir çok bendler, kanallar açılmış, bataklıklar kurutulmuş ve yurda binlerce hektar arazi de kazandırılmıştır.

Umumî menfaate hâdim (Tramvay, Telefon, Liman, Tayyare şirketleri) gibi ecnebi müesseseler satın alınmış ve bunlar ileri bir teknikle ıslah olunmuştur.

Cumhuriyetin mazhariyetlerinden biri olan kabotaj hakkının kazanılmasından sonra ticaret filomuz memleket ticareti ve her nevi faaliyet için birinci derecede unsurlardan biri haline getirilmiştir.

Hava yollarına ehemmiyet verilerek İstanbul - Ankara hattı açılmış, diğerleri için hazırlıklar yapılmış, bir çok hava meydanları inşa edilmiştir.

Ankara radyosu, millî propaganda bakımından yüzümüzü güldürecek bir müessese olmuştur.

Cumhuriyet sıhhiyesi

Cumhuriyet sıhhiyesi, kurulduğu gün şöyle bir vaziyet buldu: Koca bir ülke, hastalıklarla pençeleşen bir millet ve sadece isimden ibaret kısmî bir teşkilât. Sıhhî tesisatın başında gelen hastaneler, nüfusa nispetle devede kulaktı ve büyük merkezdekilerin çoğu ecnebilere ve hatta ekalliyetlere aiddi.

Bu itibarla Cumhuriyet sıhhiyesi şümullü bir mücadeleye mecbur olmuş ve iftiharla söylenebilir ki mühim bir mıkyasta muvaffakiyete erişmiştir. Cumhuriyet devrinde her neviden hastanelerin yekûnu beş yüze yaklaşmış, yatak takriben 15,000 ve buralarda tedavi edilenlerin yekûnu bir kaç milyonu bulmuştur. Sıhhiye Vekâleti, hastaneleri artırmak veya genişletmek, sıhhat kadrolarile tedavi imkân ve vasıtalarını çoğaltmak için cidden azimle çalışmaktadır. Bunlar haricinde de, yurdun muhtelif yerlerinde sıtma, frengi, trahom felâketlerile mücadele olunmaktadır. Köylere kadar işliyen yeni ruh bir çok illetlere meydan veren sebebleri de azaltıyor ve halkımız hastalıklara karşı korunma usullerine alışmış bulunuyor.

18 senelik Cumhuriyet sıhhiyesinin muhasebesini yaparken herşeyden evvel, saltanatın kuru idarî teşkilâtı yerine sayısız sıhhat müesseseleri konulduğunu, hastalıklarla amansız bir mücadeleye girişildiğini ve nihayet vaktile yalnız zenginlerin harcı olan sıhhat ve tedavi nimetinin bedava olarak bütün vatandaşlara teşmili için geniş bir inkılâb yapıldığını düşünmek icab eder. Netice, sıhhiyemizin muvaffakiyet derecesini gösterir.

Cumhuriyet maliyesi

Saltanattan devraldığımız maliye, «Düyunu Umumiye» tarafından mahcuz ve müflis bir heyulâ idi. Cumhuriyet evvelâ, vatan hizmetlerine aid masrafları ödiyen milletin servet ve refah şartlarını düzeltmekle işe başladığı için hükûmetin maliyesi de bu sağlam membaa istinad ettirilen yüksek itibarlı bir müessese olmuştur. O kadar ki harici borcları doğrudan doğruya üzerine alan, devletin pek çok yeni teşebbüslerini finanse eden Cumhuriyet maliyesi dahilde ve haricde, hayran olunacak bir itimad kazanmıştır. Millî Şef İnönü, buhran yıllarına rağmen Türk parasının kıymetini muhafaza eden realist sistemler kullanarak ve millî servetle beraber bütçe gelirlerini de artıran geniş iktisad tedbirleri alarak yurddaki refahın da babası olmuştur. Cumhuriyet maliyesi, vergi toplamaktan ziyade, halkı vergi verebilecek kudrete getirmek prensipini gütmek sayesindedir ki bugün yüksek miktarlı bütçe masraflarından başka millî müdafaamız için mükerreren fevkalâde tahsisat ayırmak kabiliyetine de ermiştir. Cumhuriyet Merkez Bankası hem Türk parasının tedavülünü, hem beynelmilel ticaret sahasında kıymet mübadelesini temin etmektedir.

Saltanat devrinin daima «tedahüle kalan» maaşları 18 yıldır artık tarihe karışmıştır. Maliyemizin bu sene çıkardığı yirmişer milyon liralık tasarruf bonolarının sür'atle satılmış olması maliyemizin itibarına en yüksek bir delildir.

Millî Piyango bugün çekiliyor

Millî Piyangonun 29 birinciteşrin 941 fevkalâde çekilişi bugün Ankarada 19 Mayıs Stadında yapılacaktır.

Çekilişe saat 17,30 da başlanacak ve 18 de nihayet verilecektir. Bu çekilişte 400,000 numaraya 480,000 lira ikramiye tevzi edilecektir. En büyük ikramiye 50 bin liradır.

Galatasaray kulübünün kongresi

Galatasaray Genclik kulübü umumî heyeti 8/11/941 cumartesi günü saat 15 te senelik adi toplantısını yapacaktır. Azanın merkez lokalinde behemehal bulunmaları rica olunur.

RUZNAME:

1 — 1940 - 1941 malî raporların tetkik ve kabulü.
2 — İdare heyetlerinin ibrası.
3 — Yeni idare heyeti intihabı.
4 — Yeni nizmanamenin kabulü.
5 — Kulübün sportif faaliyeti hakkında umumî heyet azasının düşünceleri.

Şehir haberleri

Bu nasıl eksper?

Bir kilo etin bir liraya satılacağını söylemiş!

Halbuki yapılan tetkiklerde mebzul miktarda koyun olduğu anlaşıldı

Fiat Murakabe bürosunun İstanbula koyun gelen vilâyetlerden gizlice ve sür'atle istediği malûmatın cevabları dün tamamen gelmiştir. Bu malûmatın istenmesine sebeb, Fiat Murakabe Komisyonuna eksper olarak çağırılan üç toptancı kasabdan birinin telâş uyandıran bir ihtarı olmuştur.

Şimdi ifşa olunduğuna göre, eksper sıfatile komisyona giren Kasablar Şirketi reisi Ahmed Kara, yakın zamanda koyun etinin çok nedret kesbedeceğini söyledikten sonra:

«— İstanbul halkı etin kilosunu bir liraya yiyecektir.» demiştir. Bu kat'i ifade üzerine kasablık sürülerin bulunduğu mıntakalardan telgrafla âcil malûmat istemiştir. Gelen cevablar böyle bir endişeyi bertaraf etmekte, hattâ otlakta tutulması müşkûllenmiş olan kasablık hayvanların sür'atle İstanbula sevkedilmemiş olmasından şikâyet olunmaktadır.

Her sene olduğu gibi birincikânunun onundan sonra et fiatlarının bir miktar yükselmesi muhakkak addedilmekte ise de bu yükselişin fazla olmıyacağı kanaati vardır. Yalnız, Fiat Murakabe bürosunun yaptığı tetkikler, İstanbulda et işinin yoluna girmemiş olduğunu, celebler, toptancılar ve nihayet kasabların narkı dinlemediğini ve karaman etinin kilosunun 70 kuruştan aşağı satılmadığını meydana koymuştur. Fiat Murakabe Komisyonu bu derde çare aramaktadır.

Mekteblerde Hava Kurumu dernekleri kuruluyor

Mekteblerde Hava Kurumu dernekleri kurulmasına başlanmıştır. Talebeler, havacılığa karşı büyük bir alâka gösterdiklerinden aza sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Şimdiden 170 mektebde dernek teşkilâtı vücude getirilmiş ve bu mekteblere 70 bin aza karnesi gönderilmiştir. Talebe arasında ayda 1 - 2 liraya kadar taahhüdde bulunanlar mühim bir ekseriyet teşkil etmektedir.

Hava Kurumu, talebeye havacılık hakkında konferanslar vermek üzere geniş bir program hazırlamaktadır. Konferanslara, önümüzdeki ay içinde başlanacaktır. Havacılık teşkilâtı bu sene Üniversite ve diğer yüksek mekteblerde de kurulacaktır. Mektebliler namına alınacak tayyare parasının mühim bir kısmı toplanmıştır. Lâzım gelen para bu sene tamamlandıktan sonra tayyare satın alınacaktır.

Piyasadan mal toplıyanlar

İstanbul piyasasında son günlerde görülen bazı sun'i fiat yükseltme ve mal toplama hareketleri üzerinde yapılan tetkikler şayanı dikkat neticeler vermiştir. Bilhassa son zamanlarda piyasada bazı ihrac maddelerini toplayıp stok yapanların daha ziyade ticaretle ve piyasa ile alâkası bulunmıyanlardan olması hayretle karşılanmaktadır. Öte. denberi ihracatçı bulunan firmalar bu spekülasyon haruketini sadece takib etmektedirler.

Ticaret Vekâletine bildirilmiş olan bu vaziyet üzerinde millî korunma kanunu hükümleri tatbik olunacağı muhakkak görülmektedir.

Başgardiyanı dövmek istemiş

İstanbul Cezaevinde hırsızlıktan dolayı mahpus Ahmed, Başgardiyan Vehbiye kızmış, kendisini tehdide ve dövmeğe kalkışmıştır. Ahmed, sekizinci cezada muhakeme edilerek, 40 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur.

Cemiyet davaları

Cumhuriyet bayramının an'aneleştirilmesi

Terbiyecilerimiz, Cumhuriyet bayramlarının halklılaşması çareleri üzerinde düşünmelidirler

Yazan: **Ziyaeddin Fahri**

Bu yılın Cumhuriyet bayramını seciyelendiren vasıflar üzerinde düşünmek, biri dinî, öteki dünyevî olan iki bayramın temin ettiği istirahat günleri arasında insana ayrı bir zevk veriyor.

Bu yılın 29 ilkteşrinini, 1939 dünya harbinin fırtınasından uzak geçireceğimizi geçen sene pek ummuyorduk, denebilir. Fakat hâdiseler, bu müthiş boğuşma karşısında Türkiyenin kenarda kalmak iradesini gerçekleştirdi. Türkiye, daima zinde, kuvvetli ve bilhassa yekpare bulunmaktan mütevellid bir emniyet içinde hâdiseleri takib etmekte ve 29 ilkteşrini anmakta, bu emin sulh ve sükûnet havasına bütün dünyanın da biran evvel kavuşmasını temenni etmektedir.

Bu yılın 29 ilkteşrininde, gençliğe telkin edilen millî tarih telâkkisinin her türlü iphamlardan sıyrıldığını, şuurlaştığını memnuniyetle müşahede etmekteyiz. Cumhuriyetçiliğin, ilim ve fazilet rejimi olduğu sözü doğru ise bu doğruluğa bu günkü bayramda daha çok şahid olduğumuzu açıkça söylemek isteriz. Hemen hemen on asırlık bir tarihin Türkleştirdiği ve ebedî olarak Türkün elinde bulundurduğu bir ülkede, ilim silâhile bu tarihi kavrama işine bu yıl içinde daha fazla ehemmiyet verildi. On asırlık Türkiye tarihinin tam ortasında Türkün adını ve gücünü cihana işittirmiş olan büyük Türk hükümdarı Fatih, 1941 Türkiyesinde yeniden bütün haşmetile ortaya çıktı ve bir Fatih heykelini İstanbulda görmek arzu ve cereyanı zihinleri işgal etti. 12 sene sonra Cumhuriyetin otuzuncu yıldönümünü, aynı zamanda, kahraman Türkün köhne Bizans yerine geçmesi hâdisesinin beş yüzüncü yıldönümile birlikte kutlulamağa şimdiden hazırlanmak meselesi, yeni Türkiyede cumhuriyetçilik ile ilimciliğin nasıl elele verdiğini de gösteriyor.

Bugünkü bayram, on sekiz senenin biraz daha an'aneleştirdiği bir bayramdır. Fakat her yıldönümünde bu an'anelileşmenin daha ziyade artmasını temenni etmek de hepimiz için bir vazifedir. Millî şuurun gerginleştiği böyle bir günde Türkiye halkının asıl kesif tabakalarını, gerçekten bu gerginleşmeye iştirak ettirmek hepimiz için düşünülmesi lâzım bir mevzu olmalıdır. Dinî bayramlar, umumiyetle dinî şuur için hem gerginlik, hem de boşanma ve ferahlık vesilesidir. Bayramlaşan dindarların o andaki psikolojisi, baştanbaşa bir âlemdir. Gerçi bu derunî hal, dünyevî ve millî bayramlarda pek görülmez ve görülemez. Fakat siyasî ideolojilerin adeta birer din olduğu, ön safa geçtiği, halkları adeta orta çağın dinî ruhiyatına benzer bir siyasî ruhiyatla ruhlandırdığı, motörlerle mücehhez orduları çarpıştırdığı bir zamanda, millî ve siyasî gayeli bayramları da tıpkı dinî bayramların ruhiyatile ruhlandırmak icab etmektedir.

Bundan bir kaç sene evvel yolum, bir vesile ile Varnadan geçmişti. Aylardan ağustos ayı idi. Orada 27 ağustosa düşen millî bir Bulgar bayramına rastladım. Ne garib! Bu bayramın günlerce devam eden coşkun tezahürlerine, Bulgaristan Türkleri, yani vaktile Viyanalara dayanan Türk askerlerinin torunları da kavukları ve şalvarlarile iştirak etmişlerdi! Bu iştirak hâdisesini bir tarafa bırakalım: Bulgaristanın her tarafından gelen on binlerce Bulgar köylüsünün, Varna parkındaki Paisi heykeli önündeki coşkunluklarını bir türlü unutamıyorum. Köylüler halk rakısılarile ve türkülerile Bulgarlara sözde Bulgarlıklarını hissettirmiş olan bu papazın önünde coşarken, ben derin bir hüzne, aynı zamanda acayib bir tefekküre dalmıştım. Hüznün sebebini burada anlatmak uzun olur. Fakat o zaman dalmış olduğum tefekkürün mevzuuna burada da işaret edeyim: Irkımdan bir parça olduğunu kitablardan öğrendiğim bu halk, bana ne kadar yabancı! Rakılarındaki jestler, türkülerindeki melodi, bu ruhtaki Karadeniz uşaklarının rakılarına ve türkülerine benzediği halde bana neden bu kadar gayritürk görünüyor?

Şimdi bu jestler ve bu sesler hafızamın alaca karanlığı içinde tekrar canlanmağa çalışırken, Onsekizinci yıldönümünü bugün yaşadığımız bir bayramı, tıpkı Bulgarların «sabır» veya «sobır» ismini verdikleri 27 ağustos bayramı gibi an'aneleştirmeği düşünüyorum. Her halde Cumhuriyet bayramlarının daha ziyade an'aneleştirilmesi, halka maledilmesi yollarını düşünmek terbiyecilerimiz için mühim bir mevzu teşkil etmektedir. Ferdin terbiyesinde nasıl şuurdan ziyade şuuraltı mühim ise, kütle terbiyesi için de ahlâkî ve siyasî fikirlerin mutlaka şuuraltına indirilmesi lâzımdır: Şuurun sathı üzerinde kalan fikirler daima iğretidirler. Bayramlar ise ideolojilerin kesif halk tabakalarına indirilmesi, iğretilikten kurtarılması, an-aneleştirilmesi için bulunmaz fırsatları teşkil ederler. Bilhassa Türkiye gibi içtimaî istihalelere maruz kalan memleketlerde bu an'aneleştirme işi daha büyük bir ehemmiyet kazanmaktadır.

Klâsik eserler

Maarif tercüme heyeti muhtelif 12 eseri neşretti

Maarif Vekâleti geçen sene, memleketimizin fikir ve san'at hayatında mühim bir yer tutan tercüme hareketlerini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmeğe karar vermiş; bu işe de tercüme komisyonunu memur etmişti. Bu karar mucibince komisyon faaliyete geçmiş, tespit ettiği tanınmış klasik eserleri tercüme ettirmeğe başlamıştı. İlk olarak Yunan, Alman ve Fransız klasiklerine aid serilerden 12 eser Maarif matbaasında tabedilerek yayınevlerine dağıtılmıştır.

İlmî faaliyete daima büyük bir ehemmiyet veren Millî Şefimiz İsmet İnönü, Maarif Vekâletinin bu teşebbüsünü şu kıymetli cümlelerle ifade etmiştir:

«— Eski Yunanlılardanberi milletlerin san'at ve fikir hayatında meydana getirdikleri şaheserleri dilimize çevirmek, Türk milletinin kültüründe yer tutmak ve hizmet etmek isteyenlere en kıymetli vasıtayı hazırlamaktadır. Edebiyatımızda, san'atlarımızda istediğimiz yüksekliği ve genişliği bol yardımcı vasıtalar içinde yetişmiş olanlardan beklemek, tabii yoldur. Bu sebeble tercüme külliyatının kültürümüze büyük hizmetler yapacağına inanıyoruz.»

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel de bu münasebetle yazdığı yazıda, tercüme faaliyetini medeniyet davamız için müessir bellediğimizi beyan ederek şu izahatı vermektedir:

«— Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetlerile beş sene içinde, hiç değilse, devlet elile yüz cildlik, hususî teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımile, onun beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütübanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiç bir Türk okuru için mümkün olmıyacaktır.»

Değirmende hırsızlık

Hasan adlı bir köylü, Beykozun Ömerli köyünde değirmenci Mehmed Soydana, değirmeninde övütülmek üzere buğday götürmüş, bu sırada Mehmed Soydanın değirmende asılı ceketini aşırmıştır ve ceketin cebinde bulunan 762 buçuk lirayı köy civarında bir ağac altına gömmüştür. Hasan yakalanmış, para gösterdiği yerdan çıkarılmıştır. Para, sahibine, Hasan da Beykoz Adliyesine verilmiş, tevkif edilmiştir.

Fatih cinayeti

Nişanlısını öldüren polisin muhakemesi son safhaya geldi

Fatihte Hacı Üveys mahallesinde bundan bir kaç ay evvel bir cinayet olmuş, polis Ali Rıza Özdemir, nişanlısı Hayrünnisayı tabanca kurşunile öldürmüştü. Bu sırada Hayrünnisanın arkadaşı Şükran da yaralanarak sonradan hastanede ölmüştü. İstanbul birinci Ağırceza mahkemesindeki muhakemenin en son celsesinde, Hayriye isminde bir müdafaa şahidi dinlenilmiştir. Hayriye, Ali Rıza Özdemirin nişanlısı Hayrünnisaya baktığını, hediye ve para verdiğini anlatmıştır. Bundan sonra, mazunun vekili Şevki, mahkemeye bir gencin resmini vererek, Hayrünnisa ile bu genc arasında alâka mevcud olduğunu ileri sürmüştür. Resmin arkasında «B. Hayrünnisaya bir hatıra» yazısı ve güç okunabilir şekilde «Ekrem» imzası vardır. Öldürülen kızın davacı yerindeki varisleri, arada böyle bir alâka bulunmadığını, akrabadan olan Ekremin cinayetin en yakın şahidi bulunması itibarile onun şahidliğini çürütmek için böyle bir iddia ortaya atıldığını söylemişlerdir.

Neticede, Müddeiumumilik esastan mütaleasını hazırlaması için, muhakemenin devamı, gelecek aya bırakılmıştır.

Zabıta vak'aları

Kocamustafapaşada oturan Sadık, Sirkecideki durak yerinden kalkan tramvaya atlamak isterken muvazenesini kaybederek düşmüş, başından ağırca yaralanmıştır.

★ Karagümrükte Sultan mahallesinde oturan Alinin 8 yaşlarındaki oğlu Davud, Edirnekapı surları üzerinde oynarken düşmüş, başından ağır surette yaralanmıştır.

★ Kasımpaşada Bahriye caddesinde oturan Salih oğlu 6 yaşlarında Fahreddin, Uzunyoldan geçmekte olan tuğla yüklü bir arabaya binmek isterken düşmüş, başından ağır surette yaralanmıştır.

★ Şoför Hüseynin idaresindeki Kütahya 27 numaralı otomobil, Çarşıkapıdan geçerken, Ayakkabıcılar cemiyetinde çalışan 15 yaşlarında Hüseyne çarparak başından ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Barem kanununda tadilât

Barem kanununun şimdiye kadar tatbiki sırasında bu kanunun bazı maddelerinin tadiline ihtiyac bulunduğu neticesine varılmış olduğundan hükûmetçe bu hususta yeni bir lâyiha hazırlanmaktadır.

BÜYÜK TÜRK ULUSU

Tarihin seyrini bahtına açık eden büyük bayramın kutlu olsun.

M. NURİ ÇAPA

Yurdda barış, cihanda barış.

HEM NALINA MIHINA

Zaferler rejimi

Bugün 18 inci yıldönümünü en büyük milli bayram olarak kutladığımız Cumhuriyet, bize, kendisinden istediğimizi, beklediğimizi, umduğumuzu fazlasile veren kutsal bir rejimdir.

Osmanlı İmparatorluğu, yıkılmadan evvel Türk milletini ecnebi esaretine, Türk yurdunu ecnebi istilâsına kadar sürüklediklerden sonra, Büyük Millî Şefin söyledikleri gibi «Alıştığı miskin tevekkülle teslim olmuş, Türk milleti aleyhine ecnebilerin elinde vasıta olmak rolünü benimsemiş, yeryüzünden kaybolmadan son enerjisini toplayarak ecnebilerle birlikte Türk milleti aleyhine çalışmıştır.»

Cumhuriyet rejimi, işte böyle soysuzlaşmış, tefessüh etmiş bir idarenin elinden Türk milletini ve Türk yurdunu kurtarmıştır. Bu, Cumhuriyetin iç düşmana karşı kazanılmış, siyasî zaferidir.

Cumhuriyet rejimi, daha 23 nisan 1920 günü, Ankarada Büyük Millet Meclisi açıldığı günden itibaren tanımadığı ve reddettiği saltanat idaresinin tahakküm ve ihanetinden millet ve memleketi kurtardıktan sonra, memleketi ecnebi istilâsından da kurtarmıştır. Bu, İstiklâl harbinin büyük zaferi ve padişah idaresile elele vererek hayatımıza kasdetmiş olan dış düşmana karşı kazanılmış askeri zaferdir.

Cumhuriyet idaresi, Lozanda, «Misakı Millî» ile çizilmiş sınırlar içinde, Osmanlı İmparatorluğunun yarım istiklâli yerine Türkün tam istiklâlini, Avrupanın o zamanki mağrur ve mütehakkim galiblerine kabul ettirmiştir. Bu, Cumhuriyetin sulh zaferidir.

Lozanda dış galileri hallettikten sonra, Cumhuriyet rejimi memleket içinde büyük inkılâb hamlelerine girişmiştir. Millî hayatın her sahasında başarılan bu hamleler, Türke bir kaç yıl içinde, bir kaç asırdır hasretini çektiği kurtarıcı devrimleri, değişiklikleri getirmiştir. Osmanlı İmparatorluğunun bütün geri kalmış ve tereddi etmiş müesseseleri yıkılmış, yerine Cumhuriyetin ileri ve hayatiyet dolu müesseseleri konulmuştur. Şanlı Türk tarihine karışmış, yerini garblı Türk tutmuştur. Türk inkılâbı, büyük ve muhteşem bir tarihtir ki onun yaptıklarını vecizelerle ifade etmek için bile sahifeler ister. Cumhuriyet rejiminin yaptığı inkılâblar, saltanatın ölüme mahkûm ettiği Türk milletine yeni bir hayat vermiştir, bu da, Cumhuriyetin inkılâb zaferidir.

Siyasî, içtimaî, adlî, dinî sahalarda yapılan inkılâblardan sonra, Cumhuriyet irfan hayatımızda da büyük devrimler yapmıştır. Osmanlı İmparatorluğu Türk milletini koyu bir taassub, kara bir cehil içinde bırakmıştı. Cumhuriyet ise, bu karanlıkları, irfan nurile aydınlatmak için maarife fevkalâde ehemmiyet vermiştir. Büyük İnönü «Milli hayatta herşeyden evvel bilgi lâzımdır» sözile rejimin gayesini pek iyi ifade etmiştir. Bugün milyonlarca Türk, yazı inkılâbı, dil inkılâbı, öğretim inkılâbı sayesinde, irfan ordumuzu teşkil etmektedir. Bu, Cumhuriyetin irfan zaferidir.

Cumhuriyet rejimi, medeniyetin maddi ve teknik ilerileme ve yükselmelerine de büyük kıymet vermiştir. İktısad, ziraat, nafıa, maden, sanayi, sıhhat işlerinde büyük hamleler yapılmıştır. Türk sermayesi ve Türk bilgisile yapılan demiryollarımız bu büyük hamlenin çelikten yapılmış muhteşem bir abidesidir. Bu da, Cumhuriyetin maddi hayat ve modern teknik sahasındaki zaferidir.

Cumhuriyet rejimi kültür işlerinde de kıymetli başarılar elde etmiştir. Bu sahada Türk tarihile garb medeniyetinden ilham alınmış; mazi ile hal birbirine kaynatılarak istikbal yaratılmıştır. Güzel sanatlar için büyük emekler sarfedilmiştir. Bu da, Cumhuriyetin kültür zaferidir.

Ordu, millî varlık ve istiklâlin temeli olduğu için, millî müdafaa, her işten akdem ve akdes tutulmuştur. Bu da, Cumhuriyetin korunma zaferidir.

Cumhuriyet rejimi, iki yıldan fazla bir zamandanberi devam eden ikinci büyük harbe karışmamak için büyük gayretler sarfetmiş, her iki muharib zümre ile dostane münasebetlerini idame etmenin yolunu bulmuş ve memleketi bu korkunç haileden uzak tutmağa muvaffak olmuştur. Bu da, Cumhuriyetin siyasî zaferidir.

Görülüyor ki Cumhuriyet rejimi zaferler rejimidir.

Bu kutsal bayram münasebetile Cumhuriyetin banisi Ebedî Şefimiz Atatürkün yüce adını minnet ve hürmetle anar, Büyük Millî Şefimiz İsmet İnönüne sukranlarımızı ve bağlılığımızı arzederiz.

Küçük hikâye

Yıkılan hayal

Yazan: F. Zahir Törümküney

Temmuzun en sıcak günlerinden biriydi. Saat, akşamın yedisine yaklaştığı halde, kızgın bir güneş ortalığı kavuruyordu.

Çaya davet edilen misafirler, küçük gruplar halinde geniş bahçenin birer köşesine dağılmışlardı. Sık ağaçların gizlediği, kırmızı hasır kanapenin üstünde, genc bir kızla orta yaşlı bir erkek oturmuş, konuşuyorlardı. Kız çok güzeldi. Yeşil emprime robu, gözlerinin rengine uygundu. Erkeğin yanmış yüzüne, beyaz, sağlam dişleri hoş bir ahenk veriyordu.

Epeyce bir zamandanberi genc kız anlatıyor, erkek hiç sesini çıkarmadan dinliyordu. Anî bir hareketle kıza doğru eğildi. Onun düşünüp, kendini müdafaaya hazırlanmasına meydan bırakmadan kucaklayıp, öptü...

Kızın yüzü kıpkırmızı kesildi. Erkeği göğsünden dehşetle itti. Bir şeyler söylemek istedi. Fakat, hayret ve öfkesinden, söyleyecek kelime bulamadı. Erkek kıvılcımlar saçan gözlerini dikmiş, gülümsiyerek kızın sessiz isyanını seyrediyordu. Biraz çekildi. Arkasını kanapeye yasladı. Yavaşça mırıldandı:

— Beni, böyle bir harekete sen mecbur ettin Fikriye...

Genc kız asabiyetle başını çevirdi:

—Tuhaf!.. Çok tuhaf!.. Bu küstahlık karşısında ne söyliyeceğimi bilemiyorum... Ben, size cesaret verecek ne yaptım?

— Bilerek, beni bu işe teşvik ettiğini söylemiyorum. Fakat, bunun benim için bir ehemmiyeti yoktur. Seni burada dinlerken içimden bir ses, durmadan cıvıldayan dudaklarını öpmemi emretti.

— Hayret edilecek bir terbiyesizlik!

— Zannetmem... Günlerdenberi böyle bir akıbete sürüklendiğimizi hissediyordum. Yalnız, bunun bu kadar çabuk olacağını tahmin etmiyordum.

— Bundan sonra sizi bu gibi çirkin hareketlere teşvik etmemekliğim için her halde etrafımda dolaşmıyacağınızı ümid ederim.

— Hayatımda hiç bir tehlikeden gerilemiş bir insan değilim.

— O halde, böyle vak'aların bir daha tekerrür etmemesi için lâzım gelen tedbirleri ben alacağım.

Ayağa kalktı. Gitmek üzere davrandı. Erkek bileğinden yakaladı:

— Bir dakika beni dinle Fikriye... böyle birden bozuşursak, herkes şüphe edecek ve aramızda mühim bir hâdise geçtiğini anlıyacaktır..

Fikriye omuzlarını silkti:

— Bunun bence hiç bir ehemmiyeti yoktur. İcab ederse, ne kadar kibar hareket ettiğinizi herkese anlatırım.

Bir saniye sustu. Esefle başını salladı. Sonra ilâve etti:

— Halbuki; ben, sizi tamamile dürüst bir erkek sanıyor ve böyle hareket edeceğinizi ummuyordum...

— İşte, beni çileden çıkaran, hakkımdaki bu düşüncelerindir!

— Anlıyamadım?

— Rica ederim Fikriye, şuraya yanıma otur. Sana her şeyi izah edeceğim. Bana karşı daima açık ve samimî davrandın. Ben de...

— Ben, herkese karşı öyleyimdir..

— Hayır!.. Bana göstermiş olduğun emniyet ve samimiyeti muhitimizde başka birisine de gösterdiğini görmedim. Bir genc kız, bu kadar itimad ve yakınlığı, ancak kendisi için tamamile tehlikesiz saydığı bir erkeğe gösterebilir... Bunu bana hissettirdin... En büyük hatan budur... Otuz sekiz yaşında, sıhhatli bir erkeğin, ne demek olduğunu henüz bilmiyorsun galiba?

Genc kızın gözlerinde müstehzi bir ışık yandı:

— Nasıl bilmem... Benden tam on altı yaş büyük bir adam!

Erkek güldü:

— Bunu çok güzel hesab etmişsin. Fakat, bir erkek sıhhatli olduktan sonra otuz sekiz yaş bir delikanlı çağıdır. Erkeğin, kadını ve aşkı hakikî manasile tanıdığı bir devirdir bu. Daha çok genc ve tecrübesiz olduğun için bu cihetleri düşünmeden hükmünü verdin. Beni, belki de bir baba gibi telâkki ettin... Kalbimin nasıl çarptığını duymadın... Gözlerimdeki ateşin farkına varmadın. Ruhumdaki coşkun aşk duygu ve heyecanlarını anlıyamadın. Beni, kendine bir eş olarak lâyık görmedin. Bunun farkına vardığım zaman çılgına döndüm. Evvelâ, muhitinden uzaklaşmayı ve bir daha senin bulunduğun yerlere uğramamayı düşündüm. Bunu yapamadım. Çünkü; hayatımda hiç bir kadına karşı duymadığım bir his, beni bundan mahrum etti. Cazibene kapılmış, dünyayı unutmuştum. Günlerce bir sarhoş gibi yaşadım. İki saat evvel kendimi topladım. Bu işe bir nihayet vermenin zamanı geldiğini takdir ettim. Kendimi daha fazla gülünc mevkie düşürmekte mana yoktu. Karar verdim. Bu akşamdan sonra bir daha birbirimizi görmiyeceğiz. Fakat, hayatından ebediyyen çekilmeden evvel, kadınlar için hâlâ tehlikeli bir adam olduğumu sana isbat etmek istedim. Bunda muvaffak da oldum. Artık gidiyorum.

Kalkmağa davrandı.

— Bülend dur!.. Beni dinle... Aldanıyorsun... Eğer, zannettiğin gibi düşünseydim, seninle her zaman yalnız kalmak imkânlarını arar mıydım?

Erkek bir saniye durdu Sonra genc kızı kollarının arasına aldı. Dudakları birleşti.

***

Fikriye saadetinden sarhoş gibiydi. Eve nasıl döndüğünün farkında bile olmadı. Doğru odasına çıktı. Sevgilisinin ve istikbalde kuracakları yuvanın hayallerine daldı. Bir ara gözü kolundaki saate ilişti. Biri geçiyordu. Yatmak için kalktı. Aynanın karşısına geçti. Soyunuyordu. Birden elini boynuna götürdü. İnci gerdanlığı yoktu. Her halde bahçede düşmüş olacaktı. Bülende haber verip, vakit geçirmeden aramasını söylemek üzere salona koştu. Telefonu açtı. Sevgilisinin yattığı oteli aradı. Bülendle görüş

SON HABERLER

Siyasi Icmal

Türkiye Cumhuriyetinin milletlerarası hayatta kuvvet ve kudreti

1914 Büyük Harbi koptuğu zaman, Osmanlı devleti bir kaç ay içinde bu harbe müdahale ve iştirak etmek mecburiyetini hissetmiş ve muharib zümreler arasında mevki almıştı.

Şimdiki harb 1939 eylülünde koytuğu ve ikinci yıldönümünü geçirerek üçüncü yaşına bastığı halde Türkiye Cumhuriyeti harb haricidir.

Osmanlı devletinin zâfını ve Türkiye Cumhuriyetinin kuvvetini belirten en mühim mukayeselerden biri de budur.

Osmanlı devleti 1914 harbine iştirak etmekte niçin acele etmişti?

Bir dava sahibi olduğundan ımı?

Hayır!

Yahud gasbolunan bir takım araziyi istirdad için harbetmek mecburiyetini mi hissediyordu?

Hayır!

Yahud memleket hududu haricinde kalan mazlum bir Türk kütlesini kurtarmak için mi harbe giriyordu?

Hayır!

Fakat Osmanlı devleti kendi mukadderatını ancak bir zümrenin mukadderatına bağlayarak mevcudiyetini koruyabilecek vaziyette olduğunu biliyor ve onun için harbden muzaffer çıkmasını umduğu zümreye bağlanarak mevcudiyetini desteklemek istiyordu. Muzaffer olmasını umduğu zümrenin mağlûbiyetile o da kendini yıkılmaktan kurtaramadı.

Türkiye Cumhuriyeti ise, hiç bir vakit infiradcı bir siyaset tutmamakla ve bugünkü hayat şartları içinde infirad ve inziva içinde yaşamağa imkân bulunmadığını takdir ederek bütün dünya milletlerile münasebetler tesis etmekle ve bu münasebetleri icabında bir takım taahhüdlere bağlamakla beraber hiçbir vakit mukadderatını kumar masasına koymamış ve daima kendi öz kuvvet ve kudretine güvenerek varlığını korumak istemiş ve muvaffak da olmuştur.

Türkiye Cumhuriyetinin, üçüncü yaşına basan büyük harbe karışmamasının hakiki sebebi onun bu kuvveti, bu kuvvete dayanan itimad ve imanıdır.

Türkiye Cumhuriyeti harbe girmeyi memleket menfaatlerine uygun görmediği için hiç bir kuvvet onu harbe sürükliyememiş ve hiç bir zaruret veya tazyik onun bu siyaseti üzerinde müessir olamamıştır.

Avrupa milletleri içinde mukadderatına bu şekilde hâkim olan hiç bir devlet kalmamış gibidir.

Bilâkis şimdiki harb, Avrupa milletlerini kâh istiyerek, kâh istemiyerek ateş tufanına sürüklemiş ve bu yüzden Avrupa içinde henüz harbe sürüklenmiyen tektük devletler, bunu, mukadderatlarına ve siyasetlerine hâkim olmanın eseri değil, fakat talihlerinin müstesna bir lûtfu saymak ıstırarında kalmışlardır. Türkiye Cumhuriyeti ise mukadderatını talihin lûtfuna değil, dürüst ve sağlam bir siyaset tutmasına, bu siyaseti kendi kuvvetine istinad ettirmesine, bütün taahhüdlerine sadakat göstermesine, milletlerarası hayatta dürüstlüğü ve sulhperverliğile tanınmasına, kimsenin toprağına ve menfaatine göz dikmiyen fakat kendi yüksek menfaatlerinden zerre kadar fedakârlıkta bulunmıyan azimli ve şuurlu bir hattı hareket takib etmesine borcludur.

Bunun neticesi olarak şimdiki büyük harbin bütün Avrupayı sarmasına rağmen iki muharib taraf da Türkiyenin ancak kendi menfaatleri bir tehlike ile karşılaştığı zaman silâha sarılacağını anlayan ve Türk dostluğunun kıymet ve ehemmiyetini hakkile takdir eden zihniyetle hareket etmiş, bu yüzden hiçbir kuvvet Türkiyeyi harbe sürükliyememiş ve Türkiye, beşer tarihinin eşini görmediği büyük bir kıyametin koptuğu sırada sulh ve sükûn yurdu olarak yaşayabilmiştir.

Bununla beraber sayın Başvekilimizin dünkü nutkunda söylediği gibi, tehlike henüz geçmemiştir. Fakat Türkiye her tehlikeye karşı kuvvetlidir ve Türk ordusu dünden daha kuvvetlidir ve yarın daha kuvvetli olacaktır.» Türkiye Cumhuriyeti bu kuvvetine güvenerek «içeride hürriyetini ve dışarıda istiklâlini korumak kudretini ispat ettiği» gibi bundan böyle de ayni siyaseti ve ayni hattı hareketi takib ederek her tehlikeyi bertaraf edecek, daima muvaffak olarak ve galib gelerek Türk kalkınmasını kemaline vardıracaktır.

Bugün birbirini ezmek için hesabsız kan döken ve kan dökmeğe devam eden, sayısız medeniyet abidelerini yok eden ve yok etmek için hiç bir gayreti esirgemiyen muharibler, günün birinde akli selimin anî bir uyanışile harbden tiksinerek sulha kavuşmak istedikleri an, hiç şüphe yok ki, Türkiye Cumhuriyetinin yardımından en geniş ölçüde istifade edeceklerdir ve Cumhuriyet Türkiyesi insanlık ve medenyet dünyasına unutulmaz bir hizmet ifasına imkân bulacaktır.

Ömer Riza DOĞRUL

Harb okulu mezunları

Perşembe günü büyük merasimle yeni subaylarımız okuldan ayrılacaklar

Ankara 28 (Telefonla) — Harb okulundan bu devrede mezun olanların ayrılış töreni perşembe günü saat 14,30 da Harb okulunda yapılacaktır. Merasime İstiklâl marşile başlanacaktır. Sınıf birincilerine mükâfatlar dağıtılacak, okulun yaş kütüğüne bir çivi daha çakılacak, alay sancağı birinci sınıfa teslim olunacak, bunu Harb Okulu Komutanı kurmay albay Mustafa Eremle bir talebenin nutukları takib edecek, törene Harb Okulu marşile nihayet verilecektir.

Bundan sonra davetlilere bir çay ziyafeti verilecektir.

Çörçil'in mesajı

«Ortaşarktaki Yunan kıt'aları harbe girdikleri zaman Yunanistanın yenilmez ruhunu bir daha göstereceklerdir»

Londra 28 (a.a.) — Çörçil, Yunanistanın İtalyanlar tarafından istilâsının yıldönümü arifesinde, Yunan Başvekili Tsuderos'a aşağıdaki mesajı göndermiştir:

«— Helenlerin müttefikler davası uğrunda yaptıkları ve yapmakta oldukları şeylerden dolayı, İngiliz milletinin şükranını, Mussolininin cinayetini belirten alâkalarla dolu bu yıldönümünde ekselânsınız vasıtasile Helenlere bir kere daha ifade etmek isterim. Arnavudluktaki zaferlerile dünyayı mütehassis ve nazi kudretine cür'etkârane mukavemet eden Yunan milletinin esasen kazandığı şöhrete, Alman ve İtalyan tahakkümüne mukavemet gibi yeni bir şâşâa ilâve edilmiştir. Ortaşarktaki Yunan kıt'aları hazırlıklarını bitirdikleri ve harbe girdikleri zaman, Yunanistanın yenilmez ruhunu bir kere daha göstereceklerdir.

Yunan milletinin çektiği mezalimin intikamı, Kurtarıcı Panhelenik ordu tarafından alınacaktır.»

Devlet resim ve heykel sergisi

Ankara 28 (Telefonla) — Üçüncü devlet resim ve heykel sergisi önümüzdeki cuma günü saat on dörtte Sergi evinde açılacaktır.

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel sergiyi bir nutukla açacaktır.

Belediyeler Bankası kanununda bir değişiklik

Ankara 28 (Telefonla) — Belediyeler Bankası kanununun beşinci maddesinin A fıkrası bir lâyiha ile değiştirilmektedir. Fıkraya verilen şekle göre, Türkiye Belediyeleri, bankaya senelik varidatlarının yüzde beşi nispetinde iştirak edecekler, sene sonuna kadar bu parayı vermiyen belediyelerin borcları, gümrük hisselerinden yüzde on nispetinde kesilmek suretile karşılanacaktır.

Nevyork tünellerinde münakalât durdu

Nevyork 28 (a.a.) — Bir su ana borusunun patlaması üzerine Metropolitenin bazı aksamı su altında kalmıştır. Bunun üzerine münakalât pek ziyade bozulmuş, işe giden binlerce kişi yollarda kalmıştır. Su, 90 santimetre yükselmiş ve 17 istasyonda münakalât sekteye uğramıştır.

Roma üzerine yürüyüşün yıldönümü

Roma 28 (a.a.) — Roma üzerine yürüyüşün on dokuzuncu yıldönümünü tes'id merasimi, bu sabah, Romada, Mussolini forumunda, parti sarayının yeni merkezinde, faşist ihtilâli uğrunda ölenlerin yeni abidesinde, Duçe tarafından açılmıştır.

Papanın teşebbüsü

Berlindeki mümessil, Fransız rehinelerinin kurşuna dizilmememleri için Almanya nezdinde teşebbüse memur edildi

Berne 28 (a.a.) — Röyter: Cite Vatican'dan gelen bir telgrafa göre, Papa, Fransız kardinali Tisserand'ı hususi surette kabul etmiş ve kendisile uzun müddet görüşmüştür.

Rehinelerin kurşuna dizilmelerinin mülâkat mevzuu olduğu sanılmaktadır. Papalık makamı geçen hafta Berlindeki Papa mümessilini Borda ve Nant rehineleri lehinde Alman hükûmeti nezdinde bir teşebbüs icrasına memur etmiştir.

Kardinal Tisserand'ın, diğer yüz rehinenin idamlarını tehir etmek hususundaki Alman kararından haberdar ettiği zannedilmektedir.

Japonya, Amerikaya 15 ikinciteşrine kadar anlaşmayı teklif etmiş

Nevyork 28 (a.a.) — Herald Tribune gazetesinin Vaşington muhabiri, Japonyanın Amerika hükûmetine Tokyoda Diyetin içtimaı tarihi olan 15 ikinciteşrinden evvel Amerika ile Japonya arasında bir itilâf akdedilmesi lüzumunu bildirmiş olduğunu istihbaratına atfen yazmaktadır.

Sulhtan sonra Almanlar Fransayı ne hale getireceklermiş?

Londra 28 (a.a.) — Daily Telegraph gazetesi, «Almanya, Fransanın kalkınmasını istemiyor» başlığı altında bir makale neşretmiştir.

Filadelfiyada Thomas Kernan'ın neşretmiş olduğu bir makalede Almanların Fransayı ne hale sokmak istedikleri gösterilmektedir.

Almanların gayeleri şu suretle hulâsa edilebilir:

Askeri bir devlet olmak itibarile Fransanın kat'i surette imhası, Fransanın iktısadi kudretinin Almanya ile mücadele edemiyecek surette tahribi.

Alman zaferinden sonra Almanlar, Fransaya ne gibi şeyler istihsal ve imal edebileceğini emir şeklinde bildireceklerdir. İkinci gayenin büyük bir kısmı şimdiden elde edilmiş bulunmaktadır.

Almanlar, Fransayı malî bakımdan yıkmağa tamamile muvaffak olmuşlardır. Almanlar, ekonomistlerin şimdiye kadar muhal addettikleri şeyi yapmağa da muvaffak olmuşlardır.

Askeri bir zaferi derhal kazanç temin edecek bir hale getirmek, Fransanın iki senede ödediğini Almanlar ancak on senede ödemişlerdir.

Bombalanan İtalyan şehirleri

Roma 28 (a.a.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 503 numaralı tebliği:

Dün êğleden sonra İngiliz uçakları, Catanzaro'da kâin Ciro Marina ile Cozenza'daki Campana mevkiine bombalar atmışlardır.

Düşman uçakları, Bingazi üzerinde uçarak bir miktar bomba atmışlardır. Bu bombaların bir kısmı denize, bir kısmı da Arab çarşısı ile kulesine düşmüştür. Bir çok ev hasara uğramış, üç kişi ölmüş ve on iki kişi yaralanmıştır.

İsmet İnönü, millî birliğin timsalidir.

İnkılâb tarihinden bir hatıra

1923 te Cumhuriyet nasıl ilân edilmişti?

28 ilkteşrin akşamı Çankaya köşkünde bir içtima yapıldı ve Mustafa Kemal Paşa arkadaşlarına haber verdi: «– Yarın Cumhuriyeti ilân edeceğiz!»

Bugün, Cumhuriyetin bir yıldönümünü daha, bundan evvelki yıllarda olduğu gibi, barış içinde idrak etmek saadetini duyuyoruz. Bundan sonraki senelerin, memleketi ayni saadet içinde bulmasını temenni ederken, on sekiz yıl evvelki bugünü hatırlamak ve Atatürkün etrafında toplanan, demir iradeli bir avuç insanın, bize bu mes'ud günü nasıl hediye ettiklerini ve memleketi, Cumhuriyet rejiminin sarsılmaz temelleri üzerinde nasıl yükselttiklerini görmek bir vazife oluyor.

Memleketin, ufuklarını kaplayan matem havasından sıyrılıp şerefli benliğine kavuştuğu günlerde, 1923 senesi teşrinievvelindeyiz. Lozan muahedesi, haklı bileklerde yükselen kılıncımızın kuvvetini tanıyanlarla bir masada, bir diplomasi şaheseri yaratan İsmet Paşa tarafından imzalanmış; Türkiye, ecnebi işgalinden tamamen kurtulmuş, tamamiyetini dünyaya tasdik ettirmiştir. 23 nisan 1920 tarihinde ilk defa olarak açılan Büyük Millet Meclisi, artık, selâmete erişen Türk yurdunu itilâya doğru götürecek isabetli kararlar vermek üzere, sulh ve huzur içinde, yeni ve çok faal bir mesaî devresine adım atmıştır. Türk milleti ve Türk vatanı için, en hayatî ehemmiyeti taşıyan kararlardan biri, çok büyük bir ekseriyetle verilmiş; Ankara, Türkiye devletinin idare makarri olarak kabul ve ilân edilmiştir. Ankarada, geniş bir siyasî faaliyetin havayı doldurduğu adeta hissedilmektedir.

İşte bu günlerde,Meclis salonlarında, tadsız bir cereyan kendini göstermeğe başlamıştı. O zaman Fethi Beyin riyaset ettiği kabineye ve bilhassa Fethi Beyin şahsına karşı, bazı meb'uslar tarafından tenkidler ve tarizler başlamış, bu cereyan, yavaş yavaş büyümüş, Mecliste, muhalif bir zümre peyda olmuştu. Nihayet, bu vaziyet, Fethi Bey kabinesinin istifasile neticelendi.

Bu istifaya lüzum gösteren, bizzat Mustafa Kemal Paşa idi. Çünkü, Mecliste, gizli ve muhalif bir zümrenin mevcudiyeti yüzünden, mesainin intizamı bozulduğunu görünce, çoktanberi olgunlaştırdığı bir fikrin tatbiki zamanı geldiğine karar vermişti. Bu karar, Türkiye devletinin adını koymak, Türkiye Büyük Millet Meclisi hükûmeti yerine, devleti tek kelime ile, Cumhuriyet sözile ifade etmekti.

Esasen, bu fikir, yeni bir şey değildi. Türkiye Büyük Millet Meclisi, içinde bulunduğu bir vaziyeti, kanunla tespit etmekten ibaret bir karar verecekti. Türkiyenin, o zamana kadar içinde yaşadığı, ismi henüz söylenmiyen rejime isim vermekle, hâkimiyetin millete aid olduğu hakikati bir kere daha tespit edilmiş olacaktı.

Fethi Beyin istifası günü olan 27 teşrinievvelden, 29 teşrinievvele kadar geçen günler, Ankaranın ve Türkiyenin siyasî tarihinde, birinci derecede ehemmiyeti haiz günlerdendir.

Teşkilâtı Esasiye kanunu mucibince, yeni Heyeti Vekileyi intihab hakkına sahib olan Büyük Millet Meclisi, 28 teşrinievvel günü geç vakit toplanan fırka idare heyetinin hazırladığı listelerden de anlaşıldığı gibi, kat'i bir namzed listesi tertib edemiyordu.

O akşam, Çankaya köşkünde bir içtima yapıldı. Mustafa Kemal Paşa, yemekte, ertesi günkü Meclis içtimaında verilecek olan tarihî kararı, mesaî arkadaşlarına, ondan daha az tarihî olmıyan şu sözlerle haber vermiştir:

— Yarın Cumhuriyet ilân edeceğiz!

O gece, Çankaya köşkündeki misafirler onun, bu kararını da, her düşüncesi gibi mutlaka yerine getireceği itimadile dağıldıktan sonra, Mustafa Kemal Paşa ile İsmet Paşa, başbaşa kalmışlar, bir kanun müsveddesi hazırlayarak Teşkilâtı Esasiye kanununun, Türkiye devletinin şekline müteallik olan maddelerini tadil etmişler, Cumhuriyet kelimesini, ilk defa olarak kâğıd üzerinde tespit etmişlerdi.

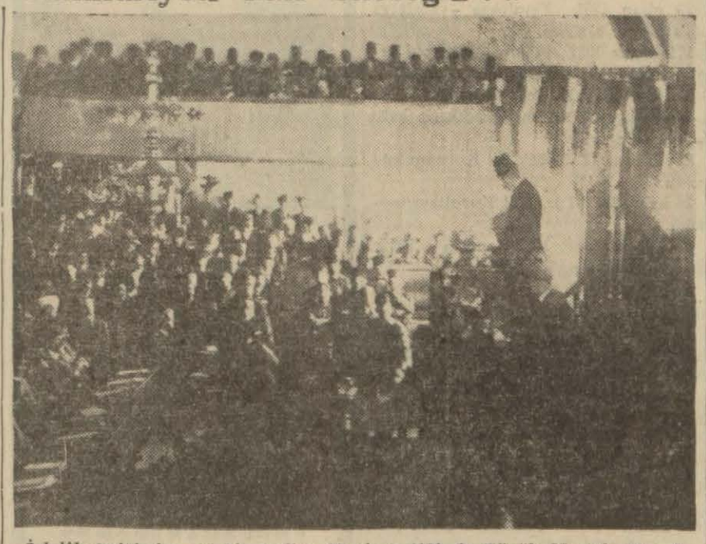

İnkılâb tarihimize aid bir vesika: 23 nisan 1920 de Büyük Mustafa Kemal Türkiye Büyük Millet Meclisini açıyor

Yazan: **Hamdi Varoğlu**

Ayni yüksek gaye için yorulan iki büyük başın mahsulü bu kararı, ertesi gün, yani 29 teşrinievvel günü, Fethi Beyin riyasetinde tekrar toplanan fırka heyeti umumiyesi, bizzat Mustafa Kemal Paşanın ağzından şöyle dinlemişti: «Hallinde müşkülâta duçar olduğumuz meselenin sebeb ve illeti, bütün rufakaca taayyün etmiş olduğu kanaatindeyim, noksan, kusur, takib etmekte olduğumuz usul ve şekildedir. Filhakika, mevcud Teşkilâtı Esasiye kanunumuza tevfikan bir Heyeti Vekile teşkiline teşebbüs ettiğimiz zaman bütün rüfekanın her biri, vekiller ve heyeti vekile intihabı mecburiyetinde bulunuyor. Heyeti umumiyenin birden Heyeti Vekile intihabına mecbur olmanızda görülen müşkülâtın halli zamanı gelmiştir. Geçen devrede de, ayni suretle müşkülâta tesadüf ediliyordu. Görülüyor ki bu usul bazan birçok teşevvüşlere bâdi oluyor. Heyeti Celileniz bu müşkülün halline beni memur kıldınız. Ben de bu arzettiğim kanaatten mülhem olarak düşündüğüm şekli tespit ettim. Onu teklif edeceğim. Teklifim mazharı kabul olursa kuvvetli ve müteşanid bir hükûmet teşkili kabil olacaktır. Devletimizin şekil ve mahiyetini tespit eden ve hepimiz için gaye olan Teşkilâtı Esasiye kanunumuzun bazı noktalarını tavzih lâzımdır.»

Bunun üzerine, teklif okunmuş, mahiyeti anlaşıldıktan sonra, münakaşalar başlamıştı.

O gün, Mecliste iki cereyan görülüyordu. Bir kısım meb'uslar, yeni Heyeti Vekilenin intihabını daha âcil mahiyette görüyorlar, kabine buhranını izale etmeğe, devletin şeklini değiştirmenin kâfi gelmediğini söylüyorlardı. Mustafa Kemal Paşanın, ekseriyeti teşkil ve kendisile esasen daha evvel bu meseleyi istişare eden fikir ve ideal arkadaşları ise, teşkilâtı esasiye kanununu tadil ederek devletin şeklini derhal, Cumhuriyet olarak tespit etmenin elzem olduğunda ısrar ediyorlardı.

İsmet Paşanın, bu fikri müdafaa için söylediği o günkü sözler, heyeti umumiye üzerinde, itiraza kat'iyyen mahal bırakmıyacak derecede kuvvetli, ve her biri kat'î birer delil mahiyetinde cümlelerden müteşekkildi.

İsmet Paşa söz almış, memleketi önce zafere, sonra sulha kavuşturmuş, en salâhiyetli kumandan sıfatile şu beyanatta bulunmuştu:

— Fırka reisinin teklifini kabule ihtiyac kat'idir. Cihan, bizim, bir şekli hükûmet görüştüğümüzü biliyor. Bu müzakeratımızı bir neticeye raptedip ifade etmemek zaaf ve teşettütü idameden başka bir şey değildir. Bir tecrübeden bahsedeyim. Avrupa diplomatları, bu hususta beni ikaz ettiler. Devletin reisi yoktur, dediler. Şekli hazırdaki reis, meclis reisidir. Demek ki siz, bir başka reis bekliyorsunuz. Avrupa düşüncesi işte budur. Halbuki biz, böyle düşünmüyoruz. Millet, hakimiyetine, mukadderatına bilfiil vazıiyeddir. O halde, bunun, ifadei hukukiyesini söylemekten neden çekiniyoruz. Reisicumhur olmadan başvekil intihabı teklifi kanunsuz olur. Bunda şüpheye mahal yoktur. Başvekilin intihabını kanunî ve mümkün kılabilmek için, Gazi Paşa Hazretlerinin teklifinin, kanuniyet kesbetmesi lâzımdır. Zâfı umuminin idamesinde mana yoktur. Fırkanın, bütün millete karşı deruhde ettiği mes'uliyetin icabına tevfiki hareket zaruridir.»

O gün, teklifin heyeti umumiyesi okunup kabul edildikten sonra fıkra içtimaına nihayet verildiği zaman, saat, akşamın altısı olmuştu. Buna rağmen meclis içtimaı derhal açılmış, teşkilâtı esasiye kanunu tadilâtı teklifi encümen tarafından tetkik edilmiş, müstacelen müzakeresi teklifile meclise tevdi olunmuştu.

Kanun lâyihası, bir çok meb'usların alkışlarla fasılaya uğrayan hitabelerinden sonra, aynen kabul edildiği zaman, meclis salonunu, bütün göğüslerden fırlayan: «Yaşasın Cumhuriyet!» âvazeleri doldurdu.

Sonra, meclis, derhal Reisicumhur intihabına başladı. İntihaba yüz elli sekiz meb'us iştirak etmiş ve Gazi Mustafa Kemal Paşa, 158 reyle, Türkiye Cumhuriyetinin ilk Reisliğine seçilmişti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 29 teşrinievvel 1923 te Cumhuriyet rejimini kabul ettiği zaman saat 8,30 du. On beş dakika sonra, Reisicumhur intihabı bitmiş, bu suretle, üç gündenberi devam eden kabine buhranı da, esasından halledilmiş bulunuyordu.

Ayni tarihte, geceyarısından sonra, memleketin her tarafında atılan yüzbir pâre top, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu kararını, hakimiyetine kendisi sahib Türk milletinin gür ve heybetli sesile, dost, düşman, bütün ufuklara ve bütün kulaklara haykırıyordu.

Bugün, Atatürkün bize vediası olan rejimin on sekizinci yılını, Onun manevî huzurunda eğilerek tes'id ederken, Cumhuriyet idaresinin, bütün milletin kalbinde kuvvetle kök saldığını ve «Yaşasın Cumhuriyet!» âvazesini yükseltirken, göğüslerden fırlayan sesin, on sekiz sene evvel ufukları titreten top sesleri kadar iman ve sevinc dolu olduğunu görmek bahtiyarlığını da idrak ediyoruz.

Cümhuriyet Halk Partisi, halkın partisidir.

Hadiseler Arasında FELEK

Cumhuriyet ve genclik

On sekiz yaşını bitiren Türk Cumhuriyetini hakkile övebilmek ne böyle bir kısa bendin, ne benim gibi naçiz bir kalemin haddidir. Bu büyük eseri, zaman geniş tarih sahifelerine altın harflerle yazarken biz ancak onun zerrelerile meşgul olabiliriz. Bu cümleden olarak Cumhuriyet devrinin genclik üzerindeki tesirlerini tetkik edenler bunu iki zıddı telif etmiş bir eser olarak görebilirler.

İnsanlar için iki büyük ihtiyac var: Hürriyet ve disiplin. Her birinin diğeri aleyhine ifratı insanlığın rahatını kaçırıyor. Bunun böyle olduğuna tümen tümen deliller var. Şu halde hüner bu iki kıymetli unsuru tam dozunda verebilmektedir. Ben, meşrutiyetin ilk hürriyet yılını onu takib eden Hareket ordusu, örfi idare ve harb devrinin gençliğini yaşadım ve gördüm.

Hududsuz bir hürriyet içinde kontrolu kaybeden genclik bu başıbozuk iptizalin akıbet ve aksi amelini yıllarca çektikten sonra Cumhuriyet devrindedir ki; başını derdden ve âvarelikten kurtardı ve hürriyetle disiplini mezcedebildi. Şimdi, hakkını bildiği kadar, vazifesini de müdrik, şuurlu, mazbut bir genclik, Cumhuriyet rejiminin ve Cumhuriyet rejimi de onun üzerine karşılıklı titremektedirler.

Sokaktan Üniversiteye kadar Türk çocuğu Halkevlerinden, genclik kulüblerine, millet mekteblerinden enstitü ve laboratuarlara kadar hak ve vazife anlamlarını tam idrak ederek yaşamakta ve çalışmaktadır.

Güzel Türk ırkının tunc gibi delikanlılarını görenler için onlarda Cumhuriyetin bu yüksek eserini müşahede etmemek kabil değildir.

B. FELEK

Şehrimizde bayram

İstanbul bir gelin gibi süslendi, halk sevinc içinde eğleniyor

Cumhuriyetin 18 inci yılı bayramı, dün saat 12,50 de Başvekilimizin radyoda bir hitabesile başlamıştır. İstanbullular bu hitabeyi büyük meydanlara konulan hoparlörlerden alâka ile dinlemişlerdir.

Şehrimizde bayram için yapılan geniş ölçüde hazırlıklar, evvelki akşam sona ermiş ve dün sabahın erken saatlerinden itibaren arada bir sağanak halinde yağan şiddetli yağmura rağmen büyük cadde ve meydanlarda halk toplantıları belirmeğe başlamıştır.

İstanbul gece büsbütün cazib bir manzara almıştı. Kuvvetli ampullarla tenvir edilen resmî ve hususî binaların önü mütemadî kaynaşmalara sahne olmaktaydı. İstanbul cihetinde bir çok binalar, Üniversite başta olmak üzere, çok güzel tenvir edilmişlerdi.

Bayram, umumî bir neş'e içinde gecenin ilerlemiş saatlerine kadar devam etmiştir. Cumhuriyet bayramı münasebetile dün akşam Halkevlerinde de alâkalı toplantılar olmuş, halka müsamereler verilmiş ve salâhiyetli zatlar tarafından Cumhuriyet idaresinin fazilet lerinden bahseden nutuklar söylenmiştir.

İstanbul Belediyesi, Cumhuriyet bayramı münasebetile yapılan şenlikleri, gece tenviratını filme aldırmaktadır. Film, bugünlerde İstanbul sinemalarında gösterilecektir.

Her sene olduğu gibi bu sene de hükûmet ve Parti erkânı Şehidliği ziyaret edecektir. Bu gün saat 9,30 da Edirnekapıdaki Şehidliğe gidilecek ve muazzez şehidlerimizin ruhuna fatihalar ithaf olunacaktır.

Bu gece vapur ve tramvay seferleri geç vakte kadar devam edecektir. Şirketi Hayriyenin bir vapuru bu gece saat yarımda Köprüden hareketle Kavaklara kadar her iskeleye uğrayarak gidecektir. Halicde de bu gece saat 0,15 te rüden Üsküdar ve Çengelköy hattına hareket edecektir. Denizyolları da yarımda Adalara bir vapur tahrik edecektir. Halicde bu gece saat 0,15 te bir vapur Köprüden Eyübe kadar olan iskelelere hareket edecektir.

Türk genci! Atatürk, Cumhuriyeti sana emanet etti!

Dünkü kısmın hulâsası

[Londrada Vernon müzayede salonunda meşhur san'atkâr Holbein'in kıymetli bir minyatürü satılıyor. En mühim iki müşteri antikacı Rubinle Mis Lorimerdir. Minyatür nihayet Mis Katherine Lorimer'in üzerinde kalıyor. İhaleyi müteakıb süratle salondan çıkan kadının, arkasından Rubin yetişiyor ve onu kendi otomobiline alarak evine bırakmağı teklif ediyor. Mis Lorimer kabul ederek antikacı ile beraber arabaya biniyor.]

King Street bir hayli kalabalıktı, fakat Picadilly'ye vardıkları zaman ilerlemek büsbütün imkânsız bir şekil aldı. Meydan, taksilerle, omnibüslerle dolu idi. Araba ikide bir durarak güçlükle Curzon Street'e doğru ilerlemeğe çalışıyordu. Rubin'in kalın kaşları altında adeta kaybolan gözleri yarı alaycı, yarı şakacı bir ifade ile Katherin'in yüzüne dikilmişti.

Nihayet:

— Çok yüksek bir teklifte bulunduğunuz, Mis Lorimer, dedi.

— Yani sizin için mi çok yüksek, Rubin?

Rubin hafifçe güldü, «Belki, belki» diye mırıldandı. Sonra duralıyarak küçük parmağındaki pırlantayı yere koydu:

— Bu kadar yüksek bir teklifte bulunabilmek için işlerinizin mükemmel gitmesi lâzım, öyle değil mi Mis Lorimer?

Katherine, mümkün olduğu kadar tabiî bir tavırla:

— Evet, dedi, işlerim fena gitmiyor!

— Âlâ! Cidden memnun oldum. Cidden. Bilhassa antikacılık işlerinin bu derece güçleştiği bir devirde! Para yok, müşteri yok, iş yok. Halbuki siz küçücük bir Holbein için şöyle böyle on bin gine verdiniz. Sizi tebrik ederim. İnsanın adeta inanamıyacağı geliyor. O kadar güzel!

Katherine'in dudakları bir cevab verecekmiş gibi oynadı, sonra vazgeçti. Yalnız etrafında daha derin bir sükût uyandıran, sessiz, çekingen bir tavırla gülümsiyerek arkaya yaslandı ve dimdik önüne bakmaya başladı. Yüzünün hatları ve rengi, kumral saçları ve solgun yüzünde parlıyan kestane rengi gözleri güzeldi. Dişleri, en hafif bir tebessümüne bile parlaklık verecek derecede beyazdı. Ancak otuz beş yaşındaydı. Basit ve koyu renk bir yünlüden yapılan elbisesi ihtimamsız ve acele seçilmiş hissini uyandırıyor, biraz arkaya kaçan şapkası ucuz ve gösterişsiz bir manzara arzediyordu. Her halde tuvaletine fazla ehemmiyet vermiyordu. Ondaki süs merakının yegâne nişanesi, ince, zarif ayaklarındaki kıymetli deriden yapılmış iskarpinlerdi.

Rubin kurnazca:

— Tabiî, dedi, meselâ eğer yüzde on kazancla derhal ve peşin para ile elden çıkarabilecek olursanız...

Katherine kat'î bir tavırla başını salladı:

— Çok teşekkür ederim, Rubin! Fakat bu Holbein'i iyi bir kârla satmak niyetile aldım.

— İyi bir kârla mı, Buna imkân var mı? Her halde Londrada yok...

Katherine cevab verdi:

— Olabilir! Fakat artık beni kızdırmaktan vazgeçin ve sözlerime iyice dikkat edin! Gelecek hafta minyatürü Nevyorka götüreceğim. Orada Brandt'a satmak niyetindeyim. Kendisi şu sıralarda Arjantinde bulunuyor. Fakat 12 kânunuevvelde dönecek, Holbein'i satın alacak ve yirmi bin sterlin verecek.

Rubin derhal hürmetkâr bir tavırla düşünmeğe başladı:

— Ya, demek Brandt alacak? Mükemmel! Siz çok akıllı bir kadınsınız. Fakat biliyor musunuz, size açıkça itiraf edeyim, ben olsaydım böyle tehlikeli bir işe burnumu sokmağa cesaret edemezdim.

Katherine nazik bir tavırla mukabele etti:

— Vaziyetim böyle bir maceraya atılmaya müsaid.

Rubin başını salladı:

— Tebrik ederim!.. Elbette, kendi vaziyetinizi siz benden daha iyi bilirsiniz...

Bunu söyledikten sonra iradesi haricinde beliren bir hürmet hissile ve kirpiklerinin arasından Katherine'i tetkike koyuldu. Fakat Katherine'in yüzündeki ciddî ifade, bu mevzuu artık tamamen kesip attığını gösteriyordu. Uzun bir sükûttan sonra Rubin, her halde çok beceriksiz bir adam intıbaı bırakmamak için başka bir mevzua geçti:

— Yeğeniniz Mis Nancy Sherwood, şu küçük artist ne âlemde?

Katherine'in çehresi derhal değişti, derin bir alâka ifade eden bir sesle cevab verdi:

— Çok iyi. Bugünlerde nişanlandı.

— Yok canım! Mes'ud nişanlı kim?

Katherine dudaklarını sıktı:

— Kim olduğunu daha bu akşam öğreneceğim. Kendisile tanışmak üzere bu akşam bir toplantıya davetliyim. Siz ne dersiniz bu işe? Şimdiki genclerin hareketine şaşmamak kabil değil. Benim gençliğimde bu işler başka türlü yapılırdı.

Rubin hararetle atıldı:

— Rica ederim azizim, siz hâlâ gencsiniz!

— Yok canım, ne demek istediğimi siz de biliyorsunuz. Nancy yeni rolüne başlamadan önce biraz dinlenmek üzere iki hafta için Nice'e gitmişti. Dönüşte müstakbel kocasını tıpkı yeni alınmış bir çanta gibi yakalayıp getirdi.

Rubin gülmeğe başlamıştı:

— Evet, evet, dedi, şimdi bu gibi işler daha çabuk yapılıyor. Fakat esasında değişmiş bir şey yok.

Otomobil Curzon Street sokağına sapıp Katherine'in evi önünde durunca Rubin son bir teşebbüste bulundu:

— Bana öyle geliyor ki, minyatürü başka bir maksadda da kullanmak mümkün olacak...

Katherine arabadan çıkmak üzere yerinden kalkmıştı. Rubin yardım etmek üzere elini tutarken fikrini tamamladı:

— Eğer elden çıkaramıyacak olursanız her halde mükemmel bir düğün hediyesi olur.

Katherine, daha yakın zamanlarda inşa olunan lüks apartımanlardan birinde dairesine doğru yürürken Rubin'in bu son istihzası kulaklarında hâlâ çınlıyordu. Oturduğu binanın barok tarzına uygun, fakat soğuk şaşaası, onun zevkini incitiyor, fakat mahallenin kibarlığı işlerine uygun geliyor, hele ticaret hayatında mutlak surette lüzumlu olan bir şeyi temin etmiş bulunuyordu: İyi bir adres...

Kapıcı onu asansöre kadar götürdü. Ayni şekilde sırmalı üniformalar giymiş asansör memuru kendisini altıncı kata çıkardıktan sonra derin reveranslar yaparak ayrıldı.

Katherine ortahalli ailesini ve evvelce sürdüğü mütevazı hayatı hatırlayarak, şimdiki muhitini hayretle telâkki etmekten ve meselâ pnömatik posta tesisatile veya hizmetkârların uzun çorablarile daima eğlenmekten kendisini alamadığı halde bu akşam bütün dikkati başka şeylerde toplanmıştı. Kaşlarını çatarak Rubin'in söylediklerini hatırlamağa çalışıyor ve ihtiyar kurdun, işlerinde karşılaştığı güçlükleri tamamile bilmemekle beraber herhalde vaziyetinin vahametini tahmin ettiğini, içini çekerek itirafa mecbur oluyordu.

Kendi dairesine girer girmez yüzünün hatları üzerindeki hakimiyetini kaybetti. Şimdi derdli ve endişeli görünüyordu. Nekadar yorucu ve zahmetli bir gün geçirdiğini hatırladı. Evvelâ bir müşterisile zorlu ve faydasız bir öğrüşme yapmış, kısa bir öğle tatilinden sonra bu delice minyatür macerasına atılmıştı. Başı şiddetle ağrıyor, bütün vücudünde kırıklık, halsizlik hissediyordu. Asabî bir hareketle başındaki şapkasını çıkardı ve eldivenlerile birlikte bir divanın üzerine fırlattı. Sonra kendisine çay ve yumurta pişirmek için küçük mutfağına gitti.

Bir çeyrek saat sonra, boş çaydanlık ve boş yumurtalık karşısında otururken tamamen saçma olan vaziyetini düşünmeğe başladı. Her yıl, oturduğu apartıman için 400, bürosunun bulunduğu binaya da 600 sterling kira veriyordu. Halbuki biraz evvel bir minyatüre on bin lira ödemiş, akşam yemeği için ise ancak dört penny harcamıştı. Birden gözlerine yaş gelinciye kadar gülmeğe başladı. Fakat bunlar acı gözyaşlarıydı ve eğer kendisini tutmamış olsaydı belki hıçkırıklar içinde, olduğu yerde boğulup kalacaktı.

Kıymetli eşyalarla ve zevkle süslenen oturma odasına döndü, ayakkabılarını çıkararak koltuğa gömüldü ve bir sigara yaktı.

Arkası var

Yazan: A. J. Cronin

Karanfilli Kadın

Çeviren: Asude Zeybekoğlu

Cumhuriyet'in edebî romanı: 2

Bu tarihleri UNUTMAYINIZ

Bu satırlar, 23 senelik ihtilâl ve inkılâb devrimizin en kısa seyir cetvelidir. Tarihlerden her biri büyük inkılâb bütününü destekliyen büyük bir hâdiseye delâlet eder. Onlara her göz attıkça, maziyi dolduran zaferlerin neş'esini bir daha yaşayacak ve başarılan muazzam işlerin manasını daha iyi kavrıyacaksınız.

19 mayıs 1919 Kemal Atatürk Samsuna çıktı.
23 temmuz 1919 Erzurum kongresi açıldı.
4 eylûl 1919 Sıvas kongresi açıldı.
7 eylûl 1919 Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti kuruldu.
27 kânunuevvel 1919 Kemal Atatürk Ankaraya geldi.
16 mart 1920 İstanbul İtilâf devletleri tarafından işgal edildi.
23 nisan 1920 Türkiye Büyük Millet Meclisi Ankarada açıldı.
9 kânunusani 1921 Birinci İnönü muharebesi.
20 kânunusani 1921 İlk Teşkilâtı Esasiye kanunu kabul edildi.
16 mart 1921 Türkiye ile Rusya arasında Moskova muahedesi akdedildi.
30 mart 1921 İkinci İnönü muharebesi.
5 ağustos 1921 Kemal Atatürk Başkumandan seçildi.
23 ağustos 1921 Sakarya meydan muharebesi
19 eylûl 1921 Kemal Atatürke Büyük Millet Meclisi Gazi unvanını ve Müşir rütbesini verdi.
13 teşrinievvel 1921 Türkiye ile Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan arasında Kars muahedesi yapıldı.
20 teşrinievvel 1921 Fransızlarla Ankara muahedesi.
31 temmuz 1922 İstiklâl Mahkemesi kanunu yapıldı.
26 ağustos 1922 Afyon cephesinde büyük taarruz başladı.
30 ağustos 1922 Dumlupınarda Başkumandan meydan muharebesi.
1 eylûl 1922 Kemal Atatürk «Ordular, ilk hedefiniz Akdenizdir. İleri» emrini verdi.
9 eylûl 1922 Ordu İzmire vardı.
11 teşrinievvel 1922 Mudanya mütarekesi.
1 teşrinisani 1922 Saltanat kaldırıldı.
24 temmuz 1923 Lozan Muahedesi imzalandı.
9 ağustos 1923 Halk Partisi kuruldu.
2 teşrinievvel 1923 İstanbul İtilâf devletleri işgalinden kurtarıldı.
6 teşrinievvel 1923 Türk ordusu İstanbula girdi.
13 teşrinievvel 1923 Kanunla Ankara devlet merkezi oldu.
29 teşrinievvel 1923 Cumhuriyet ilân edildi; Kemal Atatürk birinci Cumhurreisi seçildi.
1 kânunusani 1924 hafta tatili kanunu kabul edildi.
14 kânunusani 1924 Askerlik müddeti azaltıldı.
1 mart 1924 Devlet tarafından demiryolu inşasına başlanıldı.
3 mart 1924 Medreseler kaldırıldı.
3 mart 1924 Türkiye Büyük Millet Meclisi Hilâfetin ilgası, tedrisatın tevhidi, Şer'iye ve Evkaf Vekâletlerinin kaldırılması kanununu yaptı.
3 mart 1924 Hanedan hudud haricine çıkarıldı.
18 mart 1924 Köy kanunu kabul edildi.
8 nisan 1924 Şer'iye mahkemeleri kaldırıldı.
20 nisan 1924 Cumhuriyetin Teşkilâtı Esasiye kanunu yapıldı.
16 şubat 1925 Türk Hava Kurumu kuruldu.
27 şubat 1925 Âşar kaldırıldı.
1 mart 1925 Tütün Rejisi satın alındı.
5 teşrinisani 1925 Ankara Hukuk Fakültesi açıldı.
25 teşrinisani 1925 Şapka kanunu kabul edildi.
30 teşrinisani 1925 Tekkeler, türbeler, zaviyeler kapatıldı.
26 kânunuevvel 1925 Beynelmilel takvim ve saat kabul edildi.
17 şubat 1926 Türk Medeni kanunu kabul edildi. (Türk Medeni kanunu ile kadın, ailede ve cemiyette medeni haklara kavuştu.)
8 mart 1926 Borçlar kanunu kabul edildi.
13 mart 1926 Türk Ceza kanunu kabul edildi.
19 nisan 1926 Kabotaj kanunu kabul edildi.
28 haziran 1926 Türk Ticaret kanunu kabul edildi.
11 eylûl 1926 Ankara otomatik telefonu işlemeye açıldı.
3 teşrinievvel 1926 Sarayburnunda ilk Atatürk heykeli dikildi.
29 mayıs 1927 Ankara - Kayseri demiryolu işlemeye açıldı.
15-20 teşrinievvel 1927 İkinci Parti kongresinde Umumi Reis Kemal Atatürk büyük tarihi nutkunu okudu.
28 teşrinievvel 1927 Yurdun birinci nüfus sayımı yapıldı.
4 teşrinisani 1927 Ankarada müze önünde Atatürk heykeli dikildi.
24 teşrinisani 1927 Ankarada Zafer âbidesi açıldı.
1 kânunusani 1928 Anadolu Demiryolları satın alındı.
10 nisan 1928 Teşkilâtı Esasiye kanunundan dine aid maddelerin Büyük Millet Meclisince çıkarılması.
24 mayıs 1928 Beynelmilel rakamlar kabul edildi.
9 ağustos 1928 Kemal Atatürk İstanbul Sarayburnu parkında harf inkılâbını müjdeleyen nutkunu söyledi.
3 teşrinisani 1928 Türk Harfleri kanunu Büyük Millet Meclisinde kabul edildi.
1 kânunusani 1929 Millet mektebleri açıldı.
8 Haziran 1929 Milli sanayii koruyacak kanun kabul edildi.
11 haziran 1930 Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası kuruldu.
30 ağustos 1930 Ankara - Sıvas demiryolu açıldı.
1 nisan 1931 Ölçülerde metre ve kilo sistemi kabul edildi.
15 nisan 1931 Türk Tarih Kurumu kuruldu.
23 nisan 1931 Fevzipaşa - Malatya hattı işlemeye açıldı.
1 temmuz 1931 Ankara - İstanbul telefon konuşması başladı.
19 şubat 1932 Halkevleri açıldı.
23 nisan 1932 Kütahya-Balıkesir hattı işletmeye açıldı.
12 temmuz 1932 Türk Dil Kurumu kuruldu.
26 eylûl 1932 Türk Dil Kurultayı toplandı.
15 kânunuevvel 1932 Samsun - Sıvas hattı işletmeye açıldı.
27 nisan 1933 Adana - Fevzipaşa hattı açıldı.
1 ağustos 1933 Eski İstanbul Darül - fünunu yerine Türk Üniversitesi kuruldu.
2 eylûl 1933 Ulukışla - Kayseri hattı bitti.
29, 30, 31 teşrinievvel 1933 Cumhuriyetin 10 uncu yılı büyük tezahüratla kutlulandı.
1 kânunusani 1934 Türk inkılâbı dersleri bütün yüksek tahsilde başladı.
9 şubat 1934 Balkan misakı imza edildi.
31 mayıs 1934 İzmir - Kasaba ve temdidi demiryolları satın alındı.
16 haziran 1934 İran Şahı Ankarayı ziyaret etti.
21 haziran 1934 Soy adı kanunu Meclisten kabul edildi.
30 haziran 1934 Demiryolu Elâzığa vardı.
2 eylûl 1934 Kadıköy-Üsküdar ve havalisi tramvayları işlemeye başladı.
26 teşrinisani 1934 Büyük Öndere (Atatürk) soyadı verilmesi hakkındaki kanun kabul edildi.
27 teşrinisani 1934 Lâkab ve ünvanların kaldırılması hakkındaki kanun kabul edildi.
8 kânunuevvel 1934 Türk kadınlarına meb'us seçme ve seçilme hakkını veren Teşkilâtı Esasiye kanunu tadilâtı yapıldı.
1 kânunusani 1935 İstanbul Rıhtım şirketi satın alındı.
1 haziran 1935 Aydın demiryollarının satın alınmasına dair mukavele Meclisce tasdik edildi.
16 eylûl 1935 Kayseri bez fabrikası işlemeye açıldı.
21 teşrinievvel 1935 İkinci umumi nüfus sayımı yapıldı.
23 teşrinievvel 1935 Erganimaden - Diyarbakır demiryolu açıldı.
26 mart 1936 Afyon - Karakuyu demiryolu hattı işlemeye açıldı.
9 nisan 1936 İstanbul Telefon şirketi satın alındı.
21 temmuz 1936 Montrö'de Boğazlar mukavelesi imza edildi.
4 eylûl 1936 İngiltere Kralı Edvard VIII. Türkiyeyi ziyaret etti.
7 teşrinisani 1936 İzmit kâğıd ve karton fabrikası açıldı, Sellüloz ve ikinci kâğıd fabrikalarının temeli atıldı.
19 teşrinisani 1936 Filyos - Çatalağzı demiryolu işlemeye açıldı.
1 kânunusani 1937 Şark demiryolları satın alındı.
5 şubat 1937 Partinin altı ana vasfı Teşkilâtı Esasiye kanununun ikinci maddesine kondu.
3 nisan 1937 Karabük demir ve çelik fabrikasının temeli atıldı.
4 nisan 1937 Ereğli mensucat fabrikası işlemeye açıldı.
25 mayıs 1937 Malatya bez fabrikasının temeli atıldı.
30 mayıs 1937 Hatayın istiklâli Cenevrede tasdik edildi.
14 haziran 1937 Hatay istiklâli Büyük Millet Meclisinde kabul olundu.
1 temmuz 1937 Fevzipaşa - Meydanekbez demiryolu işlemeye açıldı.
9 temmuz 1937 Türkiye - Irak - Efganistan arasında Sadâbad paktı imzalandı.
16 ağustos 1937 Hekimhan - Çetinkaya demiryolu işletmeye açıldı.
18 eylûl 1937 Niyon itilâfı Meclisçe tasdik edildi.
1 teşrinievvel 1937 Çatalağzı - Zonguldak demiryolu açıldı.
9 teşrinievvel 1937 Nazilli basma fabrikası işlemeye açıldı.
25 teşrinievvel 1937 Başvekil İnönü istirahat maksadile çekildi ve kabineyi Celâl Bayar teşkil etti.
20 teşrinisani 1937 Çetinkaya - Divriği demiryolu işletmeye açıldı.
1 kânunusani 1938 Gemlik sun'i ipek fabrikası işletmeye açıldı.
2 kânunusani 1938 Bursa Merinos fabrikası işletmeye açıldı.
24 haziran 1938 Pazarlıksız satış mecburiyeti hakkındaki kanun Meclisten kabul edildi.
29 teşrinievvel 1938 Ilıç - Erzincan demiryolu işlemeye açıldı.
10 ikinciteşrin 1938 Ebedî Şef Atatürkü kaybettik.
11 ikinciteşrin 1938 Millî Şefimiz İnönü Türk milletinin reisliğine seçildi.
24 ikinciteşrin 1938 Atatürk Ankarada muvakkat kabrine konuldu.
25 ikincikânun 1939 Doktor Refik Saydam kabinesi kuruldu.
24 haziran 1939 Fransızlarla bir anlaşma yapılarak Hatay anavatana ilhak olundu.
19 birinciteşrin 1939 Türk - İngiliz - Fransız paktı Ankarada imzalandı.
28 ilkkânun 1939 Erzincanda müthiş zelzele oldu, on binlerce vatandaş kaybettik.
21 şubat 1940 Milli Korunma kanunu mer'iyete girdi.
24 mart 1941 Türk - Rus deklârasyonu ilân edildi.
18 haziran 1941 Türk - Alman dostluk paktı Ankarada imzalandı.
22 haziran 1941 Alman - Rus harbi karşısında bitaraflığımızı ilân ettik.

R. K. O. Radyo Film Şirketinin 1941 senesi için hazırladığı en büyük filmi. Üç büyük Amerikan artistinin birleşerek yarattığı kudretli şaheseri. Sinemacılık âleminin erişilmez bir zaferi...

CEHENNEM KARTALLARI

Baş rollerde :
RICHARD DİX - CHESTER MORİS - LUCILLE BALL
Esrarengiz bir haydud çetesinin şehirleri birbirine katan müthiş maceraları.
Cumhuriyet bayramı şerefine
BUGÜN
Matinelerden itibaren :
ALKAZAR
Sinemasında başlıyor.

En ulu bayramımız şerefine harikulâde program
BİR TEKNİK VE DEHA ABİDESİ:
Namus Borcu
RALP RICHARDSON
JUNE DUPERZ
Gözlerinize inanamıyacak kadar kudretli sinema san'atının bu görülmemiş dehâ eserini
MİLLÎ ve ALEMDAR
DA YALNIZ BU HAFTA
temaşa edebileceksiniz.
Ayrıca:
ROBERT TAYLOR
un mabudlaştığı en hissî ve dünyayı heyecana boğmuş dramı
BENİ HATIRLA

HILDE KRAHL
SES
SİNEMASINDA
Muvaffakiyetle gösterilmekte olan ve aşkın feci bir hailesini tasvir eden

İSABEL
Hissî ve müessir filminde (ARABACININ KIZI) ndan fazla muzaffer oluyor. İlâveten :
Mürekkebli Balıklar
Renkli kültür filmi.
Bu gün matineler saat 11 de başlıyor

MARMARA
Sineması yaratıyor:
Kutlu CUMHURİYET Bayramı şerefine
TYRONE POWER'in
dünyada 200 milyon insan tarafından (Eşsiz mucize) olarak alkışlanmış son eseri:
Eğlence Kadını
Ayrıca:
Fransanın yeni kadın dâhi yıldızı
JEAN GABIN
in harikalı hissî filmi:
SON GEÇİD
Bu gün başladı!

İPEK
Sinemasında
TÜRKÇE SÖZLÜ ve TÜRK MUSİKİLİ
SALÂHADDİNİ EYYUBİ ve BOZ ASLAN
Halkımızın coşkun tezahürlerile alkışlanmaktadır.
MUSİKİ:
MÜNİR NUREDDİN
SADEDDİN KAYNAK
MÜZEYYEN SENAR
Seanslar : 10.30 - 12.30 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

KADIKÖYLÜLER !
Ulu Cumhuriyet Bayramı münasebetile
HÂLE
Kadıköy Sineması
Bu sene Beyoğlunda (LÂLE) ve İstanbulda (MARMARA) sinemalarında on binlerce halkın hücumile Şeker bayramının en büyük rökorunu yapan:
SİNGAPUR YOLU
nu göstermeğe başlamıştır.
Bu gün matinelerden itibaren

MELEK
Sinemasında
CLARK GABLE - HEDY LAMARR - SPENCER TRACY - CLAUDET COLBERT
tarafından şahane bir surette yaratılan senenin en nefis filmi
KARA SEVDA
Ümidin üstünde bir muvaffakiyetle devam ediyor. Bugün seanslar : 12.15 - 2.15 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

NİHAD IŞIK
AGA Radyoları Satış Evi
Saygı değer müşterilerinin bayramını kutlular.

Son günlerden istifade ediniz.
ZALOĞLU RÜSTEM
Aşk - Kahramanlık - Büyük şark filmi. - (Türkçe)
Bu gün matineler: Saat 11 den itibaren
ELHAMRA Sinemasında

ŞAHANE GÜNLERE LÂYIK ŞAHANE PROGRAM
Büyük rejisör CECILE B. de MILLE'in yarattığı son şaheser
KÂMİLEN RENKLİ
ZAFER ORDUSU
Gary Cooper - Madeleine Caroll - Paulette Goddard - Preston Foster ve Akim Tamirof'un
Hayat verdiği büyük san'at harikası
Bugün LÂLE Sinemasında
Çılgın alkışlarla devam etmektedir.
Bu gün seanslar: 11.15 - 1 - 2.30, 4.30 - 6.30 ve 9 da

TURAN Sinemasında
BUGÜN Matinelerden itibaren
Cumhuriyet bayramı şerefine her iki sinemada birden emsali ender olan müstesna bir program
AZAK Sinemasında
UNUTULMAZ BİR BALO GECESİ
İki büyük artist:
ZARAH LEANDER - MARİKA RÖKK
tarafından büyük aşk - müzik ve ihtiras filmi. Ayrıca:
GÖRÜNMİYEN ADAMIN İNTİKAMI
BELLA LUGOSI'nin en son şaheseri
Baştanbaşa heyecan... Esrar... Korku ve Dehşet filmi
AZAK 15 KISIM BİRDEN TURAN
Her iki sinemada birden

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında
Bugün Matinelerden İtibaren :
Aziz yurdumuzu dolduran on sekiz milyon TÜRK'ün en büyük heyecanı şerefine: Mevsimin en muazzam, en muhteşem ve şimdiye kadar gördüğünüz ve göreceğiniz filmlerin en güzeli
OPERET
WILLY FORST ve MARIA HOLST'un
yarattıkları emsalsiz harikası. Baştan nihayete kadar fevkalâde gözler kamaştırıcı lüks ve saltanat.. Kalbleri titreten aşk ve sevişme sahneleri.. Muazzam koro ve akıllara hayret verici bale gruplarile emsalsiz bir harikadır. Ayrıca :
HAYATIN ESRARI
TÜRKÇE tafsilâtile gayet enteresan kültür filmi.
DİKKAT: Bu kültür filmini bilhassa bütün talebelerin görmelerini tavsiye ederiz.

İSTANBULUN İHTİŞAMLI GECELERİNE KARŞI BEYAZIDDA MARMARA Sinemasının üstünde
MARMARA KAZİNOSUNDA
TÜRK MUSİKİ SAN'ATKÂRLARINI DİNLEYİNİZ. TÜRK MUSİKİSİNİN İNCE NAĞMELERİNİ HER GECE 7 DEN 12 YE KADAR TERENNÜM ETMEKTEDİRLER.
Gündüzleri açıktır. Tiryakilere halis KAHVE.

MİLLÎ ŞEFİMİZ İSMET İNÖNÜNÜN VECİZELERİ:
«İnkılâbların kıymet ve azametini takdir etmek için zaman zaman maziye rücu ile mukayese etmekte fayda vardır.»
1914 TEN SONRA (Türkçe Sözlü)
25 senelik dünya siyasetinin geçid resmi.
EBEDÎ ŞEF ATATÜRK, MİLLÎ ŞEF İSMET İNÖNÜ
Umumî Harb — İstiklâl Mücadelesi...
Herkesin merak ve heyecanla göreceği film. Bu filmde: 25 sene dünyada geçen siyasî, iktisadî, içtimaî en mühim vakayii göreceksiniz.
BUGÜNÜ İYİ ANLAMAK İÇİN DÜNÜ GÖSTEREN FİLM...
Yarınki perşembe akşamı saat 9 da
ELHAMRA Sinemasında
Biletlerinizi evvelden aldırınız.

WILLY BIRGEL - BRIGITTE HORNEY
Bir devri tasvir eden film:
GÖNÜL ESRARI

CUMHURİYET BEYRAMI ŞEREFİNE BU GÜN
SÜMER ve TAKSİM
SİNEMALARI SEANSLARINA SABAH SAAT 9 DA BAŞLIYORLAR
CHARLES LAUGHTON'un
Harikulâde bir tarzda yarattığı
Notr Dam'ın Kanburu
(NOTRE DAME de PARIS) şaheserinin
Orijinal kopyası SÜMER'de — Türkçe kopyası TAKSİM'de
DİKKAT: 9 ve 11 seanslarında salon ve mevkiler DÜHULİYE ÜCRETİ 22 KURUŞTUR.

SARAY Sineması Müdiriyeti
Marle OBERON ve Laurence OLIVIER
tarafından harikulâde bir tarzda yaratılan
ÖLMEYEN AŞK
(WUTHERING HEIGHTS)
Şaheserinin gördüğü fevkalâde rağbet hasebile ve görmiyenlerin görmelerini temin maksadile
Bir hafta daha gösterileceğini
Sayın müşterilerine tebşir eyler. Bu son fırsattan istifade ediniz.
Bu gün seanslar saat 10,30 da başlar.

RADYO

Bugünkü Program

7,30	Program		merasim
7,33	Müzik (Pl.)		★
7,45	Haberler	17,30	Milli Piyango nun çekilişi
8,00	Marşlar (Pl.)	18,00	Program
8,15	Evin saati	18,03	Fasıl sazı
8,30	Müzik (Pl.)	18,25	Dış politika
9,05	Halk havaları	18,45	Çocuk kulübü
9,30	Konuşma	19,30	Haberler
9,50	Müzik (Pl.)	19,45	Serbest zaman
10,00	Konuşma	19,55	Eski havalar
10,20	Türküler	20,15	Rad. Gazetesi
10,45	Temsil	20,45	Halk türküsü
11,30	Konuşma	21,00	Ziraat ta.
11,50	Marşlar (Pl.)	21,10	Swing orkes.
12,00	Konuşma	21,30	Sağlık saati
12,20	M. Meclisindeki merasim	21,45	Bando
13,30	Haberler	22,30	Haberler
13,45	Müzik (Pl.)	22,45	Dans Mü. (Pl.)
14,45	Hipodromdak	23,00	Kapanış.

BULMACA

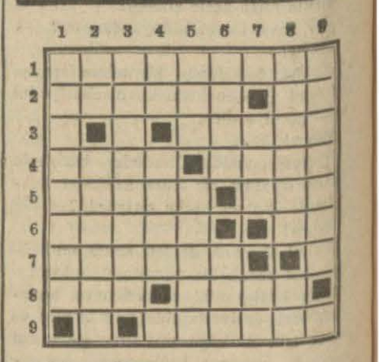

Soldan sağa:
1 — Hoş 24 saatler (iki kelime ve cemi). 2 — Zamanın kısımlarından, parçanın tersi. 3 — Vasıflar (cemi). 4 — Avrupadaki bir nehrin eski ismi, familya. 5 — Kıyı, Korneyin meşhur bir eseri. 6 — Bir kadın ismi, bir hayvanın feryadı. 7 — İslâmın binasının başı. 8 — Tersi yanan şeyin bakiyesidir, evin kısımlarından birinin tersi. 9 — Buse teati eden.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Hiç bir tarafa tâbi olmamaklık. 2 — Hayret edatı, ola ola bir âdet hükmüne girmiş bulunan. 3 — Kırılır gibi olmak. 4 — Tersi iplik bükmeğe yarar, mel'un. 5 — Aza, yaşça. 6 — Rusyada bir nehir, terzinin aletlerinden. 7 — Yere inmiş bulut, yemek. 8 — İklimler (cemi), bir harfin okunuşu. 9 — Kaldıran.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	B	E	S	L	E	M	E	K	■
2	E	G	E	İ	D	■	Z	İ	D
3	Z	E	R	R	E	■	A	S	İ
4	İ	L	H	A	M	■	■	A	Z
5	K	İ	A	■	E	D	A	T	■
6	Ç	■	S	E	M	A	V	E	R
7	İ	Ş	■	Z	E	V	A	L	İ
8	■	Ü	F	A	K	E	V	■	Z
9	A	H	İ	T	■	T	E	L	A

BORSA

İstanbul Borsasının 28/10/941 fiatları

				Açılış ve kapanış
Londra	—	1	Sterlin	5.22
Nevyork	—	100	Dolar	132.20
Madrid	—	100	Pezeta	12.89
Stokholm	—	100	İsveç Kr.	30.98

ESHAM VE TAHVİLÂT
İkramiyeli % 5 938 19.65

Mevlidi Şerif

Mali müşavir İhsan Rıfat Özbaltacının vefatının kırkıncı gününe tesadüf eden 30 teşrinievvel 941 perşembe günü öğle namazını müteakib Hafız Bürhan tarafından Maçka Teşvikiye camii şerifinde ruhuna Mevlidi Şerif okunacağından merhumun arkadaşlarının, akraba, ehibba ve dostlarının ve arzu edenlerin merhum için yapılan bu ruhanî içtimada hazır bulunmalarını rica ederiz.

Meliha Özbaltacı ve Şumnu ailesi

Vefat

Mühendishanei Berrii Hümayun muallimlerinden emekli kurmay albay İbrahim Neşet İpekoğlu rahmeti Hakka kavuşmuştur. Cenazesi, bugün Erenköyünde, Sahrayicedidde, Yelkenli Değirmen sokağında (eski Kayışdağı caddesinde) ki köşkünden kaldırılarak, öğleyin namazı eda ve mahalli mezkûr kabristanındaki aile makberesine defnolunacaktır. Mevlâ rahmet eyliye.

Türkiye haricî ticaret istatistiklerinin tahlil ve mukayese raporu

İstatistik Umum müdürlüğü 1930-38 seneleri resmi istatistiklerine nazaran başlıca ihracat maddelerimizin sair memleketler ithalât ve ihracatile istihsalâtımız bakımından mukayesesini gösteren eserin birinci cildini neşreylemiştir. Şevket Kaya tarafından hazırlanan bu etüd 200 sahifeden ibaret olup mukayeseler ayrıca müteaddid grafiklerle de vâzıh bir hale getirilmiştir. Eserin ikinci cildi basılmaktadır.

ŞARK
SİNEMASINDA
Balıkçının Karısı
Emsalsiz bir muvaffakiyetle devam ediyor.
Bugün seanslar saat (11) de başlar

Şehir Tiyatrosu temsilleri
İstiklâl caddesinde KOMEDİ kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
KÖRDÖVÜŞÜ

Cumhuriyetin Zaferleri

Ölmez Atatürkün büyük eseri; 18 yılda dahilde sıra inkılâbları, haricde dürüst siyasetile yüksek bir kemal zirvesine erişmiştir

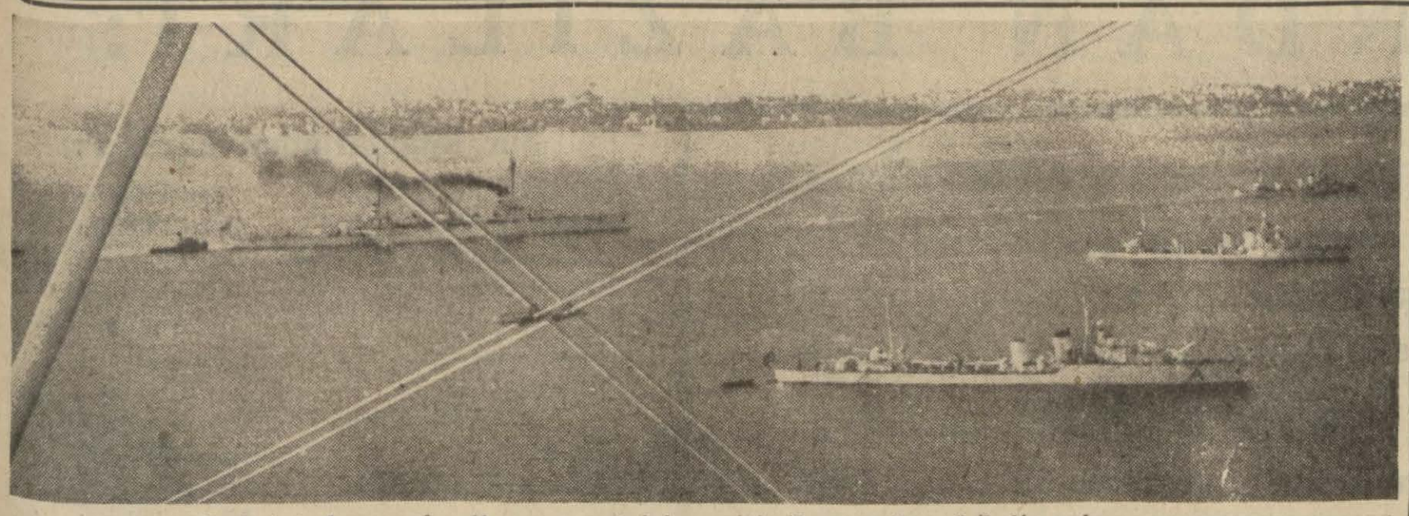

Cumhuriyet donanmasından bir manzara: Amiral gemimiz Yavuz ve üç muhrib bir arada..

Türk Ordusu

Varlığımızın ve Cumhuriyetin Kahraman Müdafii!

Türk milleti gibi Türk ordusu da tek bir vazife bilir: Yurda hizmet, vatan için emredildiği gün canını vermek...

Yazan:

Abidin Daver

Türkiye Cumhuriyetinin, Türk istiklâlinin mesnedi ve koruyucusu Türk milletinin ta kendisi demek olan Türk ordusudur. Türkün yurdunu, namusunu, şerefini, varlığını o sıyanet ve müdafaa eder. Türk milleti esaret zincirine vurulmaktan ve kölelik zilletine uğramaktan onun kahramanlıkları ve fedakârlıklarile kurtulmuştur. Bugünkü genc Türk deveti, onun verdiği binlerle ve binlerle şehidin kemikleri üzerine kurulmuş; bu muhteşem binanın harcı onun mubarek kanile yuğrulmuştur. Onun içindir ki Cumhuriyet deyince Türk ordusunu düşünüyor, Cumhuriyet bayramı gelince, Büyük Başbuğundan en genc erine varıncıya kadar, Türk ordusunu tebrik etmeği, ona sevgilerimizi ve şükranlarımızı sunmağı bir vazife biliyoruz.

Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti, varlığımızın kurtarıcısı ve koruyucusu orduyu, gözbebeği gibi sevmiş ve onun için, elinden gelen her fedakârlığı memnuniyetle yapmıştır. Her memlekette, millet meclisleri millî müdafaa bütçelerini müzakere ederken şiddetli münakaşalar olur ve orduya verilen tahsisat indirilmek istenilir; Türkiye Büyük Millet Meclisi ise, Türk ordusuna daha fazla para veremediğine teessüf ederek her istenileni alkışlarla kabul eder. Bu iştimalarda yükselen sesler hiç bir zaman itiraz için değil; daima ve daima orduya Meclisin ve milletin selâmlarını ve sevgilerini bildirmek içindir.

Kahraman ordu da milletin sevgisine ziyadesile lâyıktır.

***

Türk ordusunun fıtrî ve kisbî büyük meziyetleri vardır.

Türk ordusu, hiç bir içtimaî sınıftan değil, bütün milletten kuvvet alan millî bir ordu; bir halk ordusudur. O, hak bakımından mümtaz bir sınıf teşkil etmez; mümtaziyeti kahramanlığında, fedakârlığındadır; bütün bir milletin sonsuz sevgisini, şükranını, hürmetini kazandığı için hepimizin yüreğinde mümtaz bir mevkii vardır.

Türk ordusu, siyasetle meşgul olmaz. Meşrutiyetin acı tecrübelerinden ders almış ve politikadan elini ayağını çekmiştir. Türk milleti gibi Türk ordusu da tek bir siyaset bilir; o da yurda hizmet, vatan için, emredildiği gün, canını vermek siyasetidir. Türk ordusu da, Türk milleti gibi, inkılâbcı ve cumhuriyetçidir, Türk ordusunda meselâ, Fransız ordusunda olduğu gibi, cumhuriyete sadakat yemini ettiği halde kraliyetçi, lâikliği kabul ettiği halde mutaassıb katolik ruhile dinî gayeler takib eden rejim düşmanı subaylar ve generaller yoktur. Tevkilâtı esasiye kanununa girmiş olan altıok, Türk ordusunun da altı umdesi, altı istikametidir. O, bu yollardan başkasını tanımaz.

Şanlı Türk ordusunun sulh içinde başardığı bir muvaffakiyet: Türk Hataya girerken...

Türk ordusu, vazifesine bağlıdır; disiplin, itaat, tahammül, fedakârlık, kahramanlık gibi fıtrî meziyetlerine modern harbin icab ettirdiği teknik bilgileri de ilâve etmek için geceli gündüzlü çalışır. Talim ve terbiyeye büyük kıymet verir. Türk milletinin zengin olmadığını ve memleketin, büyük Avrupa devletlerinin bitmez tükenmez sanayi ve servet kaynaklarına sahib bulunmadığını, onun için daima mahdud vesait ve mahdud malzeme ile büyük işler görmek mecburiyetinde olduğunu bilir. Mahdud vesait ve mahdud malzeme ile büyük işler görmenin çaresi de, elindeki silâhı iyi muhafaza etmek, iyi kullanmak, en mükemmel talim ve terbiye ile en yüksek sevk ve idare derecesine varmak, demir gibi bir disiplinle eşsiz bir cesaret ve fedakârlıkla harbetmek olduğuna iman etmiştir.

Türk ordusu, bir halk okuludur. Yürümesini bilmeden kışlaya gelen acemi er, terhis edilip köyüne dönerken okuması yazması olan, tuttuğu işi başaran, san'at sahibi, gözü açık bir yurddaştır. Türk subayları, medenî hayatın her şubesinde, memlekete büyük hizmetler eden münevver insanlardır. Türk ordusu Atatürk, İsmet İnönü, Fevzi Çakmak gibi büyükler yetiştiren bir hayat mektebi, bir nur kaynağıdır.

***

Cumhuriyet rejimi -ki asıl başlangıcı 29 birinciteşrin 1923 değil, Büyük Millet Meclisinin Ankarada açıldığı 23 nisan 1920 dir- kurulduğu zaman, silâhsız, malzemesiz, teşkilâtsız bir avuc kahramandan ibaret bulduğu Türk ordusunu yeniden vücude getirmiştir. İşte bu Cumhuriyet ordusudur ki zaferi kazanmış, memleketi kurtarmış, istiklâli temin etmiş, yurdu sulha kavuşturmuştur. Bu ordu, 1923 te kılıcını kınına, süngüsünü kılıfına koyduktan sonra da, durmadan çalışmış, yeni teşkilât yapmış, yeni silâhlar almış, yeni fabrikalar kurmuş, ve imkânların müsaadesi nispetinde değil, hatta bir derece imkânların fevkinde bir gayret sarfederek modern bir ordu olmuştur.

Cumhuriyet rejimi, yüzlerce senedir devam eden ihmaller ve uzun harbler yüzünden bakımsız, fakir ve harab bir vatan bulup da herşeyi yeniden yapmak mecburiyetinde olmasaydi, şüphesiz, tayyaresi, tankı da dahil olmak üzere bütün silâhlarını, malzeme ve teçhizatını yapan bir harb sanayii de vücude getirir ve böylece Türk ordusu, hiç bir şey için harice muhtac olmıyan bir ordu olurdu; buna rağmen, Türk ordusu, bugün Türk yurdunu ve Türk sulhunu müdafaa kudretini haizdir ve onun bu kudreti sayesindedir ki Türkiyenin bitaraflığına, istiklâline, hükümranlık haklarına, şerefine riayet ve hürmet edilmektedir.

Türk ordusu, rengârenk üniformalı, süslü püslü bir resmi geçid ordusu değil; fakat attığını vuran, dövüşmeği bilen bir harb ordusudur. Bu da, bütün ordu mensublarının senelerdenberi katlandıkları fedakârlıklar, çalışmalar hatta mahrumiyetler pahasına elde edilmiştir. Bu ordu, muhteşem kışlalar yerine ekseriye barakalarda ve çadırlarda yatmış, lüks teçhizat yerine basit malzeme ile iktifa etmiş, şatafatlı üniformalar yerine sade ve sönük elbiseler giymiş; fakat iktısad ve tasarruf ettiği tahsisatı er meydanında işe yarayacak harb vasıtalarına vermiştir. Bu sayede gösterişsiz ve renksiz bir kıyafet ve manzaranın içinde, çelik ruhlu, korkunc bir harb ve müdafaa vasıtası vücude gelmiştir.

Bugün, hududlarda, parmak tetikte, yurdu bekliyen kahraman ordunun sayısı, tümenleri, teşkilâtı hakkında malûmat ve tafsilât vermemizi elbette, beklemezsiniz. Yalnız şu kadar söyliyelim ki her geçen günde Türk ordusu biraz daha kuvvetlenmekte, daha iyi silâhlanmakta, bir gün vazifesini ifa etmek icab ederse, onu en yüksek bir kifayetle ifa etmek için, hazırlıklarını durmadan artırmaktadır.

***

«Türk ordusu» tabiri içinde, yalnız kara ordusu değil, deniz ve hava orduları da dahildir. Bu ordular da, Cumhuriyet rejiminin hemen hemen yoktan var ettiği kuvvetlerdir. Hava ordusunu, kıymetli havacı arkadaşımız Arif Ahıskalın yazısında okuyacaksınız. Ben, yalnız Cumhuriyet idaresinin Türk denizciliğine verdiği kudretten kısaca bahsetmek istiyorum. Cumhuriyet rejimi, Türk donanmasını bir harabe halinde bulmuştu. Mevcud harb gemileri yeni baştan çok esaslı tamire muhtac oldukları gibi yeni gemilere de ihtiyac vardı.

Başta Yavuz olmak üzere, Hamidiye ve Mecidiye kruvazörleri, Peyk ve Berk avizoları mevcud gambotlardan işe yarayabilecek vaziyette olanlar esaslı bir surette tamir edildi.

Türk donanmasında üç küçük muhribden başka muhrib ve torpidobot kalmamıştı. Kocatepe, Adatepe, Tınaztepe, Zafer muhribleri yeniden yaptırılarak donanmaya iltihak etti. 1939 da İngiltereye dört muhrib daha ısmarlandı, bunlara Sultanhisar, Demirhisar, Muavenet ve Gayret isimleri verildi.

Donanmada, zamanın müessir deniz silâhlarından biri olan denizaltı gemilerinden eser yoktu. Büyük Harbde, Fransızlardan iğtinam edilerek onu vuran kahraman topçunun adile anılmış olan küçük ve işe yaramaz Müstecib Onbaşı denizaltısını, mütarekede Fransızlar alıp götürmüşlerdi. Cumhuriyet idaresi, Birinci İnönü, İkinci İnönü, Sakarya, Dumlupınar, Gür denizaltılarını yaptırdı. Ay sınıfı denilen dört denizaltı gemisinden ikisini Halicde, ikisini Almanyada inşa ettirdi. Bunlardan üçü, Saldıray, Atılay, Yıldıray elimizdedir; Batıray harbin ilânı üzerine Alman donanmasına ilhak edilmiş ve rivayete göre batmıştır. 1939 başında, İngiltereye 4 denizaltı daha ısmarlandı; bunlara Oruc Reis, Murad Reis, Burak Reis, Uluc Ali Reis gibi Akdenizi titreten kahraman Türk denizcilerinin adları verildi. Erkin denizaltı ana gemisi satın alındı.

İngiltereye iki motörlü mayin gemisi ısmarlanarak bunlara Sivrihisar, Yüzbaşı Hakkı isimleri konuldu. Böylece 18 mart zaferinin meçhul kahramanı olan Nusrat mayin gemisinin süvarisi merhum yüzbaşı Hakkıya karşı şükran borcu ödenmiş oldu. Gölcük tersanesinde

(Devamı Sahife 7, S. 2 de)

Kahraman ordumuzdan heybetli bir görünüş: Bir piyade kıt'aşı, alay sancağile beraber geçid resminde...

İnkılâbların yarattığı yeni Türk cemiyeti

Millî birliği, inkılâbcı bünyesi ve mazbut disiplinile; yeni olmak iddiasında bulunan rejimlere takaddüm eden bir medeniyet an'anesi olmuştur

Türk milletinin iki Büyük Başı, Ebedî ve Millî Şeflerimiz harbin de sulhun da büyük zaferlerini böyle başbaşa ve en ulvî samimiyet safhaları içinde başardılar

Cumhuriyet bayramlarında, Türk cemiyetinin manzarasına baktığımız zaman, alelıtlak bir rejim değişikliğinin kısa delâletli basit manasını değil, yeni bir vatan kurulup sonra o topraklar üzerinde yepyeni bir millet yaratılması gibi, tek hamlede kavranılması bile güç olan muazzam bir inkılâbın engin ifadesini seziyoruz. Türk millî bünyesinde sembolleşen cumhuriyet mefhumunu, sadece idare hakkının, bizzat millete tevdii muamelesinden ibaret saymağa imkân yoktur. Hakikatte bu mefhum 19 mayıs 1919 da Mustafa Kemalin Samsuna ayak basmasile başlayan ve bütün zaferlerile sonsuz istikballere doğru hâlâ devam etmekte olan büyük Türk inkılâbına alem olmuştur.

Biz 29 ilkteşrin 1923 te Cumhuriyeti ilân ettiğimiz zaman anavatanı, muhtelif düşmanların istilâsından tamamile kurtarmış, Lozan sulhunu yapmış, saltanatı kadırmış bulunuyorduk. 23 nisan 1920 de toplanan Büyük Millet Meclisine izafeten kurduğumuz devletin şekli ise sahih manasile Cumhuriyetti. Asıl adımı 3 sene sonra alacak olan demokratik halk rejimi bu tarihlerde bütün maddî kudretini kurtuluş savaşına hasrederken, bir taraftan da, saltanat tebaalığından cumhuriyet vatandaşlığına inkılâb edecek cemiyet bünyesini bu intikal devresine hazırlıyordu.

Rejim, kendi ismile ilân edildiği vakit cumhuriyetin idarî ve ruhî amilleri tabiî seyrini çoktan yapmış ve millî idraki olgunlaştırmıştı. Bu sebebledir ki garb Türklerinin 600 sene süren koyu bir saltanat şeklinden, en halis şartlar ve akidelerle halk hâkimiyeti idaresine geçişi fazla yadırganmadı ve tecrübe safhalarının verdiği müspet delillere istinaden de hemen büyük içtimaî inkılâblara başlanıldı.

Çeyrek asra yakın bir devre içinde neler başarılmadı? Bunların çoğunu ezbere biliyoruz, her sahada alınan neticelerin riyazî ifadeye bürünenlerini aşağıda göreceğiz. Fakat bu mevzuda, herşeyden evvel ve inkılâbların baş mucizesi olarak millî benlik cevherinin göz kamaştırıcı tekâmülünü hayranlıkla temaşa ediyoruz. Topyekûn Türk milleti en kısa zamanda en seri uzviyet değişmelerile öyle bir merhale aşmıştır ki, bugün kendi varlığına bütün imkânlarile inanmış, Cumhuriyeti bir idare şekli değil, tabiî bir hayat tarzı olarak benimsemiş ve dünya insanlık kadrosu içinde muayyen bir tefekkür seviyesi edinmiş ileri bir millet halinde Avrupa manzumesine hak ve salâhiyet telkin etmektedir. Eski din tahakkümünün cemiyet üzerinden kaldırılmasını millî vahdeti bozacak, vatan mefhumunu baltalayacak sananlar hazin şekilde aldanmışlardır. Bugün Türk ordularında tereddüdsüz ve teahhursuz vazife almağa koşan Cumhuriyet köylüsünün seçkin çocukları, vatan müdafaasının mücerred bir toprak davası ve kendi nefislerine aid bir hayat, memat meselesi olduğunu kavramışlardır. Yalnız bu manzara, Atatürk inkılâblarile cumhuriyet fikrinin millî ruh ve vicdanda ne derecelere kadar kemale ermiş bulunduğunu ispata kâfidir.

Büyük cemiyet mürebbisi

Vatanı kurtardıktan ve istiklâlimizin beynelmilel hücceti «Lozan muahedesi» nin imzalanmasından sonra, inkılâblar silsilesine başlamak kararını veren Büyük Kurtarıcı ve Kurucu Mustafa Kemal, sıçrama merhaleler katetmesi mukadder olan cemiyette yeni bir iz'an yaratmak ve kütleyi bu safhalara göre nizamlamak için bir iç teşkilât kurmağı faydalı buluyordu. Zaten millî mücadelede kendisile birlik çalışmış bir «Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti» vardı ki programlarını ıslah suretile ondan bir mürebbi ordusu çıkarmak mümkün olacaktı. Atatürkün 1923 te bütün memleketi dolaşıp milletle bizzat konuşarak kurduğu «Cumhuriyet Halk Partisi» esasında millî mücadelenin işte bu gazi ve fedakâr teşekkülüdür. Atatürk, Umumî Reisi olduğu Partinin nizamnamesini bizzat yazdı ve rejimle yaşıt olan azim ve iman dolu faaliyetini büyük arkadaşı Millî Şef İnönü ile beraber idare etti.

Cumhuriyeti ve eserlerini tetkik ederken bunların ayni zamanda Cumhuriyet Halk Fırkasına aid olduğunu unutmamak lâzım gelir. Çünkü bütün inkılâb fikirleri, Atatürkün ilhamı ve ikazile hep bu Cemiyetin sinesinden çıkmış ve onun memleket dahilinde kan damarlarına benzetilebilecek teşkilâtı elile tatbik olunmuştur. Saltanatın ve hilâfetin kaldırılması, Cumhuriyetin ilânı, şer'iyenin, medreselerin, tekkelerin lâğvı, yeni harflerin, şapkanın, Medenî kanunun, içtimaî ve adlî bütün inkılâbların kabulünde Partimiz mürşidlik ve mürebbilik vazifesini, başka hiç bir cemiyetin bünyesinde görülemiyecek yüksek bir fazilet ve feragatle ifa etmiştir. Partinin milliyetçilik, cumhuriyetçilik, halkçılık, devletçilik, lâiklik, inkılâbcılık umdelerinin, zamanın müthiş fırtınalarına göğüs gerecek kuvvetli bir millet yaratmak yolunda nekadar sağlam temeller teşkil ettiğini iki senedir dünyanın geçirmekte olduğu buhranlar bütün açıklığile ispat etmektedir.

Hele ölmez Atatürkle Büyük Başbuğumuz İnönünün millî bünyeyi muhtelif fırkalı parlamento hastalıklarından esirgemekte ne derecelerde haklı olduklarını misallerile gördük. Zamanın icablarını önceden karşılayan inkılâbcı bünyesile, nazariye bolluğuna, ve fikir kavgalarına boğulmamış mazbut disiplinile, millî iradeyi tek sembol etrafında toplamayı bilmiş ve buna inanmış diri tefekkür ve sevkü idare sistemlerile, ölmez Atatürkün büyük eseri muasır Türk cemiyeti, yeni olmak iddiasında bulunan bütün rejimlere takaddüm eden çok ileri bir varlık, bir niedeniyet an'anesi teşkil etmektedir.

Söz ve hâdiseler vatan müdafaasına intikal edince tekmil bu dinamik kütleyi kahraman ordu kadrosu içinde bulmak ise hayat hakkımızı ebedileştiren Türk mucizelerinden en bellibaşlısıdır.

Partimizin tarihî hizmetlerini sıralarken Cumhuriyet maarifile kolkola yürüyen Halkevlerine de kıymetli yerini vermek lâzımdır. Yurdun her yerinde 300 e yaklaşan «Ev» in muhtelif şubelerinde 6-7 milyon Türk genci irfan, san'at ve spor terbiyesi almakta ve ruhları millî imanla beslenmektedir.

Cumhuriyet politikası

Atatürk Cumhuriyet dış politikasını «içte sulh, dışta sulh» nazariyesile temelleştirdi. Filhakika bu siyaset, yurdumuzun dört tarafını harb ateşi sardığı halde bugün dahi bütün hayatiyetile devam etmektedir.

Cumhuriyet hariciyesi 18 yıldır, komşularından başlayarak bütün dünya devletlerile dost geçinmek ve iyi münasebetler devam ettirmek için bütün samimiyet ve maharetile çalışmıştır. İstiklâl harbimizin devam ettiği sıralarda Sovyetler Birliğile yaptığımız dostluk muahedesini, Fransızlarla imzalanan Ankara muahedesi ve Lozan sulhunu da İngiltere, Fransa, İtalya, Bulgaristan ve

(Devamı Sahife 7, S. 4 te)

Eskinin sonu Sevr, yeninin başı Lozan.

Cumhuriyetin binbir eserini, kendi elile kuran ve yaşatan Büyük Millî Şefimiz yeni bir açış resminde..

Türkiyenin en çok kitab basan ve en büyük kitab müessesesi

Semih Lûtfi KITABEVI

NEŞRİYATINDAN BAZILARI:

Roman ve Hikâyeler

Onların Romanı	Akagündüz	100
Üç Kızın Hikâyesi	»	100
Kokain - Ben öldürmedim	»	75
Bu Toprağın Kızları	»	75
Aysel	»	75
Dikmen Yıldızı	»	75
Son Gece	Esad Mahmud	100
Ölünciye Kadar	» »	100
Allahaısmarladık	» »	100
İlk ve Son	» »	100
Dağları Bekliyen Kız	» »	75
Çölde Bir İstanbul Kızı	» »	40
Beş Hasta Var	Etem İzzet	175
Meşhedi Aslan Peşinde	Ercümend Ekrem	75
Papeloğlu	» »	75
Kodaman	» »	50
Hicran Gecesi	Güzide Sabri	75
Yaban Gülü	» »	50
Funda	Kerime NaNdir	40
Gökmen	Güney Halim	75
Tünek	» »	40
Aşka Dair	Halid Ziya Uşaklıgil	50
Hepsinden Acı	» » »	50
Kahpenin Aşkı	Hayreddin Ziya	35
Bahar Şarkısı	Feridun Osman	40
Bir Otelde 7 Kişi	Kenan Hulûsi	50
Sönen Işık	Mebrure Sami	125
Bir Tereddüdün Romanı	Peyami Safa	100
Fatih - Harbiye	» »	100
Çocuk Adam	Orhan Seyfi	75
Üç Ay Yatakta	M. Turhan Tan	35
Bahçemde Bir Gül Açtı	Mahmud Yesari	150
Su Sinekleri	» »	150
Kalbimin Suçu	» »	100
Ölünün Gözleri	» »	75
Kırlangıçlar	» »	50
Acımak	Reşat Nuri	50
Gece Konuştu	Reşad Enis	75
Gonk Vurdu	» »	75
Kanun Namına	» »	75
Kadın Tipleri	Rebia Arif	40
Orman Cücelerinin Sergüzeşti	Naime Hasan	50
Küçük Hanımın Kısmeti	Selâmi İzzet	75
Sabahsız Geceler	Server Bedi	75
Hep Senin İçin	» »	75
Cingöz Recai	» »	50
Sinema Delisi Kız	» »	40
Çalınan Gönül	» »	30
İki Çift Göz	Suphi Nuri	50
Leke	Vâ - Nû	75
Şeker Osman	Yusuf Ziya	40
Çerçeve	Necib Fazıl	75

Üstad Refik Halidin eserleri:

Yezidin Kızı	Refik Halid	60
Bir Avuç Saçma	» »	60
Bir İçim Su	» »	60
Ago Paşanın Hatıratı	» »	60
Ay Peşinde	» »	60
Memleket Hikâyeleri	» »	60
Deli	» »	60
Çete	» »	60
Guguklu Saat	» »	60
İstanbulun Bir Yüzü	» »	60
Kirpinin Dedikleri	» »	60
Gurbet Hikâyeleri	» »	60
Sürgün	» »	75
Tanıdıklarım	» »	75
İlk Adım	» »	75
Sakın Aldanma, İnanma, Kanma	» »	75

Semih Lûtfinin ucuz romanlar serisi

Gurbet Yolu	Hamdi Varoğlu	35
Günah Gönüllüleri	Naci Sadullah	25
Çapraz Delikanlı	Akagündüz	25
Ölmüş Bir Kadının Evrakı metrûkesi	Güzide Sabri	25
Nedret	» »	35
Aşk Mahkûmu	Hikmet Şevki	25
Dinmez Ağrı	Mükerrem Kâmil	25
Bu Kalb Duracak	» »	25
Münevver	Güzide Sabri	25
Husran	» »	25
Gençliğimiz	Peyami Safa	25
Zekeriyya Sofrası	Akagündüz	35

SEMİH LÛTFİ KİTABEVİNİN Büyük Bir Muvaffakiyeti

Akagündüz, Falih Rıfkı, Refik Halid, Peride Celâl, Peyami Safa; Reşad Nuri ve Reşad Enisin bütün eserleri münhasıran

SEMİH LÛTFİ KİTABEVİ

tarafından neşredilecektir.

EDEBİYAT ANTOLOJİSİ

Birinci cild: SERVETİ FÜNUN ZÜMRESİ ŞAİRLER, ROMANCILAR

İkinci cild: (FECRİ ÂTİ, ŞAİR ve ROMA NCILARI) SERVETİ FÜNUNA ZEYİL

Üçüncü cild: 1908 - 1923 ARASINDA YETİŞEN ŞAİRLERİMİZ

Dördüncü cild: 1908 - ARASINDA YETİŞEN NÂŞİRLERİMİZ

Beşinci cild: 1923 TEN SONRA YETİŞEN ŞAİRLERİMİZ

Altıncı cild: 1923 ten SONRA YETİŞEN EDİB ve ŞAİRLERİMİZ

6 cild olan takımının fiatı 250 kuruştur.

SEMİH LÛTFİNİN POLİS ROMANLARI SERİSİ

Zabıta romanları yazmakta harikulâde kudreti olan kıymetli muharrir Murad Akdoğan maruf polis hafiyesi «Orhan Çakıroğlu» nun maceralarını Kitabevimize yazmağa başlamıştır. «Orhan Çakıroğlu» zamanımızın en şöhretli polis hafiyesidir. Dilden dile dolaşan muvaffakiyetleri bir darbımesel kadar meşhur olmuştur. «Orhan Çakıroğlu» nun feci, esrarengiz, korkunç ve akıllara hayret veren maceraları öyle hayal mahsulü değil, hayattan alınmış vak'alardır.

Takib ve tetkiklerinde zekâsını ve büyük tecrübelerini şuurlu bir surette göstererek en ustaca işlenmiş cinayetleri, hırsızlıkları, soyguculukları meydana çıkarmıştır.

Sarlok Holmeslerin bile halledemedikleri birçok meselelerin düğümlerini çözmüş, uğraştırıcı canilerin ve soyguculuların kurdukları tuzaklardan o derece mahirane bir surette sıyrılıp çıkmıştır. ki bu eserden bilhassa zabıta memurları dahi çok istifade ederler.

«Orhan Çakıroğlu» nun maceraları baştan başa heyecan, entrika, soyguculuk, kanlı boğuşmalar, tabanca ve bıçak düelloları, suikastler ve nihayet bütün hırsızları, katilleri adaletin pençesine teslim eden zekâ ve muvaffakiyet vak'alarile doludur.

15 günde bir kitab çıkmaktadır. Ve her kitab tam bir romandır. Her kitabın fiatı 10 kuruştur. 13 üncü kitab çıktı.

Hicra	Akagündüz	25
Sözde Kızlar	Peyami Safa	35
İstiranca Eteklerinde	Mükerrem Kâmil	35
Afrodit Buhurdanında Bir Kadın	Reşad Enis	25
Pınar Başında Ölen Kız	İ. Fahreddin	25
Korkuyorum	Server Bedi	35
Sus Uyanmasın	Mükerrem Kâmil	25
Kadıköyünün Romanı	Safiye Erol	35
Mehmetcik	Faruk Şükrü	25
Ayğır Fatma	Osman Cemal	25
Kocam	Hamdi Varoğlu	35
Aşk Budur	» »	35
Ateşten Damla	Mükerrem Kâmil	35
Kalpazan	Salih Münir	25
Asmalımescid 74 numara	Fikret Âdil	35
Kızıl Vazo	Peride Celâl	50
Canan	Peyami Safa	50
Selma ve Gölgesi	Server Bedi	35
Karım ve Metresim	» »	25
O Kadınlar	» »	35
Deli Gönlüm	» »	35
Alnımın Karayazısı	» »	35
Yeşil Işıklar	Kerime Nadir	25
Neclâ	Güzide Sabri	25
Yaz Yağmuru	Peride Celâl	35
Ben Vurmadım	» »	25
Sönen Alev	» »	25
Üvey Ana	Akagündüz	25
Bu Gönül Böyle Sevdi	Ercüment Ekrem	25
Kalp Yarası	Kerime Nadir	25

Tarihî romanlar

Frankfurt Seyahatnamesi	Ahmet Haşim	50
Üç İstanbul	Mithat Cemal	125
Cinci Hoca	M. Turhan Tan	100
Cengiz Han	» » »	75
Avrupa Notları	» » »	50
Mete	Yusuf Osman	75
Kılıç Aslan	İhsan Ahmed	30
Sabatay Sevi	İ. Alâeddin Gövsa	50

Dünya şaheserlerinden tercüme serisi

La Dam O Kamelya	Mithat Cemal	50
Mavisakalın Yedi Karısı	N. Danişmend	50
Tais	N. Danişmend	50
Manon Lesko	Murad Uraz	50
Fakir Bir Gencin Romanı	Faik Bercmen	50
Bir Kadının Sonbaharı	Suad Derviş	75
Metresi ve Ben	» »	50
Meleklerin İsyanı	N. Danişmend	50
Afrodit	Nasuhi Baydar	50
Graziella	Nebahat P. Safa	50
Dar Kapı	Burhan Toprak	50
İki Yeni Gelinin Hatıraları	» »	85
Kapalı Kapı Arkasında	Nadire Sadi	50
Yarı Kalan İtiraf	Süzan - M. Karahasan	35
Kadın ve Oyuncağı	Refi Cevad	50
Verter	» »	50
Viktoria	Nasuhi Baydar	50
Portogaliya İmparatoriçesi	Safiye Erol	50
Merhamet	Hamdi Varoğlu	100
Jerminal 1 - 2	» »	150
Kim Derdi ki	» »	50
Yoksullar	» »	50
Kırmızı Zambak	Nasuhi Baydar	75
Majino - Zigfrid	Binbaşı Cazal	50

Dünya klâsiklerinden tercüme serisi

Zarafet Budalaları	İ. Hâmi Danişmend	35
Sevil Berberi	» »	35
Nikomed	» »	35
Cimri	» »	35
Hastalık Hastası	» »	35
Sinna	» »	35
Aşk ve Baht Oyunu	» »	35
Büyük Söylememeli	» »	35
Seyyid	» »	35
Romeo ve Juliet	İlhan Siyami	35
Mektub	Sebati Ataman	30

PİYESLER

Bir Adam Yaratmak	Necib Fazıl	50
Tohum	» »	50
Künye	» »	50
Sabır Taşı	» »	50
Büyük Kalbler	A. Rezmi	50
Bir Demette Beş Çiçek	Faruk Nafiz	50
Yangın	» »	50
Kafatası	Nâzım Hikmet	75
Binnaz	Yusuf Ziya	30

Şiir kitablarından bazıları:

Bir Ömür Böyle Geçti	Faruk Nafiz	150
Ahmed Haşimin Şiirleri	Ahmed Hâşim	100
Burada Bir Kalp Çarpıyor	Behçet Kemal	100
Ben ve Ötesi	Necib Fazıl	100
Çile	» »	100
Gönül Gibi	Fuad Hulûsi	100
Gölgeler	» »	50
Geceler ve İldemliğim	» »	40
Bir Yudum Daha	Necmeddin Halil	60
Benerci Kendini Niçin öldürdü?	Nâzım Hikmet	75
Çanakkale İzleri	İbrahim Alâeddin	50
Zindan	İsmail Safa	50
Asya Şarkıları	Salih Zeki	75
Persefon	» »	50
Matbaada Akşam	Reşad Feyzi	30
Ömrümde Sükût	Cahit Sıtkı	30
Yurdum ve Sevgilim	Necdet Rüştü	35
O, Beyaz Bir Kuştu	Orhan Seyfi	30
Halk Edebiyatı	Murad	175
Samih Rifat	Sadeddin Nüzhet	150
Baki Divanı	» »	175
Âşık Ömer Divanı	» »	175
Saz Şairleri (cild)	» »	280
Gedaî	» »	50
Sürurî	» »	35
Âşık	» »	35
Kuloğlu	» »	35
Kâtibi	» »	50
Hengâmî	» »	35
Seyranî	Yusuf Ziya	30
Nedim	» »	40

Son devrin meşhur şair ve edibleri serisi:

Faruk Nafiz	Nihat Sami Banarli	25
Tevfik Fikret	Ahmed Hamdi Tanpınar	25
Esad Mahmud Karakurd	Murad Uraz	25
Reşad Nuri Güntekin	» »	25
Akagündüz	» »	25
Abdülhak Hâmid	» »	25
Ahmed Hâşim	» »	25
Hasan Âli Yücel	» »	25
Sadri Ertem	» »	25
Peyami Safa	Cahid Sıtkı	25
Ahmet Refik	Reşat Ekrem	25
Ahmet Rasim	» »	25
Edebiyat Antolojisi 1-6	Murad Uraz	250

İlim ve fen kitabları:

Mürebbilere	İsmail Hakkı	150
Terbiye	» »	150
İçtimaî Mekteb	» »	125
San'at	» »	100
Tarih ve Terbiye	» »	75
Psikoloji	Cemil Sena	150
Mufassal Umumî Tedris Usulleri	» »	125
Allah Fikrinin Tekâmülü	» »	100
Muhasebe İlmi	A. N. Suçsoran	100
Türk Dünyası ve Cihan Tarihi	Z. Danişman	60
Dünya Ağlıyor Atatürk	İ. Fahreddin	40
Adâbı Muaşeret	M. Dalkılıç	30
Gayri Şuur	Münir Reşad	50
Modern San'at	M. Cemal Berk	40
Fikir ve San'at	Sadri Ertem	50
Din ve San'at	Burhan Toprak	50
Çocuk	Marie Montessori	20
Bediiyat	Mustafa Namık	100
Sağlık Bilgisi	Şemseddin Hamit	85
Yıldızda Neler gördüm?	İsmail Müştak	100
Hitler Bana Dedi ki:	Ali Naci	60
Hitlerle İki Sene	Refi Cevad Ulunay	75
Fransayı Kemiren Kurt	» » »	50
Fransız Mağlûbiyeti	Feridun Ergin	75
Kuranıkerim	Hüseyin Kâzım	100
Gizli İlimler Ansiklopedisi	M. Dalkılıç	75
Kooperatifçilik	Suphi Nuri	125
Solfej	Sadi Arseven	54
Alaturka ve Alafranga Ev Kadının Yemek Kitabı	Remzi Korok ve Fahriye Tosun	100
Aile Ansiklopedisi	Remzi Korok ve Fahriye Tosun	85
Bilinmiyen İnsan	Nasuhi Baydar	125

Tediyeli muamelemiz yoktur ve sipariş bedelleri peşinen gönderilmelidir.

Vatan semalarının şanlı kartalları

Türk havacılığı

18 yıl evvele nazaran bire karşı yüz yirmi beş nisbetinde bir terakki göstermiş ve göklerimizi kudretle müdafaa edecek kabiliyete yükselmiştir

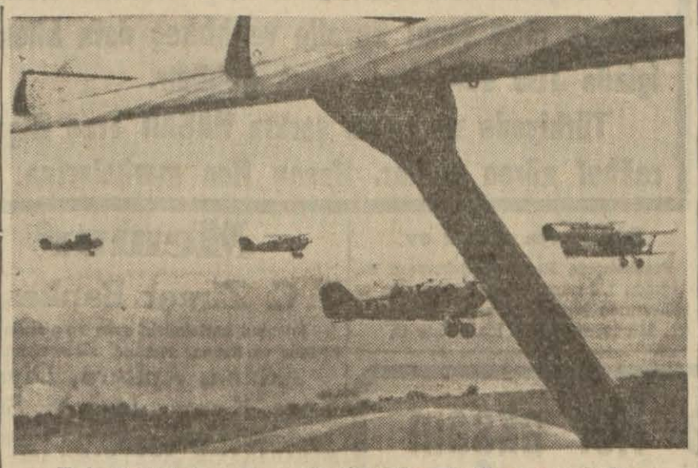

Kudretli Türk havacılığına aid bir levha: Bir filo manevralarda...

Yazan: **Arif Ahıskal**

Cumhuriyetin Türk gençliği üzerindeki kan kaynatan yaratıcılığı, uçmak davasında da büyük ölçüde bir hamle yaptırmaktan geri kalmamıştır. Ordunun bünyesinde asrın icablarına uygun değişiklik, modern harblerin istediği ve istiyeceği yenilik temelleri atılırken, Avrupalıların kafalarını yoran havacılık silâhına da ön safta bir yer verilmiş oldu.. Ebedî Şef Atatürkün ve Millî Şef İnönünün himayelerine aldıkları Türk havacılığı iki büyük inanı kendi varlığına temel edinmekle, hamlesine bir parça daha hız ve bir o kadar da iman katmış oldu..

Türk havacılığının tarihi ve uçmak yolundaki davası Balkan harbinden daha önceye dayanacak bir iddiadadır. Otuz senelik mazinin bir çok yoksuzluklar ve mazemesizlikler içindeki fedakârlıklarını Istiklâl Savaşının kahramanlıklarile süsliyerek Cumhuriyet gençliğine bir övünme payı olarak bırakmak ve Türk tayyarecisine, on sekiz yıllık bir hamlenin mahsulüdür, demek çok daha doğru ve yerinde olacaktır.

Büyük Harb, Türk havalarında zaman zaman şahidi olduğumuz ve bir çok Türk uçucularının hayatlarını istihkar eden maceralarını dinlediğimiz kahramanlık destanlarile kapanmıştı. İstanbulun işgalile, mevcudu pek az olan Türk tayyareciliği Yeşilköyde, o zamanki adile Ayastafanos meydanında, bir enkaz yığını haline getirilerek işgal kuvvetleri tarafından yakıldı ve yok edildi.

İstiklâl Savaşı; yokluk içinde varlık kurmak gayretine bağlı ve sağdan soldan toplanan tektük kanad ve gövdelerin marangoz elile birleştirilmeleri, gömlek yenile yamanmaları ve yumurta akile boyanmaları suretinde hasıla vermek istidadını gösterdi. O günleri yaşıyan fedakâr uçucuların:

— Tayyarelerimizi meydanlarda hatanın taarruzlarından koruyabilmek için elde sopa ile sabahlara kadar bekler ve gün doğmadan düşmana görünerek havaları boş bırakmadığımızı anlatmağa çalışırdık.

Dediklerini duyanlarınız da yok demeyildir. İstiklâl Savaşının sona erdiği sıralarda Türk havacısının elindeki malzemeyi bir rakamla ifade etmek o kadar güçtür ki. Buna sadece bir hiç, demek kâfi gelecektir. Ve işte bunun içindir ki, iki büyük savaşın kahramanlık destanlarını bugünün gençliğine temel olarak bırakıyor ve Türk tayyarecisinin bugünkü varlığını on sekiz yıllık bir hamlenin mahsulü olarak görüyoruz..

Cumhuriyetin ilk yılında havacılığın mevcudu bir rakamla ifade edilecek çapta değildi, dedik. Afyonda kurulan, İzmire gelen ve daha sonra da Eskişehire göçeden Hava Okulunun bütün gayreti, bugünün hava ordusuna elebaşılık edecek, hız verecek elemanların yetiştirilmesine bağlı idi. Avrupadan getirilen ilk tayyare kafilesi mekteb vasıtalarından ibaretti ve bunlar ecnebi mütehassısların elinde idi. Bu öz maila yabancı ve muktedir elemanlara kavuşmanın sevinci, havacılığa meraklı olan gençlik zümresini kamçılamış oldu.

Artık Türk havacılığına, Cumhuriyetin feyizli yardımı başlamış bulunuyordu. Muhtelif tip tayyare fabrikalarından gelen silâhların tecrübelerinden sonra, o günün icablarına uygun olarak alınan tayyarelerle hava birliklerinin tesisine ehemmiyet verildi.

Türk hava ordusu esaslı olan işaretini ve bugün takib ettiği ilerleyiş izini, 935 yılında Atasının gözünden, Millî Şefinin sözünden kavradı. En az (500) tayyarelik bir hava ordusunun teşkili zarureti Türk uçucusu kadar Türk milletini de gayrete getirdi. Balkanlar camiasında şerefli ve kudretli mevkiini havalarda da muhafaza etmek ve bütün komşu devlet havacılıklarile boy ölçüşecek kabiliyette bir varlık kurmak arzusu gönüllerde yer etti.

O günün iki yüz, iki yüz elli tayyarelik hava ordumuzun, hergün bir parça daha teknik esaslara göre değişen ve yapı çeşidiniden, muharebe tabiyelerine uygun silâhlarla süslenen vasıtalara malik olabilmesi yolunda hiç bir fedakârlıktan geri kalınmadı. Yabancıların yerine geçen yerli mütehassısların elinde Türk çocuğu öyle uysal, olgun ve özlü bir hamur yumuşaklığile yuğruldu ve kalıplandı ki, sayısı iki yüzden beş yüze vardığı zaman bu kudret kendini daha hareketli ve canlı olarak göstermek istidadını kavramış oldu..

On sekiz yılın hamlesini daha ziyade son on yılın enerji çerçevesi içine sığdırmak bahtiyarlığına ve muvaffakiyetine ermiş bulunan Türk havacılığının, bu topraklara taarruz etmek cesaretinde bulunacak bir hasım karşısındaki kudret ve maharetini, hangi ölçüye vurmanın daha uygun olacağını kestirmede tereddüd ediyoruz.. Çünkü böyle bir ölçünün seçilişinde yapılacak veya gösterilebilecek en ufak bir hata ve ihmal, onun feragat ve fedakârlıkla dolu olan benliğine karşı affedilmez bir saygısızlık olur.

Bugün sayısı, Millî Şefimizin işaretini çoktan aşmış bulunan ve herhangi bir taarruz hamlesini başlangıcda ezip, dağıtmak azminde yaşıyan ve kudretini kadrosunda sezen bir havacılık zümresine malik bulunduğumuzu iftiharla anmak için daha fazlasını beklemeğe lüzum yoktur, kanaatindeyiz.

Topraklarımızın genişlik ölçüsünde, ordu çerçevesinin güvenilir çapında ve milletin fedakârlık duygusundaki cömertlikte bir havacılığı kurmak ve bunu şarmak bahtiyarlığına ermiş bulunan vefakâr büyüklere sahib olmanın da sevincini ve gururunu birlikte idrak edebiliyoruz.

On sekiz yıl o kadar kısa ve milletlerin tarihinde o kadar kısır hasılalar kaydedecek bir devirdir ki, bu sahifelere Türkün kaydettiği bu kadar geniş başarıları sığdırmak, Atanın çocuklarından başkasına nasib olmuş bir mazhariyet değildir. Bu arada; havacılık tarihi en eski olan milletler hizasında bir varlık kurarak, ortaya çıkmış olmamızı da Türk kanının kaynarlığında aramaklığımız icab eder.

On sekiz yıl önce bir hiçken bugün komşu devletlerin üstünde ve memleketimize taarruz etmek niyetinde bulunacak müstevliler karşısında göz kırpmıyacak bir hava birliğine sahib bulunduğumuza inanabiliriz. Havacı yetiştiren müesseselerimizin on sekiz yıl öncekine nazaran ve bire karşı yüz yirmi beş, hatta yüz otuz hasıla ile Türk ordusunu beslemekte devam ettiklerini söyliyecek olursak hiç de mubalâğaya kaçmamış bulunuruz.

Cumhuriyette on sekiz yıl orduya olan güvenle, memleket müdafaasında görülecek feragat ve fedakârlığa inanla yaşanmıştır ve fakat hiç bir devresinde de, bugünkü kadar hem karalarda, hem denizlerde, ve hem de havalarda kudretli ve bel bağlanır bir vaziyette bulunmadığımızı kabul etmek hakikati bütün milletin hakkile göğsünü kabartacak parlak bir neticedir.

A. AHISKAL

Türk ordusu

(Baş tarafı 6 ncı sahifede)

Atak, Dalgıç isminde iki açık deniz romorkörü ve mayin gemisile Gölcük petrol gemisi yapıldı. Râsıd mayin gemisi satın alındı.

Türk donanmasında hücumbotu yoktu, Doğan, Martı, Denizkuşu isminde üç bot yaptırıldı.

İngilterede denizaltı gemilerine karşı bir ağ gemisi ve müteaddid araba vapuru inşa ettirildi.

Gölcük tersanesi yeni gemi yapabilecek bir hale getirildi. İstanbul tersanesindeki Valide kızağı ihya ve yanında denizaltı gemilerinin teknelerini inşa edebilecek bir fabrika kuruldu.

Türk donanmasına kurmay yetiştirmek üzere Harb Akademisinde Deniz Harb Akademisi kısmı açıldı.

Gedikli Erbaş Hazırlama Okulu tesis edildi. İşte Cumhuriyetin deniz ordusundaki eserleri bunlardır.

Türk donanması, büyük bir deniz kuvveti değildir; fakat kıymetli ve fedakâr Türk denizcilerinin elinde, vazifesini azamî kahramanlık ve liyakatle yapabilecek bir kifayettedir.

***

Bugün sulhu koruyan ordunun, silâh patladığı zaman, harbi kazanmak için, yapmıyacağı fedakârlık ve kahramanlık olmıyacaktır. Bu hakikati, Büyük Millî Şef İsmet İnönünün ağzından tekrar etmekte zevk ve iftihar duyuyoruz. Başbuğumuz 20 mart 1934 te şöyle demişti:

«Türk inkılâbının başında verilen karar - ki bu, ecnebi taarruzuna karşı sonsuz mücadele kararıdır - inkılâbın her zaman temeltaşı ve esas yapısı kalacaktır. Türk inkılâbı, ancak bu temel üzerinde yaşayabilir ve yükselebilir. Bu itibarla harice karşı millî varlığı koruma için, inkılâbın tecrübeden geçen müdafaa prensiplerini gözden geçirmeliyiz.»

«Bunların birincisi - Millî müdafaa, millî varlık savaşıdır. Hakikati, katı ve kaba mahiyeti ile olduğu gibi kabul etmelidir. Millî mücadelede harice karşı vatan müdafaasını kazanmak, Türk milletinin varlığını haric elinden kurtarmayı temin etti. Harice karşı müdafaanın kaybedilmesi, millî varlığın kaybedilmesini intac ederdi. Vatan yeniden bir taarruza uğrarsa, taarruzun hedefi ve neticeleri ayni olacaktır. Böyle bir savaştan behemehal muzaffer çıkmalıdır. Böyle bir savaşa ancak taarruza uğradığımız mustar vaziyette girebiliriz.»

«İkincisi - Haricin taarruzuna karşı vatan müdafaası, vatanın canlı ve cansız bütün kudretlerinin sarfını ister. Hiç bir fedakârlık ve sıkıntı, müdafaa mücadelesinin neticesi ile mukayese edilemez. Behemehal muvaffak olmalı ve muvaffak olunciya kadar uğraşmalı. Muvaffakiyet uğrunda vatanın bütün vasıtalarını harcamalıdır. Hiç bir namüsaid şart ve vaziyet, hiç bir nazariye ve muhakeme, mücadelenin gevşetilmesini icab ettiremez.»

«Üçüncüsü - Millî savaş mutlaka muzafferiyetle neticelenir. Tecavüz eden düşman ne kadar çok, ne kadar kuvvetli olsa, millî müdafaada imanımız ve vatanın ve milletin tabii şartları, zafer bize tevcih edecektir. Bu, böyle olmuştur. ve böyle olacaktır.»

«Hulâsa: Harice karşı millet müdafaasının mahiyeti millî müdafaanın istediği vasıta ve fedakârlığın hududsuzluğu ve zafere iman!»

İşte Türk ordusu ve bu ordunun kudret ve kuvvet kaynağı olan Türk milleti, Büyük Başbuğun bu sözlerinden ilham almaktadırlar ve bir gün yurd tecavüze uğrarsa, hududsuz fedakârlık ve kahramanlıkla dövüşeceklerdir. Türk ordusu, bu demektir: Zafere iman!

ABİDİN DAVER

Ankarada yapılan merasim

(Baştarafı 1 inci sahifede)

gençlik dinlemiş ve Başvekilin nutkunu takiben bir kız izci ile bir erkek izci birer hitabede bulunarak gençliğin Ebedî Şef Atatürkün büyük eserine bağlılığını ve Millî Şef İsmet İnönüne karşı sonsuz sevgi ve inanclarını teyid eylemişlerdir.

Ölmez Atatürkün manevî huzurunda

İzcilerin aralarında seçtikleri bir heyet, Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret ederek Ebedî Şefin manevî huzurunda tazimle eğilmişler ve bir çelenk koymuşlardır.

Diğer bir izci heyeti de Ebedî Şef Atatürke ve Emniyet abidesine ayrıca birer çelenk koymuşlardır.

Millî Şefimiz izcilerin törenine şeref verdiler

Ankara 28 (Telefonla) —Başvekilimizin nutkile açılan Cumhuriyet bayramı şenlikleri büyük bir neş'e ve heyecanla devam ediyor. Ulus meydanında yapılan toplantı ve geçid resminden başka bayramı kutlamak üzere Ankaraya gelmiş olan izciler Gazi Terbiye Enstitüsü spor sahasında izci gösterileri yaptılar. Bu toplantıya Cumhurreisimiz İsmet İnönü şeref verdiler. Cumhurreisimiz saat 15 te sahaya geldikten sonra İstiklâl marşile müsamereye başlandı. İzciler geçid resmi yaptılar. İki dakika içinde bir kamp kurdular. Çadırlar hazırlanmıştı. Ocaklar yakıldı. Flâme ve düdükle muharebeler yapıldı. Hasta ve yaralı taşıma hareketleri gösterildi. Halk oyunları ve eğlenceli oyunlar, Ege, Erzurum ve Sıvas oyunları oynandı. İzci gösterilerinde izciler çok büyük muvaffakiyetler gösterdiler.

Toplantıda Başvekilimiz, doktor Refik Saydam, Hasan Âli Yücel, Cevdet Kerim İncedayı, Parti genel sekreteri Fikret Tüzer de bulundular. Millî Şefimiz proğramın sonunda genclerin heyecanlı tezahüratı arasında sahadan ayrıldı.

Çok güzel süslenmiş ve donatılmış olan Ankarada şenliklere gece geç vakte kadar devam edildi.

Bugünkü büyük merasim

Yarın (bu gün) sabah Millî Şefimiz, Millet Meclisinde tebrikâtı kabul edeceklerdir.

Büyük geçid resmi İpodromda yapılacak ve yarın akşam Cumhuriyetin yıldönümü bayramı şerefine Parti Genel Sekreteri tarafından Ankara Palasta bir suare verilecektir.

Bundan başka Halkevinde, Orduevinde de balolar ve toplantılar tertib edilmiştir.

Halka bedava balık dağıtıldı

Balıkçılar tarafından tutulan toriklerden 50 bin kilosu dün sabah fakir halka bedava olarak dağıtılmıştır. Parasız balık verileceğini haber alan kalabalık bir halk kütlesi, Balıkhane önünde toplanmış, ve fakir olduklarına dair vesika göstererek balıklarını almışlardır. Bir miktar buz tedarik edilebildiğinden dün sabah Karadeniz yolile Bulgaristana 25 bin çift balık ihrac olunmuştur.

İnkılâbların Yarattığı yeni Türk cemiyeti

(Baş tarafı 6 ncı sahifede)

diğer dünya devletlerile akdolunan anlaşmalar, ticaret itilâfları ve tahsisan dünkü düşmanımız komşu Yunanistanla dostluk ve ittifak muahedesi takib etti. Yeni Türkiyenin «Millî Misak» ile çerçevelediği Türk vatanı haricinde toprak iddiası olmaması ve hiçbir siyasî cereyanın bu ana prensipi ihlâl etmemiş bulunması bu dış politikaya karşı dünya mikyasında bir itimad uyandırdı

Türkiye Milletler Cemiyetine de ayni zihniyet ve hüsnüniyetle girmiş, kolektif emniyetin teessüsüne çalışan o zamanki beynelmilel politikada vazifesini ehliyetle yapmıştı.

Türk siyasetinin bellibaşlı iki zaferini Montreux Boğazlar konferansında ve Hatay davamızda idrak ettik. Değişen hâdiseler karşısında Boğazları ecnebi müdahalesine maruz bırakamazdık. Lozanda kabul etmiş olduğumuz şartların kaldırılmasını, o zaman muahedeyi imzalayan devletlerden istedik. Hakkımız ve hüsnüniyetimizi dostluklara halel gelmeden tahakkuk ettirmesini bilen siyasetimiz muzaffer oldu.

Hatay, bundan daha 20 sene evvel Ebedî Atatürkün «40 asırlık Türk yurdu memleket dışında bırakılamaz» hükmile mukadder talihinin beşaretini almıştı. Büyük İnönünün son Antakya nutkunda engin bir sevgi ve hasretle andığı gibi, aziz Atatürk, ömrünün son yıllarında Hatay için büyük ıstırablar çekti. Fakat İnönü ile beraber hazırladığı prorgam, Onun ebediyete çekilişinden sonra semeresini vermiş ve Hatayımız sevgili İnönü tarafından anavatan hududları içine alınmıştır.

İki Dâhi Başbuğ, Balkan ve Sadâbâd paktlarile, şark ve garbımızdaki komşuları iki grupda toplamak ve bu manzumeleri büyük devletlerin nüfuzundan âzade kılmak gayesile şerefli bir siyaset takib etmişlerdir.

Tarih, 1939 da kopan Avrupa fırtınası karşısında Balkan paktının yaşıyamaması sebeblerini araştırırken Türk hüsnüniyetinin daima mahfuz tutulmuş olduğuna elbette dikkat edecektir.

Yeni Avrupa harbi başladığı zaman, badirenin meçhul inkişaf istikametleri, Türkiyeyi emniyetini sağlıyacak tedbirler aramağa, Akdenizde ve cenubu garbî Avrupasında sezilen müphem vaziyet ise İngiltere ve Fransa ile tedafüî bir anlaşma yapmağa sevketti. Harb harici vaziyetini askerî hazırlıklarile idame ettiren Türkiyenin 1939 Ankara muahedesinde aradığı gaye, topraklarının tecavüzden masun kalmasını temin-den ibaretti.

Hâdiseler hep bildiğimiz veçhile inkişaf etti ve 1941 baharında Balkanlara ve Ege denizine inen Almanyanın Türkiye hakkındaki hüsnüniyeti, eski zıllâh arkadaşlığı vefasile kuvvetlenen dostluğun yeni bir semere vermesini kolaylaştırdı. 18 haziran 1941 de imzalanan Türk - Alman misakı, Türk siyasetinin hulûs ve faziletine olduğu kadar, barut kokuları içinde yüzüldüğü bir devirde Büyük İnönünün, milli mukadderatımızı, dehâyı da aşan harikulâde bir kiyasetle nasıl muhataralardan üstün tutabildiğine de parlak bir delil teşkil eder.

Yarın meçhullerle doludur. Fakat asîl Türk ırkı, bu birlik, bu iman ve bu çelik kumanda ile, yalnız selâmete, daima muvaffakiyetlere koşacağına emindir.

(Not: Cumhuriyet maliyesi, sanayii ve nafiasına dair yazımız ikinci sahifenin başındadır.)

Cumhuriyet adliyesi

Cumhuriyet Türkiyesi, Lozanda adliyemizin salâhından şüphe duyan Avrupaya, onların düşünebileceklerinden daha mükemmel bir adliye kurmakla cevab vermiştir. İlk iş olarak şer'iye mahkemeleri, kadılıklar tarihe karışmış, yepyeni kanunlar tedvin edilirken yepyeni teşkilât da meydana getirilmiştir. Başta kadının hukukunu iade etmek ve aileyi korumak gibi geniş içtimaî müeyyideleri bulunan medenî kanunumuz, Türk hâkimlerinin adalet ve kaza salâhiyetleri zihniyetine de memba olmuştur. Bunları ceza, ticaret, icra ve iflâs ve diğer kanunlar gibi adlî inkılâbı nizamlayan yeni eserler takib etmiştir. Mahkeme teşekkülleri, muhakeme usulleri ıslah edilmiş, ceza evleri mahkûmlardan namuslu vatandaşlar çıkaracak hüviyetlere sokulmuştur.

Hulâsa etmek lâzım gelirse; Cumhuriyet adliyesi hem Türk inkılâblarının masuniyetini temin, hem medenî bir cemiyetin haklarını tatmin gibi ehemmiyeti kadar mes'uliyeti de büyük iki cephesi olan ağır vazifesini kifayetle ifa etmiştir. Konulan esaslar sağlam ve âdil, kurulan mekanizma mükemmel, kullanılan usul pratik ve semerelidir. Müesseseyi devir alacak yarınki Cumhuriyet nesilleri bu cihazı ehliyetle işletecek yüksek cevheri, elbette Atatürkün mukaddes emanetinde ve kendi ruhlarının kemalinde bulacaklardır.

Cumhuriyet maarifi

İnkılâbların bir mühim hizmeti de, Cumhuriyet kendisine emanet edilen gençliği yetiştirecek maarifi hazırlamak olmuştur. 3 mart 1924 te medreseler kapatıldı ve bütün tedrisat genc Cumhuriyet maarifinin eline verildi. Umumî mikyaslar içinde ne derecelerde muvaffak olunduğunu anlamak için şu rakamlara bir göz atmak kâfidir: 18 senede ilk mektebler 4000 den 10,000 e, öğretmenler 8000 den 20,000 e, talebe 35,000 den 95,000 e, ortamektebler 50 den 150 ye, öğretmenler 500 den 3500 e, talebe 9000 den 90,000 e, liseler 25 ten 75 e, öğretmenler 500 den 1500 e, talebe 2500 den 27,500 e, öğretmen okulları 20 den 30 a, muallim 300 den 350 ye, talebe 2000 den 6500 e, meslek okulları 40 tan 50 ye, muallim 200 den 800 e, talebe 4000 den 10,000 e, Üniversite fakülteleri ve yüksek okullar 10 dan 20 ye, profesör 300 den 800 e, talebe 3000 den 13,000 e yükselmiştir.

SPOR

Bayram maçları

Dört takım arasında yapılacak müsabakalar büyük bir hususiyet taşıyor

Cumhuriyet bayramı münasebetile yarın Şeref sahasında dört takım arasında futbol maçları yapılacağını yazmıştık. Hazırlanan programa nazaran Fenerbahçe - İstanbulsporla, Matbuat takımı Galatasaray tekaüdlerile, Galatasaray da Beşiktaşla karşılaşacaklardır.

İki hafta evvel lik maçlarında İstanbulspor (1 - 0) Fenerbahçeyi, Beşiktaş da (3 - 2) Galatasarayı mağlûb ettiği için bu maçlara taze bir ehemmiyet vermek lâzımdır. Bilhassa Fenerbahçelilerin dahilî ihtilâfın hallinden sonra kuvvetlenmiş olmaları gibi, Beşiktaşın da muhtelif sebeblerle oynatamadığı futbolcularla müsabakaya çıkması bu maçların göze çarpan mühim taraflarıdır. Lik maçlarına muhtelif sebeblerden dolayı ihtiyat oyuncularile çıkan takımlar yarınki maçta bütün varlıklarını ortaya koyabileceklerdir. Bu maçların hususiyeti her bakımdan zevkli olması için arzu edilen bütün imkânların iyi bir tesadüfle bir arada toplanmış olmasındadır. İki maç arasında Matbuat takımile Galatasarayın tekaüdlerinin yapacakları maç da enteresan olacaktır.

Maçların programı

Bayram maçları tertib heyetinden:

1 — En büyük bayramımızın 18 inci yılının tesîdi dolayısile ve lik maçlarının revanşı mahiyetinde olmak üzere 30/10/941 perşembe günü saat 13 ten itibaren aşağıdaki maçların Beşiktaş Şeref stadında oynanması takarrür etmiştir:

2 — Gişeler saat 11,30 da açılacaktır.

3 — Saat 13 te Fenerbahçe - İstanbulspor: Hakem Feridun Kılıç, Nihad, Bahaeddin.

4 — Saat 14,45 te Matbuat - Galatasaray takımları: Hakem Nuri Bosut.

5 — Saat 15.15 te Beşiktaş - Galatasaray: Hakem Şazi Tezcan, Necdet, Feridun.

Galatasarayın tertib ettiği meş'ale yarışı

Galatasaray atletizm şubesi tarafından önümüzdeki cuma akşamı bütün atletlere açık olmak üzere meş'aleli bir bayrak yarışı tertib edilmiştir. Meş'aleli bayrak yarışı cuma akşamı Taksimden başlıyacak, Şişliye kadar giden atletler oradan tekrar Taksime geleceklerdir. Müsabakaya akşam saat 20 de başlanacaktır.

Rejimimiz 18 yaşında

(Başmakaleden devam)

ona asla muvafakat edemiyeceğimiz bütün dünyaca pek iyi bilindiği halde yeni dünya yangını karşısında her ihtimale karşı hazır olmak külfetini zevkle ihtiyar etmiş bulunuyoruz.

Cumhuriyet rejimimizin on sekizinci yıldönümünü idrak ederken dünyanın vaziyeti bize milli hayatımızın en kıymetli parçası olan yakın tarihimizi gözlerimiz önünde tutturan işte böyle büyük hâdiselere sahne olup gitmekte ve hergün bizi bütün kat'î emir ve iradelerile gene o yakın tarihimizin aziz kazanclarına daha sıkı bağlamaktadır.

Bu yıldönümünde fazla düşünceye hiç lüzum göstermiyen vaziyet ve hakikati hepimiz şöyle görüyoruz: Tarihimize sadıkız, icab ederse onu koruyacağız.

Tarihimiz demenin milli bütünlüğümüzde istiklâlimiz ve cumhuriyetimiz demek olduğunu söylemeğe hacet bile yoktur.

YUNUS NADİ

İstanbul Darülfünunu yerine modern bir Üniversite kurulmuş, Ankara Üniversitesinin iki fakültesi meydana getirilmiş, san'at ve teknik enstitüleri çoğaltılmıştır. Büyük kütleyi uyandıracak köy inkılâbına esas olmak üzere köy enstitüleri açılmış, eğitmen kursları tertib edilmiştir. Son harb, zamanın nekadar müteharrik ve mekanik bir gençlik istediğini gösterdiği için, yeni bir inkılâbla teknik ve meslekî tedrisat için yepyeni bir hamle yapılmıştır.

Türk maarifi yurdda muayyen bir irfan seviyesi yaratmak ve Türk tefekkür âlemini muasır hadde eriştirmek için metodlu şekilde çalışmaktadır. Yol çetin olmakla beraber azim kuvvetli, gayret ciddidir. Yarına aid pek çok ümidlerimiz ise bu gayrete bağlı bulunuyor.

Büyük elemimiz, sonsuz tesellimiz

Cumhuriyet rejimi, saydığımız şu bin bir nimetten sonra, bugün bize sulh içinde yaşamak saadetini de temin etmiştir. Hak edilmiş bir bahtiyarlık havası içinde şanlı mazimizi gözden geçirirken kalbimizi burkan bir tek, fakat çok büyük bir elemle karşılaşıyoruz: Büyük Kurtarıcı, Cumhuriyetin bânisi, Ölmez Atatürkün fani hayatı 1938 ikinciteşrinde sona ermiştir. Ebedî Atatürk ise büyük Türk ırkının millî sembolü, millî birliğin timsalî halinde, Türk tarihi ve Türk mukadderatı ile birlikte, nesilden nesle, yaşayıp gitmektedir.

En büyük kaybımızın en büyük tesellisini, Atatürkün inkılâb ve zafer arkadaşı kahraman İnönünde bulduk. Atatürk gibi bir dehânın eksildiği yeri, İnönü kıymetinde diğer bir dehâ ile doldurmak Türk talihinin bir hârikasıdır. Bu sabah kalbleri Atatürke sevgi ile, hürmet ve minnetle ürperen 18 milyon Türk, dünya hâdiselerinin dehşeti içinde Büyük İnönünün üzerine aldığı vazifenin azametini daha iyi hissediyor ve 18 milyon göğüsten tek bir dua çıkıyor:

— Allah ona kuvvet versin!

Feridun OSMAN

Ruzvelt'in en kat'î nutku

" Meydan okumaya karşı mücadeleye hazır olduğumuzu ilân ediyoruz „

«Gönderdiğimiz mühimmatın denizin dibine gitmemesini temin edeceğiz»

Vaşington 28 (a.a.) — Mister Ruzvelt bahriye günü münasebetile söylediği nutukta, evvelâ son üç ayda vuku bulan hâdiseleri hulâsa etmiş ve Amerikanın izlândayı muvakkaten işgal altına aldığını, Hitlerin müteaddid Amerikan gemilerine hücum ettikten sonra 4 eylûlde bir Amerikan muhribine taarruz ettiğini, ve 17 ilkteşrinde bir Amerikan muhribini batırdığını anlatmış ve nutkuna şu şekilde devam etmiştir:

«— Hitler'in taarruzunun hedefi, Amerikalıları korkutarak açık denizlerden tardetmek, ve ricate icbar eylemektir. Bu abes ve hakaretamiz fikri reddediyoruz. Denizlerin serbestisi, ötedenberi olduğu gibi şimdi de hükûmetimizin esas siyasetidir.»

Ruzveltin istinad ettiği iki vesika

Mister Ruzvelt, nazilerin fütuhat siyaseti hakkında bilhassa iki vesikadan bahsetmiştir. Bunlardan biri cenubî ve merkezî Amerikaya aid ve Almanyada yapılmış bir haritadır. Bu harita mevcud hududu silmekte ve cenubî Amerikayı Alman hakimiyeti altında yaşayacak 15 kukla devlete ayırmaktadır. Panama Cumhuriyeti ve Panama kanalı da bunlara dahil olduğu için bu harita nazilerin bilâhare Birleşik Devletler aleyhine dönmek maksadını takib ettiklerini gösteriyor.

İkinci gizli vesika protestan, katolik, islâm, Hind, Buda, Beni İsrail dinlerini ilga etmeyi istihdaf eden bir plândır. Bu plâna göre bütün kiliseler kaldırılacak, beynelmilel bir nazi kilisesi vücude getirilecek, İncil yerine Mein Kampf okunacak, Mesihin salibi yerine bir gamalı haç ve bir kılıç konacaktır.

«Mühimmatın denizlerin dibine gitmemesini temin etmek vazifemizdir»

Mister Ruzvelt bu iki vesikanın dünyaya tahakkümü istihdaf eden büyük bir harekete delâlet ettiğini anlattıktan sonra Hitler'cilerle mücadele eden insanlara yardımın en büyük vazife olduğunu anlatarak şu sözleri söylemiştir:

«— Hayati ehemmiyeti olan silâhların, malzemenin, âşe maddelerinin limanlarda kapalı kalmamasını ve denizlerin dibine gitmemesini temin etmek milletimizin vazifesidir. Ticaret gemilerimiz, dostlarımızın limanlarına Amerikan malzeme ve eşyası taşımakta serbest bulunmalıdır. Ticaret gemilerimiz Amerika harb bahriyesi tarafından himaye edilmek mecburiyetindedir. An'anelerine iman eden bir donanmaya sahib olan bu milletin malzeme ve eşyasının yerine teslim edileceğinden kat'iyyen şüphe edilmemelidir.»

Mister Ruzvelt daha sonra bilhassa istihsalin artırılması lâzım geldiğini anlatarak Amerikan donanmasının harbe hazır olduğunu ve Okyanusta karakol vazifesini yaparak harekete geçmiş olduğunu, yeni Amerikan ordusunun gittikçe büyüdüğünü söylemiş ve demiştir ki:

«— Askerlerimizi yalnız en iyi silâhla değil, yeryüzünde hiç bir orduda bulunmıyan en mükemmel silâhlarla teçhiz edeceğiz ve etmeğe mecburuz. Bunu yapmaktayız. 1918 yılının hâdiseleri kuvvetli bir Alman ordusunun ve yorgun bir Alman milletinin, mukavemet gördüğü takdirde yıkılabileceğini ispat eden misallerdir.»

«Mücadeleye hazırız!»

Mister Ruzvelt, nihayet İngiltere ve Rusyaya yardıma devam edileceğini anlattıktan sonra nutkunu şu sözlerle bitirmiştir:

«— Bugün önümüzdeki meydan okuyuşa karşı mücadeleye hazır olduğumuzu ilân ediyoruz. Milletimizi ve ecdadımızın inancını müdafaaya ve Allahın tam vazifemiz olarak uhdemize tevdi ettiği işi yapmağa hazırız!»

Yeni bir denizaltı, denize indirildi

New-London «Connecticut» 28 (a.a.) — Donanma bayramı münasebetile Amerikan müdafaasına yardım olmak üzere altı milyon dolara mal olmuş olan yeni bir denizaltı suya indirilmiştir.

Şenlikler

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tiyoruz. Buna hemen ilâve etmeliyim ki, kahraman ordumuz, dünden daha kuvvetlidir ve yarın daha kuvvetli olacaktır. Ona güvenimiz tamdır.

Yurddaşlarım, sözümü bitirmeden sizden bir rica var: Nerede ve hangi işte olursanız olunuz; mektebde, tarlada, fabrikada, büroda çalışınız; bıkmadan, usanmadan, yılmadan çok çalışınız. Bu çalışmalar vatanımıza kuvvet verecek, iyilik ve ferahlık getirecektir.

Yurddaşlarım,

Her vakit söylediğim gibi, mes'ud bir milletin çocukları olmak gururunu duyarak, kutsal bayramı neşe ile geçirmenizi dilerim.

Cumhuriyetin on sekizinci yıldönümü bayramının başladığını ilân ederim.»

İktısadî Yürüyüş mecmuası nafıa fevkalâde sayısı

«İktısadî Yürüyüş» mecmuası Cumhuriyetin 18 inci yıldönümü şerefine renkli, bol resimli ve (100) sahifeli fevkalâde bir nafıa sayısı çıkarmıştır.

Türk kadını, en büyük inkılâbcıyı sen doğurdun.

Sovyet harb tebliği

Harkof civarında çok şiddetli muharebeler

Kafkasyanın müdafaası için İngiliz - Rus müşterek cephesi kurulmaktadır

Moskova 28 (a.a.) — Sovyet haberler bürosunun dün geceki tebliği:

27 ilkteşrin günü, kıt'alarımız bütün cephe boyunca düşmanla çarpışmıştır. Muharebeler bilhassa Mojaisk, Maloyaroslavetz, Harkof ve Taganrog istikametlerinde şiddetli olmuştur.

Harkof civarında şiddetli muharebeler

Londra 28 (a.a.) — Moskova radyosu Sovyet kıt'alarının Harkof civarında Alman takviye kıt'alarının tazyiki karşısında bir parça gerilediklerini ve şehrin tehlikede olduğunu ilân etmektedir.

Kafkasyanın müdafaası için müşterek cephe

Alman - Rus harbi hakkında dün gelen haberler, cenub bölgesinde vaziyetin Ruslar için hiç de iyi olmadığını bildiriyorlar. Bununla beraber, Ruslar Kafkasyanın anahtarı sayılan Rostofu şiddetle müdafaa ediyorlar. Rostofa İngilizler de büyük bir ehemmiyet veriyorlar. İngiliz kaynakları, General Wavell'in birkaç gün içinde Tiflise giderek Rus kumandanlarile görüştüğünü ve Kafkasyanın müdafaası için bir müşterek İngiliz - Rus plânı mevcud olduğunu gizlememektedirler. İngiliz gazetelerine göre, bu plânın ana kısmı, Karadenizden Basra körfezine kadar bir cephe kurmaktır. Bu cephenin kurulması için İranda büyük hazırlıklar yapıldığı da gene İngilizler tarafından haber verilmektedir.

(Radyo Gazetesi)

Moskovada hayat

Londra 28 (a.a.) — Röyter ajansının Kuybişefteki hususî muhabiri yazıyor:

Moskova istikametindeki Alman yürüyüşünün üçüncü safhası inkişaf etmekte ve cenub cephesinde Stalino'nun sıkıtu haber verilmekte ise de, Sovyet maneviyatı elân çok sağlamdır.

Moskovada, otobüsler, tramvaylar ve metrolar normal halde işliyorlar. Sinemalar açıktır ve erzak tevziini kolaylaştırmak için yiyecek satan iki yüzden fazla mağaza açılmıştır.

Alman harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

hesindeki harbin, tamamen, kış safhasına girdiği burada belirtilmektedir. Şiddetli soğuğa rağmen, Finlandiya kıt'aları, bütün cephe boyunca, kar fırtınaları ortasında eskisi gibi ileri hareketlerine devam etmektedirler.

Düşmanın müteaddid büyük birliklerinin, her türlü irtibattan mahrum kaldıkları haber veriliyor. Fin kuvvetleri, asıl muvaffakiyetlerini, bilhassa, düşmanın intizamsızlığına borcludurlar ve Sovyet kıt'alarına daima baskınlar yapmaktadırlar.

Leningraddaki huruc hareketi gene püskürtüldü

Berlin 28 (a.a.) — D.N.B. nin askerî bir membadan öğrendiğine göre Leningradda çember içinde bulunan Sovyetler dün bir kere daha bir ihrac hareketinde bulunmağa teşebbüs etmişlerdir. Bu hareketleri gene geri püskürtülmüştür. Bolşevikler ağır zayiata uğramışlardır.

Kral Boris diyor ki:

(Baştarafı 1 inci sahifede)

olduğunu ifade etmiştir.

Türk - Bulgar dostluğu inkişaf etmektedir...

Hükümdar, bundan sonra

PARASINI

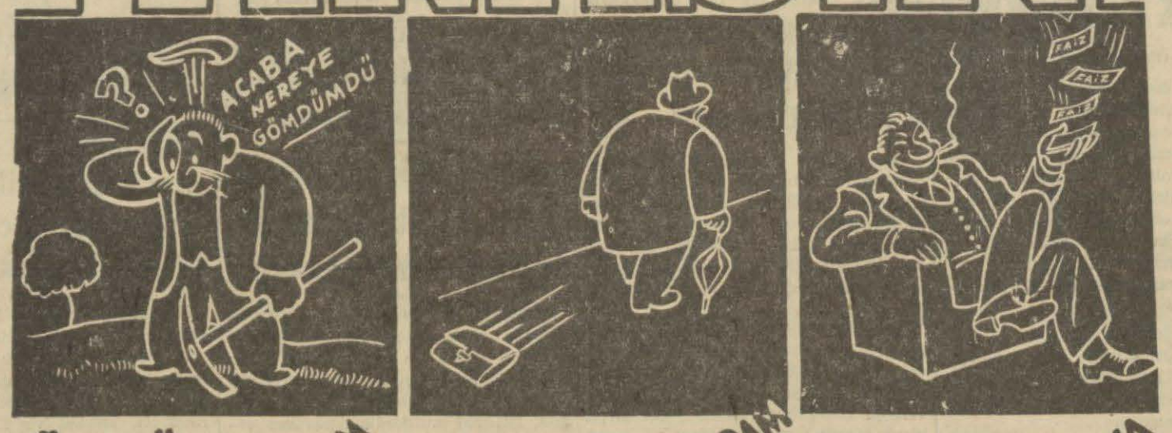

KÜPE GÖMEN ADAM YANINDA TAŞIYAN ADAM TASARRUF BONOSUNA YATIRAN ADAM

Bunlardan birini tercih etmek sizin elinizdedir

HAS ve HASAN TRAŞ BIÇAKLARI

Dünyanın en mükemmel bıçaklarıdır. Halis İsveç çeliğinden imal edilmiş olup fennî surette ve birkaç defa bilenmiştir. Rahat ve huzur içinde 100 defa traş olmak kabildir.

Türkiyede ve umum şarkta HASAN Traş Bıçağından fazla satılan ve rağbet gören yoktur. Hasan Has markalarına dikkat: Hasan Deposu.

800 liraya satılık ev

Paşabahçede Reşadiye Şekerpare sokağında 1/4 numaralı 4 oda, mutfak ve bahçesinde kuyusu bulunan ev satılıktır. Müracaat gazete idaresinde C.

Memur alınacak

T. C. Ziraat Bankası U. Müdürlüğünden:

İstanbul haricindeki şube ve ajanslarımızda çalıştırılmak üzere lüzumu kadar memur ve memur namzedi alınacağından,

Adana, Ankara, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Kars, Konya, Mersin, Samsun, Sıvas ve Trabzon

şubelerimizde müsabakaimtihanı açılacaktır.

MÜSABAKANIN ANA ŞARTLARI:

1 — Askerliğini yapmış veya halen askerlikle bir ilişiği bulunmamış olmak,
2 — En az lise mezunu veya muadili mekteblerden mezun olmak,
3 — İstihdama mâni hali bulunmamak,
4 — Yaşı yirmi birden az, otuz beşten yukarı olmamak,
5 — İstenecek vesaiki ibraz etmek ve bankanın göstereceği yerde vazife kabulüne ve memurluk taahhüdnamesini imzaya amade olmak.

DİĞER ŞARTLAR:

1 — Ayni tarihte ayrıca yapılacak müsabakaya orta mekteb mezunları da alınacaktır. Ancak İstanbul, Ankara ve İzmirde orta müsabakaya müracaat sırasile yalnız ilk onar kişi iştirak edebilecektir.

2 — Barem kanununa tâbi daire ve müesseselerde iki sene veya daha ziyade hizmeti olanlardan iyi referansa malik olanlar imtihansız kabul edilecektir.

3 — Tayinleri takarrür edeceklere 3659 sayılı barem kanununun hükümlerine göre 120 liraya kadar ve ilk defa intisab edenlerin tahsil derecelerine göre muayyen haddin tamamı üzerinden aylık verilecektir.

4 — Bir yabancı dili «fransızca, almanca, ingilizce» yi bihakkın bilenler ve meslekî sahada çalışmış olanlarla mesleki tahsil görenler müsabakada rüchan hakkını haiz addolunurlar.

5 — Memuriyete kabul olunacaklar, dahilî mevzuat dairesinde tekaüdlük rejiminden, Sağlık Sandığından, Yardım Birliğinden istifade edeceklerdir.

İMTİHAN VE MÜRACAAT TARİHLERİ:

Orta mekteb mezunlarının imtihanı 11 - 12 ikinciteşrin ve daha yukarı tahsili olanların imtihanı 13 - 14 ikinciteşrinde yapılacaktır.

MÜRACAAT:

Müracaatler imtihandan bir gün evveline kadar kabul olunacaktır.

İsteklilerin imtihan yerlerindeki Şube Müdürlüklerine ve Ankarada Bankanın Personel İşleri Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. (9161)

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Taksim KRİSTAL'de Her akşam

Salâhaddin Pınar

Müzeyyen Senar

Necati Tokyay

MÜZEYYEN SENAR

Salâhaddin Pınar ve Necati Tokyay

İdaresindeki muazzam saz heyeti seanslarına devam ediyor.

Türk musikisinin en büyük musiki üstadı İSMAİL DEDE MERHUMUN klâsik eserleri, Konservatuarın tensibile yalnız MÜZEYYEN SENAR tarafından okunacaktır. Bu klâsik eserleri dinlemek fırsatını kaçırmayınız.

HER PAZAR saat 15 ten 19 a kadar MÜZEYYEN SENAR, SALÂHADDİN PINAR ve NECATİ TOKYAY'ın iştirakile BÜYÜK MATİNE. Tel: 40099.

Ereğli Kömürleri İşletmesinden:

İyi fransızca bilen bir **DAKTİLOYA İHTİYAÇ VARDIR.**

Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak şartile ehliyetine göre 150 liraya kadar ücret verilecektir. Bu evsafta olanların tercümei halleri, bonservisleri ve bir boy fotoğraflarile birlikte tahriren Umum Müdürlüğümüze müracaatleri.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Elâzığ Emrazı Akliye ve Asabiye hastanesinin 625 metre abalık şayağı açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 12/11/941 çarşamba günü saat 16.30 da İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat beher metre için 380 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 178 lira 15 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve nümunesini her gün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler 1941 yılı Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (9452)

SATILIK APARTIMAN

Fatih Atikali Fevzipaşa caddesi 233 No. lı altında mobilyalı kazinosu bulunan altı daireli aylık yüz yetmiş lira gelirli Salih apartımanının tamamı satılıktır. İzahat için (6) numaraya müracaat.

Pertevniyal Lisesi Müdürlüğünden:

Okulumuzun 746 lira 12 kuruş keşif bedelli kalörifer tamiratı pazarlıkla ihaleye konmuştur. İhale 3/11/941 saat 14,5 ta Beyoğlu İstiklâl caddesi Liseler Muhasebeciliğinde yapılacaktır. Muvakkat teminatı 56 liradır. İsteklilerin en az beş yüz liralık bu kabil iş yaptıklarına dair aldıkları ehliyetname ve 1941 yılı Ticaret vesikalarile birlikte Komisyona gelmeleri, keşif, şartname için okula müracaat eylemeleri. (9446)

Keşan icra memurluğundan:

Enezin Çeribaşı köyünden berber Salih oğlu Hüseyin Adalının T. C. Ziraat Bankası Keşan ajanına miktarı malûm bulunan borcuna karşı ipotek göstermiş olduğu Çeribaşı köyünde kâin hududu malûm arazisi borcunu tesviye eylemediğinden bilmüzayede satışa çıkarılmış ve haricden müşteri zuhur etmediği cihetle banka namına mülkiyetin tesciline dair verilen karar tarafına tebliğ olunmuş ve mezkûr borcu bankaya tesviye ederek arazisi mülkiyetinin kendi üzerinde kalması zımnında borclu bir ay mühlet verilmesini taleb eylemiş olduğundan alacaklı T.C. Ziraat Bankası müdürü Ahmed ve diğer müdür Kadri huzurlarında ve muterizin kısmen vecahında ve kısmen gıyabında yapılan duruşma ve tetkikat neticesinde:

Muteriz borclu Hüseyin, taleb ettiği veçhile verilecek bir ay mühlet zarfında borcunu tesviye ederek banka muamelesini yaptırdığı takdirde banka namına mülkiyetinin tesçili istenilen gayrimenkulü istirdad ve mülkiyetinin yedine iadesine kanunen imkân bulunmuş ve o suretle kendisine bir ay mühlet verilmiş ve fakat mezkûr mühlet içinde gene borcunu vermemiş olmasına ve esasen mezkûr borcdan dolayı ipotekli bulunan gayrimenkulünün satışına aid müzayede ve ihale muamelelerinin de kanuna uygun şekilde yapıldığının tahakkuk eylemesine binaen borclunun sabit görülmiyen itirazının reddile tesçil muamelesinin ikmal olunmasına kabili temyiz olmak üzere 23/9/940 tarihinde Keşan icra tetkik mercilnce karar verildiğinden ve muteriz borclunun ikametgâhını terkle semti meçhule gittiği anlaşıldığından ilâmın tebliğine imkân bulunamadığı cihetle işbu ilân tebliğ yerine kaim olmak üzere mumaileyhe tebliğ olunur. (7662)

İLÂN

Şirketi Hayriyeden:

Cumhuriyet bayramı münasebetile bu akşam saat 24,30 da Köprüden bir vapur hareketle Vaniköy, Kandilli, A. Hisarı. R. Hisarı, Mirgün, Kanlıca, İstinye. Çubuklu, Yeniköy, Paşabahçesi, Beykoz. Tarabya, Kireçburnu, Büyükdere, Sarıyer. Yenimahalle ve R. Kavağına uğrıyarak. A. Kavağına gidecektir.

AYDA 10 LİRA TAKSİTLE

Tasra müşterilerimiz için pırlantalı ve elmaslı saatlerin yeni modelleri gelmiştir. Emsali gibi 15 sene teminatlıdır. Taşradan sipariş etmek istiyenlere kataloğ gönderilir. Mektubla (İstanbul posta kutusu 184) adresine müracaat.

Haydar Rifatın eserlerinden

İşler Tıkırında Gidiyor	35 Kr.
Kadın Kalbi	30 »
Kadın Aşkı	60 »
Aşk Peşinde	100 »
Karagömlekliler İhtilâli	100 »
Bismark	75 »
İlk Aşk	50 »
İliçin Ölümü	50 »
Efendi İle Uşak	40 »
Vikontun Ölümü	30 »
Budda	50 »
Ölüler Evi	125 »
Felsefe	35 »
Küçük Hikâyler	100 »
Mev'ud Toprak	125 »
Stalin	150 »
Lenin Mezhebi	75 »
Tarih Felsefsi	125 »
Versay	100 »
Anarşizm	60 »

Fennî Sünnetçi

EMİN FİDAN

Kabine: Beşiktaş Erip apartımanı. Telefon: 44395
Evi: Teşvikiye Çınar cad. Olcay Apartıman Telefon: 81773

OKAZYON

15 inci Lui salon takımı 9 parça ve petit gris manto satılıktır. Bomonti İzzetpaşa sokak No. 46, saat 16 dan 18 e kadar müracaat edilmesi.

OTEL TOKATLIYAN da

5 ikinciteşrinden itibaren

Meşhur Macar Viyolonselist

Stafan Karnoezy

Konser ve caz klâsik orkestrası ve şantöz DİZÖZ

LİLO ALEKSANDER'in

İştirakile

Musikili Yemekler

ve DANSLI MATİNELER

Zayi — Beyoğlu Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremle Gölcük deniz fabrikalarında çalıştığıma dair aldığım hüviyetimi zayi ettim. Yenilerini çıkaracağımdan zayilerin hükmü yoktur.

Gölcük Deniz fabrikalarında Mustafa oğlu Mustafa Demiran 1317

Zayi — Eyüb Nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkere ve askeri vesikamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Eyüb Rami Yenimahalle Reşadiye caddesi Vehbi Sadık Parda

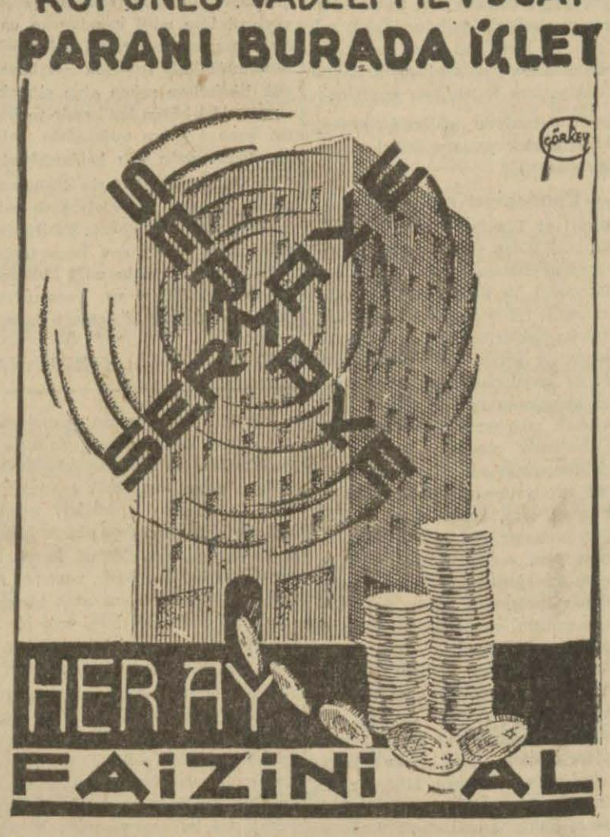

GRİPİN

Baş, Diş, Grip, Nezle, Kırıklık, Soğuk Algınlığı, Romatizma, Nevralji

ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve Markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Asistanlık İmtihanı

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Türk Dil ve Edebiyat Enstitüsü için imtihanla 3000 kuruş maaşlı bir asistan alınacaktır. Asistanlık imtihanına girecek namzedlerin Türk Dili ve Edebiyatı yüksek tahsil diplomasını haiz olmaları ve askerlik hizmetini yapmış bulunmaları şarttır. İmtihan 3/11/941 pazartesi günü Ankarada Fakülte binasında yapılacaktır. İmtihan şartları Fakülte müdürlüğünden istenebilir. İsteklilerin istida ile müracaatleri.

«7861» «9305»

Çay Belediyesinden:

On gün müddetle temdid edilen bina mevcud 220 X 380 volt 50 peryot yirmi beşer beygirlik yeni veya kullanılmağa elverişli müstamel iki motörle çift taşlı elektrikli montaj dahil 2870 lira bedeli keşifli kara değirmeni tesisine talib çıkmadığından bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. Taliblerin 15/11/941 tarihinden evvel Çay Belediyesine müracaatleri ilân olunur. (9458)

Ferd ve Cemiyet için faydalı, üstün eserler :

BU YOL UÇURUMA GİDER

Almancadan çeviren : SELMA GÜCÜYENER
Fiatı: 30 kuruş net
Bu kitab her Türk evine girmeli. Bilhassa bütün genç kızlar ve kadınlar tarafından dikkatle okunmalıdır.

HAYATA IŞIK

Almancadan çeviren : SELMA GÜCÜYENER
Fiatı : 50, cildlisi: 75 Krş. net
Hayatı anlamak için bu kitabı okumak şarttır.

SAADET ARAYAN ÇOCUKLAR

Almancadan çeviren : NEVHİZ GÜCÜYENER
Fiatı: 35 Krş. net
Çocuk kitabları içinde emsalsiz bir eserdir.

BOZKURT

Yazan : NEZİHE MUHİDDİN
Fiatı: 50 Krş net
Türk çocukları tarafından okunması gerekli olan millî eserler içinde bundan daha üstünü yoktur.

MUSA DAĞI

Yazan : CEVAD RİFAT
Fiatı : 50 Krş. net
Büyük Harbde bize karşı yapılan kötülükleri açıkça anlatır. Her Türkün bu kitabı dikkat ve ibretle okuması lâzımdır.

Masonluk Nedir?

Yazan : CEVAD RİFAT
Fiatı : 20 Krş. net
Dünyadaki bütün iyi insanlar için bir tehlike teşkil eden bu mühim ve gizli teşkilâtın içyüzünü anlatır.

Sinâ Çölünde Türk Ordusu

Yazan : YEDEK ÜSTEĞMEN MUALLİM FUAD GÜCÜYENER
Fiatı : 100, cildlisi : 125 Krş.
Baştan sona kadar heyecan ve hakikat kaynağı olan bu millî eseri okumıya başlıyan bitirmeden bırakamaz.
Bu eser, az zamanda büyük bir rağbet görmüş, üçüncü defa basılmıştır.

YABANCI DİLLERE AİD ÖĞRETMEYİ BİLENLERİN ESERLERİ :

ALMANCAYI Çabuk, Kolay Öğretirim

Yazan: Muallim ENVER
208 sahife, cildli: 110 Krş.

FRANSIZCAYI Çabuk, Kolay Öğretirim

Yazan: Muallim MÜNİR
326 sahife, cildli 160 Kr.

İNGİLİZCEYİ Çabuk, Kolay Öğretirim

Yazan : Muallim VAHDET
320 sahife, cildli: 155 Krş.
YERİNDE BİR TAVSİYE:
Oyalanmak değil de, bu üç mühim yabancı dilden birini öğrenmek ve konuşmak kararında iseniz, bu üç metoddan birini, hiç tereddüd etmeden alınız. Bizde bu güne kadar yabancı dillere aid bir çok kitablar basılmış, fakat bunların hiç biri öğretmek ve konuşturmak hususunda, bu üç yeni metod kadar, okuyucuya faydalı olamamış, kolaylık gösterememiştir.

GASSON KÜLLİYATINDAN : I

Çok ve Çabuk Para Kazanma Yolları

Fiatı: 35 Krş. net
Muallim Vahdet Gültekinin ingilizce aslından tercüme ettiği bu kitabı, yalnız tüccar ve iş adamları değil, her kes okumalıdır.

KOLAY YEMEK KİTABI

Yazan :
FATMA FUAD GÜCÜYENER
192 sahife, fiatı: 32 Krş.
Bu kitab, bir aile mutfağını ihya eder, edilen masrafları asla boşa gidermez.
Eğer siz de yaptığınız her çeşit yemek, tatlı, pasta vesaireyi ağız tadile yemek isterseniz, bu kitabdan bir tane almaya mecbursunuz. Yedinci tab'ı yeni çıkmıştır.

SATIŞ MERKEZİ:
Muallim Fuad Gücüyener'in (Anadolu Türk Kitab Deposu) dur.
YERİ:
İstanbul - Yenipostane karşısında Meydancık hanı, ikinci kat, No. 10, 11, 12 dedir.
DİKKAT:
Bedeli peşin gönderilen taşra siparişleri, günü gününe gönderilir. Sipariş verenler bekletilmez.

MÜHİM BİR TAVSİYE :
Her kitabcıdan Muallim Fuad Gücüyenerin haritalarını isteyiniz. Bu haritaların baskıları temiz, kâğıdları iyi, münderecatları doğrudur. Dünya, Avrupa, Asya, Türkiye 20 şer diğerleri 15 er kuruştur.

NEVROZİN

BAŞ, DİŞ, GRİP, NEZLE; KIRIKLIK, SOĞUK Algınlığı, ROMATİZMA, Nevralji
ve bütün ağrıları derhal keser, isim ve markaya dikkat. NEVROZİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

HOLANTSE BANK - ÜNİ N.V.
İSTANBUL ŞUBESİ
GALATA : KARAKÖY PALAS
AJANSI : MEYDANCIK, ALALEMCİ HAN
BÜTÜN BANKA MUAMELELERİ
KASA İCARI
MERKEZİ : KÜRASAO
ŞUBELERİ : AMSTERDAM - ROTTERDAM — BUENOS AIRES
CARACAS - MARACAIBO — HAIFA — WILLEMSTAD - ORANJESTAD
RIO DE JANEIRO - SANTOS - SAO PAULO

Başvekâletten tebliğ olunmuştur

Ebedî Şefimiz Atatürk için Ankarada yapılması kararlaştırılmış olan Anıt-Kabir projelerinin hazırlanması için evvelce açıldığı ilân edilen beynelmilel serbest müsabakanın 30/10/941 tarihinde sona erecek olan müddetinin ahvali hazıra dolayısile bir müddet daha uzatılması hakkında memleket içinde ve dışında bulunan birçok müsabıklar tarafından vâki müracaatler ve bu hususta ileri sürülen mucib sebebler gözönünde tutularak aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır.

1 — Müsabaka müddeti 2 mart 942 akşamına kadar uzatılmıştır.
2 — Türkiye dahilinde bulunan müsabıklar, projelerinin bu tarihe kadar Anıt-Kabir Komisyonuna vâsıl olmuş bulunmasını temin edeceklerdir. Türkiye dışında bulunan müsabıklar ise, ya Türkiye dahilindlki müsabıklar gibi projelerinin ayni tarihe kadar komisyona vusulünü temin edecekler veyahud 2 şubat 942 akşamına kadar projelerini bulundukları memlekketeki Türkiye Sefarethanesine teslim etmiş bulunacaklardır.
3 — Müsabakanın talimatname ve programile diğer evrak ve şeraitinde başkaca bir değişiklik yoktur. (9404)

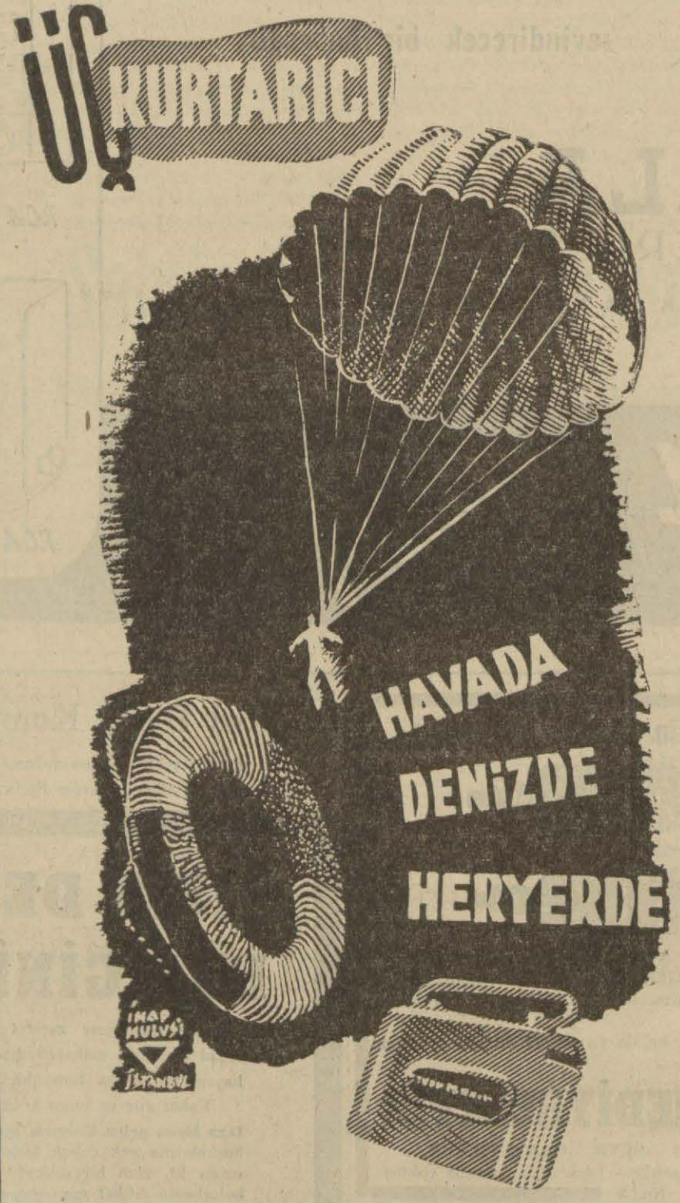

T. İŞ BANKASI
Küçük tasarruf hesabları 1941 ikramiye plânı
Keşideler: 4 şubat, 2 mayıs, 1 ağustos, 3 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.
1941 İKRAMİYELERİ

1	aded	2000	liralık	= 2000.—	lira	8	aded	250	liralık	= 2000.—	lira
3	»	1000	»	= 3000.—	»	35	»	100	»	= 3500.—	»
2	»	750	»	= 1500.—	»	80	»	50	»	= 4000.—	»
4	»	500	»	= 2000.—	»	300	»	20	»	= 6000.—	»

Meşhur bir cild mütehassısının şayanı hayret keşfi olan ve «BİOCEL» tabir edilen kıymetli ve gençleştirici cild unsuru şimdi (pembe renkteki) Tokalon kremînin terkibinde bulunuyor. Onu her akşam yatmazdan evvel sürünüz ve her sabah daha genç uyanınız. Gündüzleri de beyaz renkte (yağsız) Tokalon kremini kullanınız. Cildi beyazlatır, tazeleştirir ve kadife gibi yumuşatır.

Yapma çiçekler

Şapka, vazo, tuvalet çiçeklerinin nasıl yapılacağını patronlarile öğreten bu kitabı akşam san'at mektebleri müdavimlerile bütün haveslilere tavsiye ederiz. Bedeli 1,5 liradır. Beşiktaş, Dibek sokak 1/2 numarada Şükrü Canal adresine gönderildiğinde derhal gönderilir. Ayrıca İnkılâb kitabevinde de satılır.

Terme Asliye Hukuk Hâkilmiliğinden:

Terme Hazinei Maliyesine izafeten Malmüdürü Mehmed Akcan tarafından müddeaaleyh Ünyede Mahmud Şahinbaş eşi Gülfem Leman ve Veziroğlu Ali Rıza aleyhlerinde Terme Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan araziye men'i müdahale davasının muayyen gününde müddeaaleyhlerden Ali Rızaya İstanbul Cumhuriyet gazetesinin 10 temmuz 941 tarih ve 6078 numaralı nüshasile tebligat yapıldığı halde davete icabet etmediğinden hakkında gıyab kararı sadır olmuş ve duruşma 10/11/941 pazartesi günü saat 10 a bırakılmıştır. Yevmi muayyende mahkemeye gelmediği veyahud kanunî bir vekil göndermediği takdirde gıyabında duruşmanın devam edeceği ilânen tebliğ olunur. (7661)

İsviçrenin PRESİZYON saati
Dakik Zarif
HER YERDE ARAYINIZ

Islahiye Asliye Hukuk Mahkemeşinden

Müddei: Islahiyenin Cevdetpaşa mahallesinden Hüso oğlu Belediye zabıta memuru Mehmed Oğuz ile ayni mahalleden müddeaaleyh Mehmed Emin kızı ve davacı karısı Tursun aralarında mütekevvin boşanma davasının yapılan muhakemesinde: Müddeaaleyh Tursunun tarihten 9 sene evvel Islahiyeden ayrılıp halen mahalli ikametinin meçhul bulunduğu namına çıkarılan meyani evrakta mevcud davetiyeye verilen meşruhattan anlaşılmakla mezbureye ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş olduğundan muhakemenin muallâk bulunduğu 6/11/941 perşembe günü saat 14 te Islahiye Asliye Hukuk mahkemesinde hazır bulunmanız veya kanunî bir vekil göndermeniz aksi halde muhakemenin gıyabınızda yapılacağı ilân olunur, (7664)

Keşan S. Hukuk Mahkemesinden:
GIYAB KARARI

Keşanda mukim Zati Yürüker tarafından müddeaaleyh İstanbulda Beşiktaşta Abacılâtif sokak 14 numarada sakin Hipolog Hasan Cemal Sipahinin vasisi Hidayet aleyhine ikame olunan 214 liranın tahsili hakkındaki davanın rüyeti için tayin kılınan günde mahkemeye gelmesi hususunda gönderilen davetiye varakası alelûsul kendisine tebliğ edildiği halde gelmemiş olduğundan hakkında gıyab kararı verilip İstanbulda muhtelif mahallerde gösterdiği adreslerinde tebliğ edilmek üzere namına çıkarılan müteaddid gıyab kararlarını mezburenin ikametgâhı bulunmadığından bahisle bilâtebliğ iade kılındığı mezkûr gıyab kararlarındaki meşruhattan anlaşılmasına ve şu suretle müddeaaleyhanın ikametgâhının gayrimuayyen ve meçhul bulunmasına davacı dahi tebligatın ilânen yapılmasını taleb eylemesine mebni bu babdaki muhakeme 14/11/941 cuma günü saat 14 e tayin edilmiş olduğundan yevmi mezkûrda müddeaaleyha Hidayetin Keşan Sulh Hukuk mahkemesinde hazır bulunduğu takdirde gıyab kararının keenlemyekûn addile mahkemeye kabul edilerek muhakemenin vicahında bakılacağı aksi takdirde mahkemeye bir daha kabul edilmiyerek hakkındaki muhakemenin gıyabında rüyet olunacağı H. U. M. K. 141 v 403 üncü maddeleri mucibince tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur, (7663)

KÖYE DOĞRU
TÜRKİYEDE YEGÂNE KÖYCÜLÜK MECMUASI
32 nci sayısı da çıktı
Sahibi: SALÂHADDİN DEMİRKAN
Köylere dair idare, sağlık, ekonomi, ziraat ve terbiye mevzuları.
Fihristimizi isteyiniz.
Abone ve yazı için adres:
CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi : 1888. — Sermayesi : 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi : 265.
ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

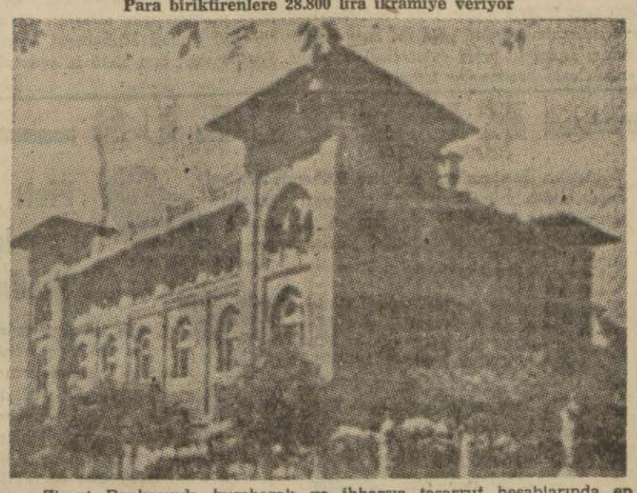

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır :

4	aded	1.000	liralık	4.000	lira	100	aded	50	liralık	5.000	lira
4	»	500	»	2.000	»	120	»	40	»	4.800	»
4	»	250	»	1.000	»	160	»	20	»	3.200	»
40	»	100	»	4.000	»						

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede : 4 defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl, 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

KEŞİF FAALİYETİ HİÇ DURMADAN İLERLER

Zamanımızın en zorlu anlarında ve binbir müşkülât içinde bile Philips mühendisleri en çetin teknik meseleleri halletmekten ve radyoları mükemmelleştirmekten geri kalmamaktadırlar. Philips fabrikalarında her gün yeni bir itira keşif, teknik bakımından tebeddüller vücut bulmaktadır. Bunun içindirki, bir Philips ahizesine ancak yeni bir Philips cihazı tefevvuk edebilir.

PHILIPS
DÜNYANIN EN BÜYÜK RADYO FABRİKALARI

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden :

Dil ve Tarih Fakültesi 31 birinciteşrin cuma günü saat 8.30 da verilecek açılma dersile tedrisata başlayacaktır. +79,5 (9408)

Üniversite Rektörlüğünden :

Üniversitede açılacak talebe kantinini idare etmek üzere bu işlerde çalışmış olanlara ihtiyac vardır. Şartları öğrenmek istiyenlerin İdarî ve Malî İşler Müdürlüğüne müracaatleri. (9444)

Deposu :
Z. Saatman
Sultanhamam Camcıbaşı H.

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden :

Bezi Ofizimizden verilmek üzere 500.000 - 1.000.000 aded un. kepek ve mikset çuvallarının imaliyesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulacaktır.

Teslimat	Haftada en az 20.000 çuval
Muvakkat teminat	5.000 Türk lirası
Kat'î teminat	25.000 » »
Eksiltme günü	4 ikinciteşrin 941 pazartesi günü

Şartnameler Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul şubesi Muhaberat Servisinden bilâbedel verilmektedir. Talib olanların muvakkat teminatlarını en geç eksiltme günü saat 14,30 a kadar Ofis veznesine yatırarak makbuzlarını almaları ve zarflarını münakasa günü saat on beşe kadar İstanbul Şubesi Muhaberat servisine makbuz mukabili tevdi eylemeleri lâzımdır. Zarflar saat tam 15,15 te açılacaktır. Postada vaki gecikmeler kabul olunmaz. (9421)

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtibler, mühendisler, velhasıl bütün mürekkebli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceblerine akmasından korunmasından ve ucun bozulmasından kurtaran yegâne:

Kırmızı Halkalı TİKU Dolma Kalemi

Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi Almanyanın bu icadı, mürekkebli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır.

TİKU ucu aşınmaz. Bol mürekkeb alır. Kuvvetli basılırsa 4 kopya çıkarılabilir.

Fiatı her yerde 4,5 liradır

Bozulan parçaların yedekleri tamir ücreti alınmaksızın, maliyet fiatına yerlerine takılır. TİKU kalemi sekiz parçadan ibaret olup, her bir parçası bulunur. Açık bırakıldığı halde, her ne şekilde durursa dursun, mürekkeb akmaz ve kurumaz. TİKU en sağlam ve en kullanışlı mürekkebli kalemdir. Her yerde arayınız. Taklidlerinden sakınınız. Üzerindeki TİKU markasına dikkat ediniz.

HER YERDE ARAYINIZ.

Radyo meraklılarına müjde!

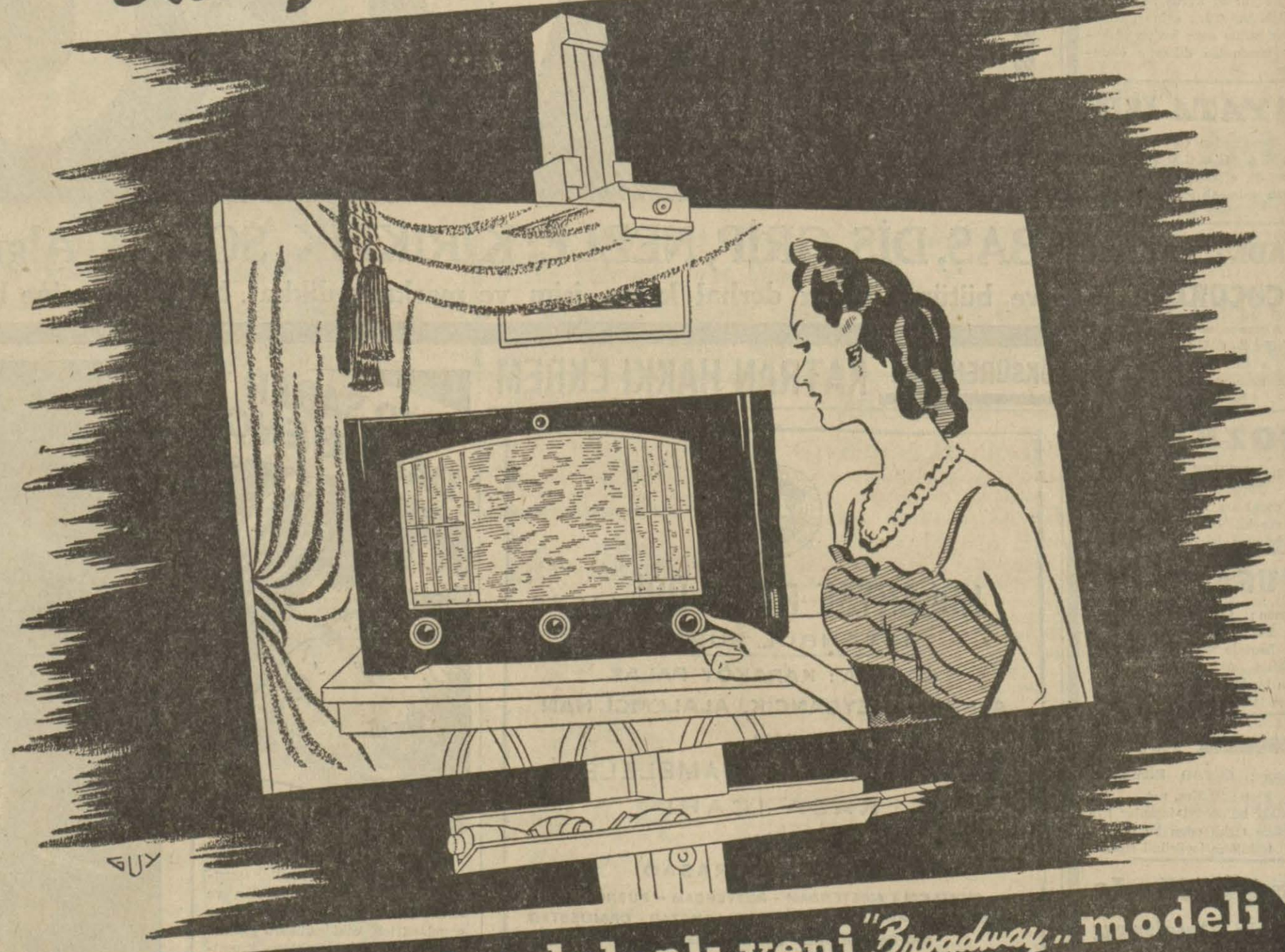

RCA nın 12 lâmbalı 8 dalgalı yeni "Broadway" modeli radyo fen ve sanatının şaheseridir

RCA radyoları geldi!

Bu mühimsenmiyecek bir haber değildir. . . .

Bu haber, meşhur RCA radyolarının teknik kıymetini ve ses vermekteki mükemmeliyetini bilenleri sevindirecek bir haberdir.

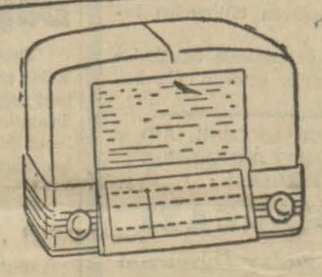

RCA Nevyork 6 modeli

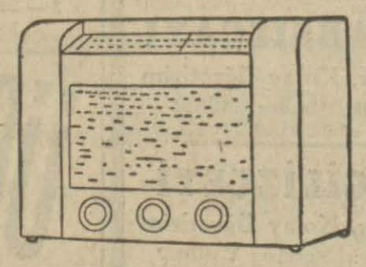

RCA Nevyork 7 modeli

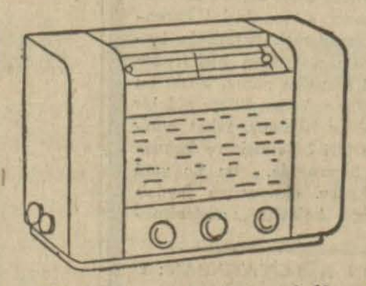

RCA Nevyork 9 modeli

BURLA
BİRADERLER
İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

RCA Radyo

BİR HAKİKAT! Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine :

Pırlantalı ve elmaslı saat demek. bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü :

Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddüdsüz. SİNGER saati almalısınız. Ve saatin üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.

Modayı takib eden her asrî kadın için kıymetli taşları le ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahib olmak adeta bir saadettir.

SİNGER SAATİ Hoşa gidecek en makbul ve en güzel **HEDİYELİKTİR**

No. 82 - A Elmaslı ve 11 Pırlantalı 500 lira EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merk ezindeki mağazamızda satılır - İstanbulda şubemiz yoktur

Adres: SİNGER SAAT Mağazaları. İstanbul. Eminönü. No. 8

BAYILANLAR, ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERAHLARLAR.

Belediye Sular İdaresinden:

Elmalı üzinimiz için saç fıçılar içerisinde Elmalıda teslim edilmek üzere on beş ton alüminat de sut satın alınacaktır. Bu malzemeyi verebileceklerin 3/11/941 pazartesi günü saat ona kadar Taksim Sıraservilerdeki idare merkezinde Levazım Servisine müracaatle fiatlarını bildirmeleri. (9429)

Doktor
ÇİPRUT
Cildiye ve Zührevîye mütehassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı. Tel: 43353

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

İstanbul Deniz Komutanlığından :

Refah vapuru şehidlerinden subay, gedikli erbaş ve erlerden tahsil çağında çocukları bulunan ailelerin acele Komutanlığımıza müracaatleri. (9343)

SİZİN DE TAKDİR ETTİĞİNİZ ÜZERE

Asrımız modasının zarafet ve inceliğine inzimam eden üstad terzilerin mahareti, kadına da gençliğe matuf şayani hayret bir beden tenasübü arzeder.

Fakat yüz ve onun hututu gevezedirler. Eğer bu noktaya lâzım gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatları başkalarına pek çabuk fark ettirirler. Bu, sizin bir sırrınızdır ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmal neticesi rakibelerinizin dikkat nazarından uzak kalamaz. İşte senelerin (bilhassa nazik ve hassas cildlere musallat olan o tahribkâr senelerin) cildinize çizmekte olduğu on binlerce (bidayette gayri mahsus) ince çizgilere ihmalkâr kalmayınız. Zamanla cildinizi solduracak olan ve zisi pek çok defa vakitsiz harab eden bu arızaları akşam ve sabah Krem Pertevle yapacağınız ufak bir masajla ref ediniz. Krem Pertevin bu mucizesine yüz binlerce hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahid olacaksınız Göreceksiniz ki simanız, ebedî gençliğini herkese mağrurane söyliyecektir.

KREM PERTEV'in terkibindeki faal anasır en derin çizgileri bile izalede gecikmiyecektir. Bugünden itibaren siz de bir tüp KREM PERTEV'i tuvalet masanızda bulundurunuz. O, ayni zamanda sert rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızıdır.